

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı:41 • 23 Ocak '98 • 100 000 TL.(KDV dahil)

*Özelleştirme işsizlik, örgütsüzlük,
sefalet, emperyalizme köleliktir!*

**Emperyalist talan,
kapitalist sömürü
devrimle son bulacak!**

İÇİNDEKİLER

S.Y. Kızıl Bayrak'tan.....	2
Kapak	3
Düzen Cephesi.....	4-5
Kitle Hareketi	6
Sınıf Hareketinin Sorunları	7
Sınıf Hareketi.....	8-11
Kamu Çalışanları	
Hareketinin Sorunları	12
Kamu Çalışanları Hareketi	13
Tarım ve Köylü Sorunu	
(Orta Sayfa)	14-19
Uluslararası Politika.....	20-23
Uluslararası Hareket	24
Gençlik	25
Zindanlar'dan	26
Mücadele Postası.....	27

Sosyalizm Yolunda

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı:41 • 23 Ocak 1998

Fiyatı: 100 000 TL. (KDV. dahil)

Sahibi ve Y. İşl. Md.:Bülent H. Oğuz

EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yönetim Adresi:

Eksen Yayıncılık Laleli cad.. No: 52/5 İstanbul

Tel: 0 (212) 638 28 83 Fax: 0 (212) 517 39 49

e-mail: kb@arti.net.tr

Baskı:

SERLER Matbaacılık

İSTANBUL

Tel: 0 (212) 880 40 75

Genel Dağıtım:

BIRYAY

EKSEN Yayıncılık Büroları

Atatürk Bul. Gevrek Sok. Kartal Tıp Mrkz. Karşısı
Karakaş İşhanı No:13/22, Kartal/İSTANBULHacı Halil Mah. 1219. Sok. Göçeoğlu İşhanı Kat:4 No: 33
Gebze/KOCAELİ, Tel: 0 (262) 642 41 90853. Sok. Bilen İşhanı No: 27/604
Konak/İZMİR, Tel-Fax: 0 (232) 445 21 50İlkiz Sok. Ekmen İşhanı 22/14 Kat: 5
Sihyie/ANKARA, Tel-Fax: 0 (312) 229 40 19Cemal Gürsel Cad. Shell Karşısı Vakıf İşhanı Kat: 3 No: 306
ADANA, Tel: 0 (322) 363 28 78Terakki Mah. Cumhuriyet Cad. Papila İşhanı Kat: 2 No: 1
ZONGULDAK, Tel: 0 (372) 252 25 92Ünlü Cad. Sarı Sok. Mavi Köşe İşhanı No: 8
BURSA, Tel: 0 (224) 223 65 39

S. Y. Kızıl Bayrak'tan

Sınıfa Karşı Sınıf, düzene karşı devrim!

Sermaye düzeni içinde bulunduğumuz dönemi bir restorasyon süreci olarak geçiriyor. Bir yandan Refah Partisi'nin kapatılması bir yandan, bir yandan Susurluk dosyasının "açıklanması" sermaye devletinin kendisini reorganize etme sürecinden başka bir şey değildir.

Herşeyden önce RP bir düzen partisidir, sermaye düzenin partisidir. RP'nin kapitalizmle alıp veremediği hiç bir şey yoktur, tam tersine bu partide büyük sermaye sahipleri yönetimdedir ve sermaye sınıfının politikalarını hayata geçirmişlerdir. Fakat bugün için sermaye düzeni, islami gericiğin egemen olduğu bir sisteme ihtiyaç duymamakta dahası onu zararlı görmektedir. Ama bu, sermayenin gerici ideolojilerden yararlanmaya devam etmeyeceği anlamına gelmemektedir.

"Devletin çetelerden temizlenmesi" kampanyası şeklinde süren MGK'nın temizlik operasyonu Susurluk Raporu'nun hazırlanması ile devam etmektedir. Raporun teslim edildiği Başbakan M. Yılmaz yaptığı konuşmalarda "devlet sırları hariç raporu bütünüyle açıklayacağını" belirtiyor. Bunun anlamı devlet hakkındaki gerçeklerin neler olduğunun emekçi sınıflardan gizlenmeye devam edileceğidir. Zaten başka türlü de beklenemezdi. Devletin bir avuç parababasının devleti olduğunu, kan emici tekellerin sömürü düzenlerinin devamını garantiye almak için yapılan sayısız katliamı, Kürt Ulusu'nun üzerine yağdırılan tonlarca bombaları, MIT'in Emniyet'in uyuşturu ve silah pazarlarını ellerinde bulundurduğunu söyleyecek değildir.

Sermaye sınıfı bir yandan da düşmanlarına saldırmayı ihmal etmiyor. Devrimci bir yükselişten ölesiye korkan sermaye bu korkusundan dolayı köşeye

sıkışmış bir kedi gibi pençelerini savuruyor. En son (22 Ocak) İzmir 'de bulunan devrimci-sosyalist basın bürolarını basarak bu korkusunu bir kez daha açığa vuran sermaye devleti şunu bilmelidir ki ne polisi, ne mahkemesi, ne döktüğü kan iktidarını korumaya yetmeyecektir. Zevk ve sefa içinde yaşadıkları düzenlerini başlarına yıkacağız!

Düzen cephesinden görüntü böyleyken devrim cephesinde ise kamu emekçilerinin Ankara yürüyüşü başlamış bulunmakta. Sermaye devletinin kamu emekçilerine dayattığı, generaller tarafından hazırlanan grevsiz, TİS'siz "sendika" yasasına, emekçilerin maaşlarına son olarak yapılan %30'luk zamlara ve özelleştirmeler karşı yapılan yürüyüş 22 Ocak günü Kadıköyde yapılan uğurlama yürüyüşü ile başladı. Kocaeli girişinde ise sermaye düzenin köpekleri yürüyüşe müdahale etmişler, yürüyüşü durdurmaya çalışmışlardır. Yürüyüşü engellemek isteyen faşist sermaye devleti SEKA Fabrikası önünde toplu bir şekilde bekleyen Kocaeli Şubeler Platformu ile yürüyüşçüler arasına barikat kurmuş, fakat emekçilerin karalı duruşu sayesinde barikatı kaldırmak zorunda kalmıştır. Yürüyüş Bursa'ya doğru devam etmiştir.

Özelleştirme saldırısı sürdüğü oranda işçi-emekçiler de saldırıya karşı tepkilerini eylemlerle ortaya koyuyorlar. Özelleştirmeye karşı oluşturulan ÖKP'lerin (Özelleştirme Karşıtı Platform) 17 Ocak'ta İzmir'de, 18 Ocak'ta İstanbul'da düzenledikleri Özelleştirmeye Hayır mitingleri özelleştirmeye duyulan öfkeyi göstermektedir. Fakat hain sendika bürokratları sermayenin adımı oldukları için bu eyleme işçi getirmemiş, bırakın işçileri çağırma eyleme gitmelerini

engellemeye bile çalışmışlardır. Buna rağmen katılan birçok işçi olmuş fakat bu, toplam tobloyu değiştirememiştir.

Sınıf hareketliliği ise sıyrılmaya başladığı suskunluğu mevzi direnişlerle yırtmaya çalışıyor. Bunun örneklerini ise Haramidere, Altaş Aliminyum ve Cam-İş Makine Kalıp işçileri veriyor. Bunlardan en ileri çıkan ve en önemlisi Makine Kalıp işçilerinin 24 Aralık'tan beri sürdürdükleri grev. Makine Kalıp işçisinin greve çıkış nedeni ise Esnek-Üretim. İçinde bulunduğumuz dönemde direnişlerin daha çok işten atılmaların ardından geldiğini veya ücret arttırımı için yapıldığı düşünüldüğünde Makine-kalıp grevinin önemi daha da artmaktadır. Sermaye sınıfı esnek üretim saldırısını başlatılı yıllar geçmesine rağmen bu saldırıya karşı bugüne kadar kuvvetli bir direniş örgütlenememiştir. Nasıl Yatağan işçisinin özelleştirmeye karşı örgütlediği direniş özelleştirme konusunda sınıfa örnek olmuşsa Makine Kalıp işçisin bu direnişi de esnek üretime saldırısını püskürtmede sınıfa örnek olmalıdır. Makine Kalıp işçileri grevlerini %100 katılımı bugüne kadar sürdürmüşler ve üretimi tümüyle durdurmuşlardır. Fakat sermaye sınıfının bugüne kadar gerçekleşen mevzi direnişleri tüm araçları ile kuşattığı ve direnişlerin yalnız kaldığı süreç de zayıfladığı bilinmelidir.

Unutmamak gerekir ki hiçbir grevci işçinin karşısında sadece kendi patronu yoktur. Polisiyle, yasalarıyla, jandarmasıyla, mahkemeleriyle, medyasıyla tüm sermaye sınıfı vardır. Sermaye sınıfının tüm saldırılarını püskürtbilmek için işçi sınıfı da aynı sermaye sınıfı gibi tek bir vücut olarak hareket edebilmeli, tek bir çatı altında örgütlenmelidir. Kendi partisini kurması gerekmektedir.

Gazetene sahip çık! Abone Ol! Abone Bul!

Adı :
Soyadı :
Adresi :
Tel :

6 Aylık Yurt içi 2 000 000 TL. 1 Yıllık Yurt içi 4 000 000 TL.
Yurt dışı 130 DM. Yurt dışı 260 DM.

Fatma ÜNSAL adına, Y. Kredi Bankası İSTANBUL/Aksaray Şb.

TL için :0079219-2

DM. için :3002991-8 No'lu hesaba yatırdım.

Makbuzun fotokopisi ektedir.

Sosyalizm Yolunda

Kızıl Bayrak

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

EKSEN YAYINCILIK

H. YAĞMUR - A. ŞİMŞEK

EMEP Eleştirisi

Bir sosyal-reform partisinin ideolojik,
politik ve örgütsel temelleri üzerine

"EMEP bünyesinde yaşanan ayrışmayı daha önce 220 kişilik bir deklarasyonla devrimci kamuoyuna duyurmuştuk. Ayrılığımıza ilişkin daha kapsamlı bir değerlendirmeyi ise ancak şimdi sunuyoruz..."

"Bu kitap; sermaye sınıfının iktidar olduğu Türkiye'de emeğin devrimci iktidarı demek olan sosyalizm için mücadele eden samimi devrimcilere, devrimci işçi ve emekçilere sesleniyor. Bizim liberal şeflerden bir beklentimiz yok. EMEP bünyesinde, devrim ve sosyalizm davasını içtenlikle savunan arkadaşlarımızın var olduğunu biliyoruz. Devrimci mücadele ve devrimci sınıf hareketini yaratma çabası karşısında gerici bir odağa dönüşen bu liberal tortudan devrimcilerin tarihsel sorumluluklarının gereği olarak yollarını ayıracaklarına, reformist-tasfiyeci şefleri ihanetleri ile başbaşa bırakacaklarına inanıyoruz. Bu devrimci potansiyeli hoğmaya çalışan reformist bürokratlara dur diyerek seslerin çoğalacağına inanıyoruz. Yıllardır birlikte mücadele ettiğimiz emeğin kurtuluş davasına gönül vermiş samimi devrimci arkadaşlarımızın gerçeği görmesi ve kavraması için üstümüze düşen sorumluluklara uygun davranacağız. Bu mücadelede hiç de yalnız değiliz. Türkiye'de devrimci proleter sosyalizmin yılları bulan bir ideolojik-politik ve örgütsel birikimi var. Tüm yüreğimizle inanıyoruz ki, her geçen gün bu birikimin güçlenip pekişmesine tanıklık edeceğiz."

Abone
Formu

Özelleştirme adı altında yürütülen Emperyalist Talana Son!

Sermaye sınıfı emperyalizme kölece bağımlılığını arttırdığı-pekiştirdiği oranda, efendilerinin arzularını tatmin edebilmek için işçi sınıfı ve emekçilerin boğazına daha fazla yapıyor. İliğini son damlasına dek sömürebilmenin planlarını yapıyor. Sadece emek güçlerini ve toplumsal emek ürünlerini değil, yeraltı ve yerüstü kaynaklarıyla tüm bir ülkeyi emperyalist haydutların ayaklarına sermeye çalışıyor.

IMF heyetlerinin ülkemizde cirit attığı bu günlerde, özelleştirme saldırıları da yoğunlaşmış bulunuyor. Yıllardır planlanmış olmasına rağmen doğru dürüst uygulanamayan özelleştirme programlarına tam gaz veriliyor. Görücüler gelip-gidiyor. Milyarlarca dolarlık devlet tekelleri gülünç rakamlarla bu çakalların yağma sofrasına sunuluyor. Üstelik bu satışta en önemli yan bu yağma da değil. Enerji sektörü başta olmak üzere, bir ülkenin bağımsızlığı açısından vazgeçilmez önemdeki işletmelerdir emperyalist sermayenin yağmasına açılan. Dünya jandarması ABD emperyalizminin, ekonominin bu kilit sektörlerine yerleşmesi demek, tüm ülke ekonomisinin onun tam denetimine geçmesi demektir. ABD'nin izni ve iradesi dışında hiç bir şey üretememek demektir. Ve bu, artık yeni tip sömürgecilik de değil, tam bir müstemleke statüsüdür. Gerçi, başkanlarının kimi ABD vatandaşlık yemini yapan, kimi ülkeyi ABD'nin eyaleti gibi yöneten bir devlet, müstemlekeciği çoktan hak etmiş demektir. Ama bu toplum burjuvalardan, ülke de babalarının çiftliğinden ibaret değil. Öyle olmadığını göstermeye, anlatmaya çalışıyor ülkenin asıl sahibi olan işçi ve emekçiler. Bu emperyalist yağmaya karşı, yöneldiği her işletmede, cılız da olsa ilk tepkiler yükseliyor. İstanbul ve İzmir başta olmak üzere Özelleştirme Karşıtı Platformlar oluşturuluyor. Çeşitli eylemliliklerle bu talan geniş kitleler önünde teşhir edilmeye çalışılıyor.

Bergama köylülerinin hem kendilerinde hem de genelde uyandırdıkları anti-emperyalist bilincin ardından, ülkenin en sağ, en işbirlikçi sendikalarından birisi olan TES-İŞ'in örgütlü olduğu enerji işkolunda bile, sendikayı aşan, yer yer çiğneyip geçen bir mücadele isteği ve pratiği kendini gösteriyor. İzmir ÖKP mitingine sendikanın muhalefetine rağmen katılan santral işçileri, sermayenin özelleştirme saldırısına karşı yükselmekte olan bu mücadelenin, sendika ağalığını da sarsabilecek potansiyeli bağrında taşıdığını gösteriyor. Gerçekten de sınıf hareketi, uzun zamandır sırtında ağır bir kambura dönüşen bu ağalık kurumunu bir an önce silkip atamazsa, çürümeyi içinde barındıran bir bünye olarak bir kez daha dağılmak zorunda kalacaktır. Hem de bu kez, dövüşerek yenilmenin onuruna da sahip olmayacağı için, uzun zaman belini doğrultamayacak ve her

türlü sömürü ve zulme boyun eğmek zorunda kalacaktır.

Gerek bu, gerekse de özelleştirme karşıtı mücadelenin devrimci önderlik ihtiyacı, sınıf devrimcilerinin görevlerini de açıkça işaret etmektedir: Bu mücadele örgütlenmeli, ortaklanmalı, yükseltilmelidir. Özelleştirme karşıtı platformlar, ortaklama konusunda belirli adımlar atmış görünmekle birlikte, henüz bu, reformist politik yapılarla kimi meslek odalarını bir araya getirmekten ibarettir. Özelleştirmenin asıl muhatabı olan işçi sınıfı ise, platformların dışındadır. Ve her işletme işçileri, sıra kendine geldiğinde bağırarak, yani yerel-yalıtık eylemlerle yetinerek durumu idare etmeye çalışmaktadır. Bunda kuşkusuz, özelleştirmeci sendikaların da büyük bir payı var. Bu her biri diğerinden aşağılık uşakların, en "işçiden yana" konuşanı, en fazla "ona satma bana sat" sözleriyle onaylıyor özelleştirmeleri. Özelleştirme karşıtı değildirler. Daha doğrusu, sermayenin uşağıdır ve sermaye neye karşı olmalarını emrederse ona karşı, neye yandaş olmalarını emrederse ondan yanadırlar.

"Bu ülke bizim" yanılsamasıyla kitleleri uyutan reformist bir cepheden de yükselse, "özelleştirmeye hayır!" kampanyasına katılamıyorlar. Çünkü kitlenin bilincinde, henüz reformist politika ile sosyalist politikayı ayırdedecek bir deney birikimi bulunmuyor. Bu nedenle eğer sendikalara iç boşaltma amaçlı da olsa bu yönlü görev verilirse, ipin ucunu kaçırabileceklerini düşünüyorlar. Bu tespitte son derece isabetli oldukları da açıktır. Eğer kitleler, "özelleştirmeye hayır!" şiarıyla sokağa dökülürse, bunu götürüp reformist yapıları yamayacağını hiç bir garantisi yoktur. Üstelik artık o ülkede bağımsız sınıf politikasını savunan ve bu savunuyu bir programa kavuşturma aşamasına getiren devrimci bir örgütün varlığı, burjuvazi için tersinden riskleri artırmaktadır.

Ne var ki, burjuvazinin de, sendikacı uşaklarının da planları son kertede buza yazılmış şeylerdir. Onların hayali dilsiz, sağır ve kör robotlardan ibaret bir işçi kalabalığıdır. Oysa işçi sınıfı ne sağır, ne kör, ne de dilsiz olduğu için değil, örgütsüz olduğu için ne yapacağını bilemez durumdadır. Örgütlendiği her yerde, her birimde (bu en zayıf bir sendikalaşma komitesi bile olsa), mücadelenin hızla yükseldiği bir veridir. Özelleştirmelere ve emperyalist yağmaya karşı örgütlenebildiği zaman, daha kendine güvenli, daha sert eylemlere girmekten çekinmediğini, çekinmeyeceğini hem mücadele tarihi ve hem de bugün direniş boylarındaki tutumuyla kanıtlamıştır. Ama özelleştirmeye karşı mücadele, yerel direnişlerle yürütülebilecek bir kapsamda değildir. Hem yurt dışında ve tüm KİT'lerde sürdüğü için, hem de ücretli emekçiler sınıfının tamamını hedeflediği için, bu mücadele birleşik bir örgütlülüğü ve eylem hattını

zorunlu kılmaktadır. Sadece KİT işçileri değil, kamu çalışanlarının çoğunluğudur bugün topun ucundaki. Ama özelleştirmelerin yaratacağı sonuçlar itibarıyla, sadece özelleştirme kapsamındaki işçi ve emekçiler değil, tüm işçi-emekçi katmanlardır aynı zamanda. Özelleştirme saldırısının bir yüzü satışlarsa, diğeri de sendikasızlaştırma, taşeronlaştırma, sigortasızlaştırma vb. ile süren bir hak gaspları saldırısıdır. Tirpanlana tirpanlana zaten varla yok arası kalan ne kadar ekonomik-sosyal hak varsa, adım adım gaspedilecektir. Siyasal özgürlüğün, insani hakların kısıntısı bile koklatılmayacaktır. Özelleştirme yağmasıyla birlikte emekçi sınıflar içinde açlık ve sefaletin boyutları korkunç derecelere ulaşacaktır.

Latin devrimlerinden bu yana, her konuda olduğu gibi özelleştirme konusunda da emperyalizmin ilk deneme tahtası Latin Amerika olmuştur. Sonuçları çoktan derlendi. Latin Amerikalı emekçiler, tarihleri boyunca hiç görmedikleri düzeyde bir sefaletin içine itildiler bu yolla. Sadece iktisat politikalarının değil, siyasi politikaların da talim alanı olduğundan, devletlerin çeteleşme-mafyalaşma süreçlerinin ilk açığa çıktığı yerdir de Latin Amerika. Özelleştirmelerin yarattığı ekonomik çöküntü sürecinde, görülmemiş bir zulüm ve işkencenin tanığı oldu Latin Amerika emekçileri. Bu yağma programıyla önce evsiz barksızların sayısı arttı. Ardından evi barkı olmadığı için sokaklarda kalan yüzlerce çocuk sokak köpeklerinin itlafları yöntemiyle temizlenmeye başlandı. Onlarca,

yüzlerce çocuk tek tek ya da toplu olarak katledildi. Sadece öldürülmedi, kesip biçilerek organları karaborsaya sunuldu. Organ mafyası kolluk güçleriyle içiçe bir devlet mafyası halinde çalışarak ABD başta olmak üzere metropollerin parababalarına taze organ taşıdılar.

Özetle; özelleştirme ne üç-beş bin KİT işçisinin işsiz kalması ve ne de "halkın malının satılması" kadar basit bir konu değildir. Dünya deneyleri de göstermiştir ki, satılan, milyonlarca emekçinin günü ve geleceği ile çocuklarının yaşam hakkıdır. Bugün Türkiye'de uygulanan tarz itibarıyla da mandacılığın kabulüdür. Ülkenin https://www.ozel.org/ üzerine demagoji

yapmayı çok seven egemen burjuvazi, yönettiği Türkiye Cumhuriyeti'ni kendi elleriyle tarihe gömmektedir. Uluslararası tekellerin işbirlikçisi-uzantısı konumundaki kapitalistlerimiz, siyasi olarak da bir uzantı olmakta hiç bir sakınca görmüyorlar. Tersine, görünen o ki, bu asalakların çıkarı, Türkiye'nin bir ABD eyaleti, Merkez Bankası'nın Dünya Bankası'nın bir şubesi haline gelmesindedir. Çünkü sermayenin çıkarları tüm dünyada birdir.

Kuşkusuz işçi sınıfı için de geçerlidir uluslararası bir çıkar birliği. Tüm dünya işçileri gibi, Türkiyeli işçi ve emekçilerin çıkarı, bu uluslararası kapitalizmin tasfiyesinden geçiyor. Yani bugün merkezine özelleştirmelerin oturtulduğu IMF patentli saldırı programının püskürtülebilmesi işçi ve emekçilerin örgütlü-birleşik mücadelesinin yükseltilmesinden geçiyor. Sınıf devrimcilerinin, devrimci bir sınıf partisi yaratma konusundaki ısrarlı çabalarının zeminini sınıfın bu ihtiyacında görmek gerekiyor. Kapitalizmin uluslararası saldırısına karşı, bağımsız sınıf tavrını örgütlemenin önemi bir kez daha tüm yakıcılığıyla karşımızda duruyor. Ama sadece komünistlerin değil, tüm devrimci-öncü işçilerin karşısında. Bugün sınıf bilinçli işçi-emekçilerin, sınıfına karşı görevi, saldırılara karşı birleşik-militan bir mücadele hattının örülebilmesi için, kitleleri bağımsız sınıf politikasına çağırarak, bunun için de, öncelikle kendilerinin bu politikada birleşmesidir. Komünist işçi partisinin bayrağı altında kavgaya katılmaktır.

EMPERYALİZMİN TALAN ÖRGÜTÜ IMF TÜRKİYE'DE

Türkiye 'ye 13 Ocak'ta gelmesi beklenen IMF ve Dünya Bankası heyeti, yerli işbirlikçileriyle birlikte emekçi sınıflara yönelik saldırı paketini daha hızlı işleyebileceği bir takvime bağlamak için 19 Ocak'ta geldi.

IMF'nin Türkiye'ye bu gelişini burjuva basınından bir gazete "Batı hesap istiyor" başlığıyla duyurdu. ABD hem Türkiye üzerindeki hegemonyasını iyice arttırmak hem de bunu AB ile ilişkilerin bozulduğu bir dönemde yapmak için bu ziyareti epeyce kapsamlı düşündü. ABD Ticaret Bakanı William Daley yanında, T.C'nin her konudaki bağımlılığını sağlayacak gerekli düzenleme ve anlaşmaları yapacak, 39'u özel sektör temsilcilerinden oluşan toplam 64 kişilik bir heyetle Ankara'ya geldi. ABD emperyalizmi enerji ve telekomünikasyon alanlarının yağmasına özel bir önem veriyor. Bunun somut adımlarından birisi hemen atılarak Amerikan enerji şirketi Pacificorp'la Süzer Holding arasında bir işbirliği imzalandı. Pacificorp şirketi daha önce de kiralama yöntemiyle Yatağan Termik Santralleri'nin özelleştirilmesinde büyük bir pay kapmayı hedeflemişti. Fakat Yatağan'da işçilerin tepkisiyle karşılaşan Pacificorp ve diğer şirketler henüz termik santralleri istediği gibi yağmalayamıyor. Bundan sonrasını da Yatağan işçisi ve ona verilecek sınıf dayanışması belirleyecek.

IMF Türkiye Masası Şefi Martin Hardy de yanında 6 kişilik geniş bir heyetle geldi. Gelişmelere göre IMF İcra Direktörü Willy Kiekens de görüşmelerde yer alacak. IMF'nin bu kadar geniş bir heyetle bu çıkartmayı yapması ziyareten bekletisinin ne denli büyük olduğunu da ortaya koyuyor aynı zamanda. IMF'nin özellikle ekonomisi kriz içerisinde olan ülkelere bu yaklaşımı yeni bir şey değil. Örneğin ekonomik kriz içerisinde olan G. Kore, Endonezya, Malezya v.s'nin krizleri, uluslararası sermaye tarafından bağımlılığı artırmak için sonuna kadar kullanılıyor. Bu kervana Türkiye'de en üst boyuttan eklenmiş durumdadır. Bu ve benzeri ülkeler ekonomilerini tamamen emperyalizmin, IMF'nin denetimine vermektedir. IMF ise krizden çıkış yolu olarak işten çıkarmaların kolaylaştırılması, finansal sistemin yenilenmesi, kamu harcamalarının azaltılması v.b'ni dayatıyor.

IMF bu dayatmalarında stratejik sektörlerin öncelikli olarak denetimine geçmesine özel bir önem veriyor. Buna verilecek en iyi örnek Endonezya hükümeti ile IMF arasında yeni imzalanan anlaşmadır. Anlaşmayla petrol sanayii başta olmak üzere tüm stratejik sektörler uluslararası sermayeye devrediliyor.

İki hafta boyunca Türkiye'de kalacak olan IMF heyetinin "yapısal uyum ve istikrar programı" adı altında dayattığı kredi için olmazsa olmaz temel koşulları şunlar;

- *Sosyal güvenliğin tasfiye edilmesi ve mezarda emeklilik dayatması,
- *Vergi gelirlerinin artırılması,
- *İşten çıkarmaların kolaylaştırılması ve uygulanması
- *Özelleştirmelerin hızlandırılması,
- *Kamu harcamalarının azaltılması,
- *Sermayeye serbest dolaşım hakkı sağlanması.

Sermaye devleti ve MGK-TÜSİAD hükümeti ANASOL-D ise işçi-emekçilere yönelik tüm bu saldırıları; enflasyonun düşürülmesinin, kredi alabilmenin ve krizden kurtulabilmenin tek yolu olarak sunuyor. Fakat IMF ve Dünya Bankası istediği kadar kredi versin kapitalist sistemin krizi çözülmeyeceği gibi sermaye bu aldatmacasını da fazla sürdüremeyecektir. Çünkü sistemin krizi yapısaldır.

IMF ve Dünya Bankası, Hazine Müsteşarlığı'yla yaptığı toplantıda, martta yapılması olası bir anlaşma için yapısal reformların (işçi sınıfına saldırıların) gerçekleştirilmesini ön koşul olarak sundu. Toplantıya 6 kişilik IMF ve 5 kişilik Dünya Bankası heyeti katıldı. IMF ve Dünya Bankası istikrar paketi adı altında sunulan uygulamaların en sert biçimde hayata geçirilmesini istedi. IMF heyetine '98 bütçesi yerine alternatif bir bütçe sunuldu. Bütçe açığının "reformlarla sağlanacak iyileştirmelerle" 2.9 katrilyon liraya kadar düşürülebileceği anlatıldı. Sermaye devleti bu uygulamalardan 1 katrilyona yakın gelir bekliyor. Kaynaksız gelirin nasıl sağlanabileceği ise çok açık. İşçi-emekçilerin üzerindeki sömürü katmerleştirilecek. Ücretler kısıllacak, özelleştirme hızlandırılacak v.s.

Sermaye devleti emperyalizmin bir dediğini iki etmezken emekçilere kısıntı düzeyindeki hakları bile çok görüyor. Emperyalist finans kuruluşlarıyla birlikte işçi-emekçileri iligine kadar sömürüyor. Fakat öte yandan IMF'nin yıllardır süren uygulama ve dayatmaları emekçilerde içten içe bir tepki bir öfke mayalandırmış durumdadır. Bu tepki ve öfke bugün değişik biçimlerde sokağa da taşmış, eylemlere dönüşmüştür. Dünya ve Türkiye işçi hareketinde belli bir yükselme söz konusudur. Yükselen kitle hareketine devrimci bir yön verilir ve tepkiler emperyalist-kapitalist sistemin özüne yöneltilebilirse, sermaye devleti ve IMF'yi bu sefer saldırı değil savunma programı hazırlama telaşı saracaktır.

IMF Reçetelerini
Sokaklara Yayınladı
Kapitalist Yağmaya Son!

MGK'dan RP'ye Tasfiye Değil, Terbiye!

Cumhuriyet döneminin en ağır siyasal çürüme ve kokuşmuşluğu içerisindeki burjuvazi, bunalımın toplumsal mücadele boyutunu dizginlemek ve ezmek, ürettiği iktisadi ve sosyal faturaları emekçi kitlelere ödetebilmek için kendini belirli aralıklarla yeniden düzenlemeye ve bu çerçevede siyaset sahnesinde "balans ayarlaması"na gitmektedir. 28 Şubat'taki MGK kararları doğrultusunda şekillenen süreç, şimdi de Refah Partisi'nin kapatılmasıyla yeni bir dönemeçten geçiyor.

Refahyol hükümetinin kurulmasıyla, yığınların sosyal hoşnutsuzluğunu, düzendeki çürüme ve kokuşmaya karşı tepkisini istismar ederek politik güç kazanan Refah Partisi bir düzen partisi olarak, hem düzenin temel iç ve dış politikalarını sürdürmüş hem de burjuvazi için hükümetteki varlığıyla yeni oyunlar tezgahlamak için bir imkan sağlamıştı. Ancak, Batı dünyasıyla tam entegrasyon üzerine politika yapan bir rejim için Refah Partisi'nin dinci-seriatçı kimliği kaldırılamayacak bir sorundu. Çünkü, burjuvazi için gerekli olan yoksul yığınların gerici dinsel ideoloji ile sersemletilerek denetim altında tutulmasıdır, dinsel esaslara ve ideolojiye dayalı bir devlet yönetimi ve genel toplum yaşamı değil. Refah Partisi tam da bu noktada, yoksul yığınların din afyonu ile uyutulması ve sosyal demogojiyle aldatılması çerçevesinde düzene muazzam hizmetlerde bulunmuş, fakat bu arada özellikle iktidar döneminde etkisi kontrol sınırları dışına taşmıştı. Bu nedenle Refah Partisinin dizginlenmesi ve terbiye edilmesi kaçınılmaz oldu.

Özellikle 28 Şubat kararlarının ardından tırmandırılan "ordu-refah" gerilimi sayesinde, hükümetin Refahlı kimliği bazı karanlık oyunları sergilemek için kullanıldı. Susurluk sonrası çürüyen sistemin açığa çıkan yüzüne karşın, ordu devletin çeteleşmesi üzerinden gelişmekte olan toplumsal tepkinin hedefi olmaktan büyük ölçüde başarıyla sıyrıldı. Hatta ordu bu işten sıyrılmakla kalmayıp, sosyal demokratların ve hain sendika

bürokratlarının marifetleriyle toplumsal muhalefeti kendine yedekledi. Siyasal yaşama yönelik kaba ve dolaysız müdahalesini meşrulaştırdı. Hem iç hem de dış politikada dizginleri açık bir biçimde eline aldı. Bu dönemde oluşturulan "Kriz Yönetim Merkezi" sınırsız yetkilerle donatıldı. Bu çerçevede, ardarda düzenlenen MGK brifinglerinden sonra, şimdi de daha önce yaşama geçirilmek istenip başarılamayan, siyasi partilerin "önde gelen ve gelecek vaat eden" yöneticilerine kurs vermeyi içeren bir proje gündemde.

Tasfiye değil, terbiye

Siyasetteki "balans ayarlamaları" kapsamında, düzenin "yaramaz çocuğu" Refah Partisi 8 ay süren yargılama sonunda, Anayasa Mahkemesi tarafından ikiye karşı, dokuz oyla kapatıldı. Erbakan ve Refah'lı 5 milletvekiline 5 yıl süreyle siyasi bir partiye girme yasağı getirildi. Susurluk sonrası tırmandırılan ve bu skandalı geri plana iten "ordu-refah" gerilimi, bu kez de Susurluk Raporu'nun açıklanacağı dönemde Refah Partisi'nin kapatılmasıyla bir kez daha gündeme getirildi.

Estirilen hukuk terörünün, Refah Partisi'nin ve gelecekteki ardılının dizginlenmesi amacını taşıdığı açıktır. Etkisizleştirildiği ölçüdeyse bu partiye sahnede yeniden belirgin bir yer açılacaktır. Erbakan'ın karar sonrası yaptığı "kararın etkisi ve sonucu açısından önemsiz olduğu ve pratikte hiçbir şeyin değişmeyeceği" yönündeki açıklaması teselliden öte bir anlam taşımamaktadır. Daha önce HEP-DEP-HADEP sürecinde izlenebileceği gibi, bir partinin kapatıldıktan sonra tabela değiştirip "yola kaldığı yerden devam etmesi" mümkün değildir. Vural Savaş'ın bu partinin devamı niteliğindeki bir partiye tahammül gösterilemeyeceği yönündeki açıklaması, rejimin bu konudaki takipçiliğini göstermektedir. Refah'ın "şımardıkça şımarıp rejime meydan okumaya ve laik cumhuriyetin

kalelerini fethetmeye kalkışma"sının artık önüne geçilecektir. Yani dinsel esaslara dayanan bir devlet yönetimi hevesinin.

Burjuvazi için hala vazgeçilmez olan Refah'ın tasfiye edilmesi yerine terbiye edilmesi tercih edilmektedir. Refah Partisi ve ardılı yoksul yığınların din afyonuyla uyutulmasında kullanılmaya devam edecektir. Fakat dinci-şeriatçı kimliği törpülenerek etkisizleştirilmesi koşuluyla. Bırakalım yeni kurulacak partiyi, Refah bu ehlileşme sürecine daha davanın açılmasıyla birlikte girmiştir. Kapatma kararının ardından, diğer liderleri Batı taklitçiliğiyle suçlayan Erbakan'ın, yüzünü Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne dönmesi bunun en çarpıcı örneğidir.

Parlamento yeniden şekilleniyor

Refahın kapatılmasıyla mecliste en büyük grubu bağımsızlar oluşturuyor. Doğan boşluğu kullanarak, CHP'nin desteğini gerektirmeyecek yeni yapılanmanın hazırlığının ilk sinyali, ANAP'ın bağımsız milletvekillerine kapılarının açık olduğunu açıklaması oldu. Yılmaz-Erbakan görüşmesindeyse, Erbakan Genelkurmay İkinci Başkanı Çevik Bir imzalı, irtica ile mücadele için Batı Çalışma Grubunun hazırladığı belgeyi sunarak "bunun uygulamaya geçmemesi halinde" destek vermeye hazır olduklarını ifade etti. Bu aynı zamanda Refah'ın sistemin hizmetinde olduğunu yinelemesiydi.

Toplumsal muhalefet eritiliyor.

Hükümet Refah'ın kapatılmasını demokrasi açısından üzüntü, hukuk devleti açısından umut verici bir gelişme olarak değerlendirirken, askerler kararı, "Atatürkçülerin zaferi" olarak değerlendirdi. Ordu-refah geriliminde toplumsal muhalefeti generallere yedeklemekte ustaca manevralar alan sosyal demokratlar ve sendika bürokratlarıysa tarihsel işlevlerini yerini getirmeye devam etmekte. Bunlar bir tarafa, "sosyalist iktidar"ı hedeflediklerini iddia edenler de dahil olmak üzere reformistler ard arda Refah'ın kapatılmasından duydukları sevinci açıkladılar.

Laiklik-şeriat sahte ikilemi, kapatma davasıyla birlikte gündemi işgal etmeye devam ederken, Refah partisinin düzen ile tam entegrasyonunun yanı sıra, asıl olarak çürüyen sisteme yönelik toplumsal muhalefetin düzeniçi kanallara akıtılmasını amaçlamaktadır. Düzen tüm bu yapay gündemlerin arasında özelleştirme, sendikasılaştırma saldırılarına hız vermekte ve içinde bulunduğu krizin faturasını işçi ve emekçilerle yıkmaktadır. İşçi sınıfı ve emekçiler bu sahte ikileme taraf değillerdir. Ne "laik" ordu, ne de "islamcı" Refah sermayenin sömürü çarklarının dönmesine yönelik görevlerini yerine getirmekten bir an olsun geri durmamışlardır. Sermayenin saldırılarına karşı bağımsız sınıf tavrı örgütlenmelidir. Kriz yönetiminin işbirlikçilerinden, sendika bürokratlarından ve reformistlerden hesap sorulmalıdır.

**İşçilerin Birliği
Sermayeyi Yenecek!**

1000 Operasyonun Hesabını Emekçiler Soracak!

Anasol-D ortakları Yılmaz, Ecevit ve Cindoruk; yaptıkları zirve sonrası Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanı "süper müfettiş" Kutlu Savaş'ın hazırladığı Susurluk Raporu'nun "özet"inin halka açıklanmasını karara bağladıklarını açıkladılar. Raporda, zirve sonrası açıklamalara göre, Çiller'in "komut veren"ler arasında geçmesine karşın; "açık bir suç"unun saptanamadığı, M. Ağar ve D. Güreş'in PKK'ya karşı mücadele edecek "gizli bir suç örgütü"nin kurulmasından "haberleri" olduğu, Ağar'ın bu suç örgütünün bizzat kurucusu olduğu yer almakta. Yine örtülü ödeneğin bir kısmının bu "gizli suç örgütü"ne aktarıldığı da raporun "özet" bilgileri arasında; ancak rapor, örtülü ödeneğin ne kadarının buraya aktarıldığını saptayamamış!

Raporda özellikle araştırılan isimlerden biri de Yeşil kod adlı Mahmut Yıldırım. Yeşil'in Ahmet Demir sahte ismiyle Ziraat Bankası Ulus Heykel Şubesi'nde açtığı hesabına ilk olarak 6 Haziran 1994'te Mustafa Anık Ayten adlı bir kişi tarafından 200 milyon TL yatırıldı ve aynı gün Yeşil tarafından Elazığ'dan çekildi. 14 Haziran 1994'te ise uyuşturucu kaçakçılığından tutuklanan Hürşit Han'ın Beyazıt Şubesi'nden 250 milyon TL yatırdığı, ertesi gün aynı şubeden Ağa Yıldırım'ın 250 milyon TL yatırdığı ortaya çıktı. Yeşil bu 500 milyonu yine Elazığ'dan çekti. Mehmet Salih Ayten'in Gayrettepe Şubesi'nden yatırdığı 249 milyon 737 bin 500 TL bu kez Ankara'dan çekilirken, 18 Ağustos 1994'te PKK itirafçısı Alaaddin Kanat'ın yakını olan Yusuf Tan'ın yatırdığı 250 milyon TL ertesi gün çekildi. Yeşil'in Ankara'daki hesabını Kanat'la birlikte gerçekleştirdiği "operasyon"lardan sonra para yatırılması için kullandığı belirlendi. Yeşil'in parasının 50 bin \$'lık kısmı, Kanat yakalandığında ele geçmiştir. Ayrıca MİT için çalışan iki İranlı'nın yatırımları 300 bin \$'ı Yeşil'in sahte kimlikle çektiği ortaya çıkarıldı. Raporda Yeşil'in önce JİTEM, sonra MİT, en son olarak da Emniyet'te görev aldığı, Çiller'in emri ile yurtdışına çıkarılarak Suriye'ye gitmesinin sağlandığı da yer alan bilgiler arasında.

Zirvede alınan karara göre; çete devletinin Asala'ya karşı eylemleri, yurtdışı faaliyetleri, Kürt işadamlarının öldürülmesi,...(1000 operasyon) açıklanması sakıncalı bilgi ve belgeler kapsamında "devlet sırrı" olarak değerlendirildi ve raporun 22 Ocak'taki MGK toplantısı'nın ardından MGK'nın da onayı ile "sakıncasız" kısımlarının açıklanması kararlaştırıldı. "Sakıncasız" kısmın da çetenin suyüzündeki üyeleri Ağar ve Bucak ile ilgili bilgi ve belgelerin ancak küçük bir kısmı olduğu anlaşıyor. Dolayısıyla sermaye iktidarı, Susurluk'a karşı oluşan tepkileri düzeniçi potalarda eritmek, düzeniçi kanallara akıtmak, tepkileri bastırarak düzen dışına taşması engellemek için birkaç bilgi ve belgeyi, bazı çetebaşlarına açılacak davaları, hatta birkaç çete üyesinin feda edilmesini göze alabilecektir.

Bu arada it dalaş Üçüncü Dönem Arşivi <http://www.uncu.org> sızırması, MİT, "bağımsız yargı"dan,

"çok konuşan" İstihbarat Dairesi eski Başkan Yardımcısı Hanefi Avcı'ya dava açılması talebinde bulunurken; haklarında yolsuzluk ve rüşvet iddiaları bulunan, dönemlerinde yeni kumarhanelerin açılmasına onay veren eski Turizm Bakanları hakkında soruşturma istenmektedir. Paniğe kapılan eski Turizm Bakanları'ndan Anap'lı İlhan Aküzüm, "Bakanları değil, Turizm Teşvik Kanunu'nu yargılasınlar" şeklinde kıvırtırken, Bülent Akarcalı ise "Sistem sorgulanmalı, casino açması olanaksız birisine izin verilmiş midir? Kaçak casinolara gözyüman Vali ve Emniyet Müdürleri kimlerdir? Turizm Bakanlığı'nın olumsuz kararını mahkemelere götüren casino sahipleri, bu mahkemelerden nasıl karar çıkarttırıyorlar, ona bakılmalıdır." diyerek, kendini koruma ve kurtarma güdüsüyle de olsa düzenin her kişi ve kurumuyla çürümüş ve kokuşmuş olduğunu sergilemiş oluyordu.

Tescilli faşist, çetebaşı Mehmet Ağar ise uğrunda "1000 operasyon" yaptığı devletin, yıllarca omuz omuza çalıştığı DGM'lerinde çete kurmaktan yargılanmayı hazmedeceğini, ancak "hizmet suçu" işlemiş olabileceğini söylerken, tehditler savurmayı da ihmal etmedi: "Devlet sırlarını kimse ortaya dökmesin. Yoksa iki-üç güne kadar çıkıp, ben de konuşurum. Korumak için hayatımızı koyduğumuz devlet tarafından, ona kastetmekle yargılanmak bize ağır gelir." Ağar, tüm okların kendisine yönelmiş olmasından rahatsız olmuş olmalı ki: "Biz tarihin en büyük silahlı kalkışmasının önünü kesmişiz. O kadar kolay mı? Biz hayatımızı koymuşuz. Bugüne kadar dişimizi sıkımsız. Kimse zarar görmesin diye. Sanki Türkiye'yi tek başına ben idare etmişim. Bu olaylardan kimsenin haberi yokmuş" diyerek günah keçisi olmaktan hiç de hoşnut olmadığını ortaya koyuyor.

Rapor, MİT, JİTEM, Emniyet'in "iş"in içinde olduğunu göstermekte, kumarhane ve uyuşturucu mafyalarının çeteler ile bağlantılarına örnekler/deliller sunmaktadır. Ancak rapor, resmi bir ağızdan buzdağının görünür kısmını bize tekrar açıklamaktan başka bir işe yaramamaktadır. Yılmaz da raporun ve operasyonun asıl amacını itiraf ederek; "Devlet zayıflamayacak, aksine daha da güçlenecek" diyerek, operasyonun tepkileri reformize ve paralyze etme amaçlı olduğunu göstermektedir. Şovenist Ecevit ise, "Bu işlerde ordu yok, ama jandarmada sorun var. JİTEM işleri yozlaştırmış" diyebilmektedir, sanki JİTEM ve jandarma teşkilatı ordunun birimleri değilmiş gibi! Yılmaz da aynı ağızı kullanarak "Bu işin içinde ordu yok, ama jandarma ve emniyet var" demektedir. Rapor ile Azerbeycan'a uzanan kanlı eller hakkında, üst düzey bürokratların çete

bağlantıları hakkında küçük örneklerle de olsa bilgi edinebilmekteyiz.

Sermaye iktidarı ister buzdağının görünen kısmının bir bölümünü, ister daha çoğunu veya daha azını açıklasın, amacı düzeni aklamak ve sağlamlaştırmak, çeteleri kurumsallaştırmaktır. MGK-TÜSİAD Hükümeti, çeteleşmenin temelinde kullandığı itirafçılık kurumunu bir kez daha ıstarak yeniden önümüze sürmekte, böylece kokuşmuşluğun temelini kendi iktidarı olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Pişmanlık Yasası, hem çete üyelerinin yaptıklarının yanlarına kar kalmasını sağlamayı amaçlamakta, hem de asıl hedefi olan devrimci ve komünistlere saldırı olanağını yaratmak, itirafçılık dayatmasıyla örgütlülüğü zayıflatmak, yıpratmak, yıkmak istemektedir. Tekelci sermayenin en büyük temsilcisi Sabancı'nın duygusal tepkisini çekmemek için kişilere özel farklı hüküm uygulanamayacağına dair hükme karşın, sermaye iktidarı kendi yasalarını da çiğnemekte, yasa tasarısında Özdemir Sabancı'nın katillerini ve itirafçı Mustafa Duyar'ı kapsam dışı bırakırken, çeteleri ve terör eylemlerini kapsam içine alacaktır. MGK-TÜSİAD Hükümeti'nin bu sinsi saldırısını boşa çıkarmak için işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin bilincinde itirafçılaştırmanın aynı zamanda çeteleşme olduğunu açık hale getirmeli, örgütlülüklerimizi daha fazla sahiplenmeliyiz.

Bu iğrenç düzen, ne reformlarla ne de demokrasi ile temizlenemez. Buna önce düzenin yapısı izin vermez. Bu düzenden tek kurtuluş yolu toplumsal bir devrimdir, sosyalizmdir. Bu kirli tek parti (MGK/TÜSİAD) iktidarını yıkacak, kirli, kokuşmuş düzeni ortadan kaldıracak tek güç, elleri bu pisliklerin içinde olmayan işçilerin komünist partisi olacaktır. İşçi sınıfı, işçilerin komünist partisinin kurulma aşamasına geldiği bugünlerde partisine omuz vermeli, partisini inşa için, yapıyı yükseltmek için tuğla üstüne tuğla koymalıdır.

**Kahrolsun Sermaye İktidarı!
1000 Operasyonun Hesabını
Emekçiler Soracak!**

Özelleştirmeye geçit yok!

Özelleştirme saldırısının yoğunlaşmasıyla birlikte, İstanbul ve İzmir başta olmak üzere kimi sanayi kentlerinde Özelleştirme Karşıtı Platformlar kurulmaya başlamıştı. Bu platformlardan ikisi, İzmir ve İstanbul ÖKP, geçtiğimiz hafta düzenlediği mitinglerle bu saldırıya karşı duruşlarını ifade ettiler.

İzmir ÖKP mitingi, özelleştirme kapsamındaki termik santral işçilerinin de katılımıyla, sınıf cephesinden daha olumlu bir çıkış sergiledi. Enerji işkolunda örgütlü TES-İŞ'in muhalefetine rağmen mitinge gelen işçiler, hem mücadele isteklerini, hem de bu isteğin önüne dikileni de aşma bilinçlerini ortaya koymuş oldular.

İstanbul mitingi ise, esas olarak ÖKP'nin ana gövdesini oluşturan legal-reformist partilerin gövde gösterisi olarak yaşandı. Platforma dahil sendika şubeleri bile elle tutulur bir katılım sağlamamışlardı. Birkaç kamu sendika şubesinin pankartı açılmakla birlikte katılım son derece sınırlıydı. İşçiler ise, bir iki direniş haricinde yoktu.

Özelleştirme bir devlet politikasıdır ve karşı duruşu da karşıt politikalarca yürütülecektir. Bu nedenle mitinglerin politik yapılarca düzenlenmesinde herhangi bir sorun yoktur. Ne var ki, politik yapılar düzenledi diye, saldırının asıl muhatapları, en azından özelleştirme kapsamındaki işletmelerin işçileri mitinglere katılabilirlerdi. Katılmalıydılar. Üstelik alanda örgütlü sendikaların politikasıyla, miting düzenleyen yapıların politikası temelde çok büyük farklılıklara da sahip değil.

Özelleştirme Karşıtı Platform Evlemlere

Başladı

İZMİR MİTINGİ:

İzmir Özelleştirme Karşıtı Platform ve KESK İzmir Şubeler Platformunun düzenlediği ve 5000 kişinin katıldığı miting, 17 Ocak saat 13.30'da Konak Sümerbank önünde toplanan KESK'e bağlı sendikaların yürüyüşe geçmesi ile başladı. Diğer yürüyüş kolu Basmane Meydanı'nda toplanan Türk-İş'e bağlı sendikalar, DİSK'e bağlı sendikalar, TMMOB, ÇHD, İHD, İzmir Tabip Odası, HADEP, ÖDP, EMEP, DBP, İP, SİP, DSİP Pir Sultan Abdal Kültür Derneği, Halkevleri, MKM, sosyalist dergilerin katılımı ile İzmir Cumhuriyet Meydanı'nda özelleştirmeye, işsizliğe, yoksulluğa, yağmaya ve talana karşı 500 kişinin katılımı ile gerçekleşti.

Coşkulu geçen yürüyüş alanda kendini rehavete bıraktı. Kürsü'den yapılan geri konuşmalara, önce kamu emekçilerinin, devrimcilerin zayıf müdahalesi sonucu miting sönük geçti.

Yürüyüş önceden yasaklanmış olmasına rağmen yapılabilirdi.

"Susma sustukça sıra sana gelecek!", "Kar, soğuk, fırtına geliyoruz Ankara!", "İşçi, memur elele genel greve!" vb. sloganlar atıldı.

DİSK'li işçilerden, direnişçi Arma Filtre işçilerine dayanışma ziyareti

Adapazarı Organize

Sanayi Bölgesi'nde kurulu Arma Filtre patronu, işçileri sendikaya üye olmalarını gerekçe göstererek işten çıkardı. Bunun üzerine üretimi durdurarak direnişe geçen işçiler, patronun çeşitli ayak oyunlarına gelerek birliklerini, kararlılıklarını dağıttılar. Arma Filtre patronunun ayak oyunlarının başında yörede feodal ilişkileri kullanarak caydırmak, lüks alışveriş merkezlerinde hediye çekleri vermek vs. var. Geri kalan işçiler ise patronun bu ayaklarına kanmayıp; işlerinin, ekmeklerinin, geleceklerinin güvencesi sendikalarına sahip çıktılar. Yakın dönemde hareketli bir süreç giren Birleşik Metal-İş Sendikasında örgütlenen Arma Filtre işçisinin en yakıcı sorunlarından biri de, taşrada (ancak Türkiye'nin sanayi hattı) olmasından dolayı sınıf dayanışmasının örülebilmesi. Türkiye'nin sanayi hattı üzerinde Lastik-İş başta olmak üzere (Kamu Emekçileri sendikaları) birçok sendika örgütlü. Sendikalar buradaki mevcut eksikliği giderebilecek kapasiteye sahip. Zaman geçmeden bu eksiklik giderilmelidir. Arma Filtre işçileri patronunun çeşitli ayak oyunlarını teşhir etmeli, direnişleri hiçbir oyuna gelmeden kararlılıkla sürdürmelidirler. Çünkü bu direnişin kazanımıyla veya kayıpla sonlanması kendi ellerinde. Kaybedecek hiçbir şeyimiz yok, kazanacak çok şeyimiz var. İşimizin ekmekimizin güvencesi sendikayı, en çok da onurumuzu korumalıyız.

Patronlara uyarı!

Sendikalı oldukları için işten atılan Arma Filtre işçilerine destek

vermek ve patronu teşhir etmek için 21 ocak çarşamba günü DİSK/Tekstil-İş, Birleşik metal İŞ, DİSK Lastik-İş, saat 8:30'da otobüslerle Adapazarı'na hareket ettiler. Saat 11:20'de Adapazarına varıldı. Frigo Pak işçileri, Sakarya Kamu Emekçileri Şubeler Platformu, İşsizliğe, Kirli savaşa, Mezarda emekliliğe, Özelleştirmeye, Hayat Pahalılığına Çetlelere, Gericiliğe, Baskılara, Yüzdelik zamlara, İnsan hakları ihlallerine, Köleleştirici IMF paketlerine karşı demokrasi mücadelesinde KESK'i ve DİSK'i destekliyoruz pankartı ile, ÖDP, EMEP, İP, CHP'nin katılımıyla 600 kişiye ulaşan kitle Sakarya girişinde harekete geçti. Sermayedarların yeni bir saldırısı olan Esnek Üretim tarzına Grevle yanıt veren Makina Kalıp işçisi de Sınıf kardeşlerine destek için, "Herkese İş Herkese Çalışma Hakkı Esnek Üretime Hayır!" yazılı pankartlarıyla yerlerini aldılar. DİSK'in üst düzey yöneticileriyle katıldığı yürüyüş, güzergah boyunca özellikle lise öğrencilerinden büyük destek aldı. Yürüyüşün en coşkulu kortejleri Makina Kalıp ve Arma Filtre işçileri kortejleriydi. Yalnızca Arma Filtre işçileri kortejinde taşınan dövizlerde şu sloganlar yazılıydı; *Ekmek ve demokrasi*

yoksa, barış ta yok!, Zehiri biz soluyoruz kazanan patron!, İşçi düşmanlığı demokrasi düşmanlığıdır!, Eroin rüşvet emekçiye oldu olan, Suskun toplum olmayacağız, Haksızlık: İşte Türkiye! Yaşasın İşçilerin birliği! Balkondan düşmedim iş kazası geçirdim! Çok zor kazandık, kolay vermeyeceğiz!, işsizliğe, pahalılığa, zama-zulme son!

Okuldan çıkan liseli öğrencilerin katılımıyla daha da gürleşti. Sakarya caddelerinde yükselen sloganlar ise şunlardı; "İnadına sendika inadına DİSK!", "Savaşa değil üretene bütçe!", "Yaşasın sınıf dayanışması!", "Yaşasın işçilerin birliği!", "İşçiyiz, haklıyız kazanacağız!", "Suskun toplum istemiyoruz!", "Söz, yetki, karar çalışanlara!", "İşçiler birleşin iktidara yerleşin!", "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!", "Susma, sustukça yeni zamlar gelecek!", "Sokağa eyleme özgürleşmeye!", "Arma Filtre işçisi yalnız değildir!."

Yürüyüş boyunca "Kapitalist Diktatörlük Yalan Diktatörlüğü Demektir!" adlı özel sayımızın dağıtımını yaptık. Fabrikalar sitesine geldiğimizde **EKİM Komünist İşçi Partisi Kuruluş Kongresi** ile ilgili yoğun kuşlama yaptı. Yürüyüş boyunca kortejlerden özenle uzak durmaya çalışan devletin kolluk güçleri, fabrika önüne gelindiğinde fabrika girişlerine barikat kurdu. Fabrika önünde kısa bir konuşmadan sonra yürüyüş sona erdi.

**Kurtuluş Yok Tek Başına!
Ya Hep Beraber,
Ya Hiç Birimiz!**

İzmir'de 15 Ocak:

Gemileri Yaktık Geri Dönüş Yok!

Genelkurmay 2. Başkanı Çevik Bir'in rütuşlarıyla son şeklini alan Grevsiz, TİS'siz Kamu Görevlileri Sendika Yasa Tasarısı jet hızıyla meclisten geçirilmiştir. KESK'in eylem kararları doğrultusunda 15 Ocak'ta kamu emekçilerinin on yıllık mücadelelerini hiçe sayan bu yasa taslağına ve %30'luk zamlara karşı ülkenin birçok ilinde binlerce kamu emekçisi kitlesel basın açıklaması yaptı, bordro yaktı.

İzmir'de 100'e yakın kamu emekçisi Konak Meydanı'nda basın

açıklaması yapmak üzere Sümerbank önünde toplandı. Valiliğin, Emniyetin emri ile, polis barikatlarıyla kamu emekçilerinin konak meydanına girmesi engellenmeye çalışıldı.

Kamu emekçileri "Baskılar bizleri yıldırılmaz!", "Zafer direnen emekçinin olacak!", "Yüklen emekçi kazanacağız!" sloganları ile direnişlerini devam ettirmeleri sonucu barikat kaldırıldı.

Konak Meydanı'nda toplanan emekçiler bordrolarını yaktı.

"Gemileri yaktık, geri dönüş yok!", "İşçi memur elele genel greve!", "Genel grev genel direniş!", "Toplu sözleşme hakkımız grev silahımız!" vb. sloganlar sıkça atıldı.

Basın açıklamasında sermayenin dayattığı saldırılara sessiz kalınmayacağını, grevsiz, TİS'siz sendika yasasını kabul etmeyeceklerini diye getiren kamu emekçileri işçi-memur elele genel grevlerin örgütlenmesi gerektiğini dile getirdi.

Sendika ağalarının ihaneti, sınıf politikaları ile aşılar

Türk-İş aylık olarak hesapladığı 4 kişilik ailenin gıda harcamalarını Eylül ayı için 40 milyon TL olarak saptamıştı. Bu sadece mutfak masrafları. Buna ev kirası, yol, su, elektrik vb. parası eklendiğinde bu rakam hiç abartısız iki katına çıkar. Buna rağmen asgari ücret 21 milyon TL civarındadır. Asgari ücretin pratikte birçok durumda işgücünün taban fiyatı değil fakat tavan fiyatı olduğu gerçekliğini gözönünde bulunduracak olursak, ülkemizdeki sefalet koşulları hakkında yeterli ipucu elde ederiz.

Karşımızda beliren sefalet tablosu ancak asgari ücret alabilen "şanslı" işçiler için geçerlidir. Oysa hiç de azımsanmayacak bir kesim asgari ücret bile alamıyor, yani işsiz.

DİE'nin "Nisan 1997 Hane Halkı İşgücü Anketi"nin açıklanan geçici sonuçlarına göre, çalışabilir nüfusun 46 milyon 565 bine ulaştığı, buna rağmen istihdam edilen toplam işgücünün 22 milyon 537 bin ile sınırlı kaldığı kaydediliyor. Başka bir ifadeyle çalışabilir nüfusun yarısı işsiz. Yine aynı ankete göre, Ekim 1996-Nisan 1997 tarihleri arasında 497 bin kişi işsizler ordusuna katıldı. İşsizlik kentlerde daha yaygın. Sanayide istihdam sabit kalırken, tarımda gerileme yaşanmış. İstihdam ancak hizmet sektöründe artış göstermiş.

Eksik istihdam olarak ifade edilen kaçak (kayıt dışı) işçi sayısı ise yaklaşık 3 milyonu buluyor. Daha açık ifadeyle 3 milyon kişi gizli işsiz, yedek sanayi ordusunun yedeği durumunda.

İşsizler ordusunun giderek büyümesinin güncel nedenlerinin başında özelleştirme geliyor.

Genel-İş sendikasının hazırladığı bir raporda; "Özelleştirmenin başladığı Gaziantep, Afyon, Balıkesir, Konya, Bolu, Mardin, Niğde, Pınarhisar, Söke, Ünye ve Yunus Çimento fabrikalarından toplam 8 bin işçinin, TEK'in İstanbul Anadolu yakası elektrik dağıtımını satın alan AKTAŞ'da 600 işçinin, Çukurova ve Kepez Elektrik'te 1600 işçinin, PETKİM Yarımca tesislerinde ve Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı'nda (TPAO) 600 işçinin işten atıldığı kaydedildi" deniliyor. (22.10.1997-Cumhuriyet)

Yine aynı raporda Çitosan'da, otomotiv sanayiinde, gıda sanayiinde, havaalanları hizmetlerinde gerçekleştirilen özelleştirmeler sonucu işten atılanların sayısının yaklaşık 2400'ü bulunduğ belirtiliyor.

Özelleştirmenin dolaysız sonuçlarından birisi işsizliğin artmasıysa, diğeri de hiç kuşkusuz sendikalı işçi sayısındaki sürekli düşüştür.

Özelleştirmenin başladığı 1986 yılına dek sendikalı işçi sayısını gösteren grafikte yükselme eğrisi gözlemlenirken, bu tarihten sonra aynı

eğri düşme eğilimi gösteriyor. Bugün istihdam edilen nüfusun ancak 1.5 milyonu sendikalı. Bunun toplam istihdama oranı ise yaklaşık %5'lerde seyrediyor. Sendikalı işçilerin 900 bin gibi çoğunluğu kamu sektöründe çalışanlardan oluşurken, 600 bini özel sektörde çalışanlardan oluşuyor. Başka bir rakamsal ifadeyle, özel sektörde çalışan işçilerin bugün %94'ü sendikasızdır, %60'ı ise sigortasız. Türkiye'de sendikalı işçinin toplam istihdama oranı %5'le sınırlı kalırken, bu oran Danimarka'da %76, Portekiz'de %32, İngiltere'de %34, ABD'de %16, Japonya'da ise %24'tür. Bu rakamlar 1994 verileridir. Ve bu ülkelerin çoğunda da sendikalı işçi oranında bir düşüş vardır. (Bkz. Birleşik Metal-İş, Ekim 1997) Bu ülkelerde sendikalı işçi sayısında yaşanan düşüşün baş müsebbibinin de özelleştirme olduğunu söylemeye bile gerek yok.

Sendikalı işçi sayısının düşmesinin tek nedeni özelleştirme değil. Başka nedenleri de var. Sendikanın bir işyerinde sözleşme yetkisi alabilmesi için aşılması gereken epeyce zorlu baraj engelleri var. Bu konudaki yasal düzenleme, tek kelimeyle sendikalaşmanın önünü tıkamak için hazırlanmış. İşyerinize sendikayı getirmeye karar verdiniz. Öncelikle aşmanız gereken işyeri barajı var: İşyerinde çalışan işçilerin toplamının yüzde 51'ini örgütlemeniz gerekiyor. Sonra işletme barajı var. Misal, Hakkari'de ve Edirne'de şubeleri olan bir işletmede sendikalaşmaya gidiyorsunuz, sözleşme yetkisi alabilmeniz gerekiyor. Daha bitmedi. Bir de işkolu barajı var. Sendikanız çalıştığınız işkolunda çalışan işçilerin toplamının yüzde 10'unu temsil ettiğini kanıtlaması gerekiyor. Aksi takdirde sözleşme yetkisi alamaz.

Yasal koşullar yerine getirilse bile bu kez işverenin alicengiz oyunlarıyla karşı karşıya kalıyorsunuz. İşçi sayısını arttırıp işyeri barajını yükseltmekten sendikalı işçileri işten atmaya kadar varıyor bu oyunlar.

Ola ki tüm engelleri aştınız ve sendikanız sözleşme yetkisi aldı. Bu kez karşınıza sendika ağalarının ihaneti çıkıyor.

Son olarak Ekonomik Sosyal

Konsey (ESK) içinde yer alarak, sermayeye uşaklıklarını ve işçi sınıfına ihanetlerini tescilleyen üç büyük konfederasyonun tarihi adeta sınıfa ihanet tarihi niteliğindedir.

Bugün halihazırda 1 milyon üye işçiyle en büyük konfederasyon durumundaki Türk-İş, kurulduğu tarihten itibaren "politikadan uzak durmak" argümanına sarılmış, bunu da "partiler üstü politika" olarak lanse etmiştir. Burada kastedilen sınıf politikasından uzak durmaktır. Yoksa Türk-İş kurulduğu tarihten bu yana sermayenin ve burjuva partilerinin politikaları doğrultusunda bir politika izlemiştir. Kah CHP'nin rüzgarıyla yelkenlerini doldurmuştur, kah DP'nin, kah AP'nin... Tıpkı bugün de MGK'nın ve onun güdümündeki hükümetin rüzgarıyla yelkenlerini doldurduğu gibi.

Türk-İş sözümona politikadan uzaklık politikasını 12 Eylül'de de sürdürmüştür. Faşist darbenin hemen ardından darbeye biat ettiğini açıklayan bir mesaj göndermiştir darbenin başı Kenan Evren'e. Türk-İş başkanının yazdığı mesajın ilk paragrafı cuntacılar karşı vıcık vıcık bir yaltaklanma Mesaj şu sözlerle noktalanıyor: "Milletin bağrından çıkan ordumuzun tam bütünlük içinde milletimize huzur ve güven veren bu davranışının milletimiz ve memleketimiz için hayırlı olmasını temenni ile Türk-İş topluluğu adına saygılarımızla arz ederim."

Yine aynı Türk-İş'in cuntacıların direktifleri doğrultusunda, o günlerde yaşanan işçi grev ve direnişlerini yasadışı ilan edip bastırdığını söylersek, Türk-İş'in neden 12 Eylül'de kapatılmayan tek konfederasyon olduğu anlaşılır herhalde. Bilindiği gibi bu ihanet genel sekreterini cunta hükümetlerine çalışma bakanı olarak vermekle tamamlanmıştır.

Türk-İş'in bugünkü icraatları, çünkü icraatlarının devamı niteliğindedir. Bu anlamda Türk-İş kendi içinde tutarlıdır. Burjuvazinin çıkarları doğrultusunda "sınıf" sendikacılığının yılmaz savaşıdır.

DİSK'in durumu Türk-İş'ten pek farklı değildir. DİSK '80 öncesinde CHP reformizmi ile onun destekçisi durumundaki TİP-TKP revizyonizmine

yaslanıyordu. Bu durumda, DİSK'de devrimcilerin anladığı anlamda sınıf politikası gözlemlemek oldukça güç. Fakat yine de bugüne kıyasla daha ileri bir mevzi tutuyordu DİSK. Bunda toplumsal muhalefetin ve DİSK içinde yer alan ilerici-devrimci güçlerin payı büyüktür.

Bugün DİSK sermayenin sınıfa saldırısının stratejik bir üssü olan ESK'nın bir bileşenidir. Tıpkı Hak-İş ve Türk-İş gibi...

Özcesi bugün varolan üç konfederasyon da, sınıf sendikacılığı şöyle dursun, ekonomik mücadele yürüten bir sendikacılığın bile çok gerisindedirler. Düpedüz sınıfın içindeki truva atı durumundalar.

Konfederasyonların durumu böyle. Bu durumdan kaynaklı olarak işçi sınıfının sendikalara karşı haklı bir tepkisi var. Ne var ki bu tepki sendikadan ayrılmak biçiminde ifade edildiği için, sınıfın kendisini vuran bir silaha dönüşüyor.

Hiçbir işçi evine akbabalar dadandı diye evini terkedip gitmez. Buradaki sahiplenme duygusu, sözkonusu sendikalar olduğunda nedense gösterilmiyor.

Halbuki sendikamızı evimizden çok daha ısrarlı bir şekilde sahiplenmeliyiz. Çünkü sendikalar bugün pratikte olduğu gibi akbabaların üzerinde dolaştığı yerler değil, bizim örgütlülüklerimiz olmalıydı.

Sendikaların bugünkü durumda olmasının suçunu başkasına atmakla bir yere varamayız. Verili durumda suçun büyüğünün biz işçilerde olduğunu bilmeliyiz. Nazım'ın dediği gibi, "kabahatin büyüğü bizde canım kardeşim"!

Sendikalarımıza sahip çıkmadığımız, sendika ağalarının eline bıraktığımız için yazının başında rakamlarla ifade edilen sefalet koşullarını yaşıyoruz. Sendikalara olan haklı güvensizliğimiz yüzünden, en ufak hak arama eylemlğine girmedik gibi, sendikalardan ayrılarak, biz işçileri iyi kötü bir araya getiren bir örgütlülüğü de elimizin tersiyle itiyoruz. Yani kendi sefalet koşullarımızı kendimiz hazırlıyoruz.

Sözü uzatmaya gerek yok. Sorun da, çözümü de çok net çünkü. Bugün biz işçilere düşen acil görev, komünist sınıf partisinin kıvılcık bayrağı altında saf tutup, sendikalarımıza sınıf politikasını taşımaktır. Sendikadan ayrılmak değil, aksine sendikalaşmak ve sendikaları dönüştürmek için mücadele yürütmektir. Sendika ağalarının varlığı sermayeye karşı yürüttüğümüz savaşta önümüze dikilen bir barikattır. Bu barikatı aşmak zorundayız. Aksi takdirde biz açıklıktan kıvranırken, Bayram Meral'in oğlu, Amerika borsasında paramızı daha çok batırır.

Makina Kalıp işçisi, sınıfı için grevde!

Şişe-Cam'a bağlı Cam-İş Makina Kalıp işçilerinin bir ay önce başlattıkları grev kararlılıkla sürüyor. DİSK'e bağlı Birleşik Metal-İş sendikasında örgütlü, toplam 350 kişinin çalıştığı fabrikada, idari personel ve taşeron işçileri dışındaki 217 işçinin tümü grevde ve üretim bir aydır yapılmıyor. Grevci işçiler bekçi kulübesini ve telefonu kullanmalarına izin verdikleri için grev çadırı kurmaya gerek duymadıklarını söylüyorlar.

Makina Kalıp grevi sınıf hareketinin durgun bir döneminde ortaya çıkması açısından büyük bir önem taşıyor. Fakat asıl önemi bu grevin sermayenin yeni saldırı politikalarını hayata geçirme girişimlerine karşı bir ilk örnek olmasından kaynaklanıyor. Yani makina kalıp grevi sıradan bir ücret grevi değildir. Esnek çalışmayı hayata geçirmeyi amaçlayan saldırının habercisi olduğu için bu ilk mevzide gösterilecek direnişin, kararlılığın önemi çok büyük. Birleşik Metal-İş

Albayrak işçileri ile dayanışma gecesi

Albayrak işçileri direnişlerinin 222. gününde seslerini daha iyi duyurabilmek, grevlerini daha güçlü duyurabilmek için bir gece düzenlediler.

Yaklaşık 1000-1500 kişinin katıldığı geceye büyük bir coşku hakimdi.

Nakliyat-İş sendikası adına yapılan konuşmanın ardından İPSD Müzik Grubu, Grup Ekin, Koma Agire Jiyan, Ferhat Tunç, Semah Ekibi, Fevzi Kurtuluş çıktılar. Gecede sınıf dayanışmasının en önemli örneğini grevdeki Makina Kalıp ve Brandi tekstil işçileri sergilediler. Makina Kalıp ve Brandi temsilcilerinin yaptığı konuşma coşkuyla karşılandı. "Herkes iş, herkese çalışma hakkı!" pankartı ile Makina Kalıp işçileri, sendikanın özel bir çabası olmadan geceye katıldılar.

Gecede "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!", "Albayrak işçisi yalnız değildir!", Yaşasın sınıf dayanışması!", İşgal-grev-direnış işte Nakliyat-İş!", "Yaşasın halkların kardeşliği!", "İşsizliğe, pahalılığa, zamlara son!", "Yaşasın devrim ve sosyalizm!" sloganları atıldı.

Açılan pankartlar ise Nakliyat-İş imzalı "Yaşasın Albayrak grevimiz!", "Gün derleme, gün birleşme, gün mücadele günüdür!", "Özelleştirmeye, taşeronlaştırmaya hayır!" onun dışında İmes işçileri, İmes İşçi Platformu, "İşçilerin Birliği Sermayeyi Yenecek!", İşçi Evleri, MLKP pankartları açıldı.

sendikası yaptığı basın açıklamasında işverenin daha parasal konuları bile görüşmeye yanaşmadan toplu sözleşme hukukunu tümünden yok sayan bir biçimde yaklaştığını söyleyerek bunun 9. ayda yapılacak MESS sözleşmeleri ile ilişkisini şöyle kuruyor: "Metal işçileri bilirler, 50'lik bir delik açacaksınız, önce 5'lik bir uç kullanırsınız, sonra 10'luk, sonra 25'lik, en sonra 50'lik. Buraya işverenin yapmaya çalıştığı budur."

Sermaye, saldırıyı başlatmak için Makina Kalıp gibi henüz yeni örgütlenmiş, yeterli sendikal deneyimi olmayan bir fabrikayı belki bilerek seçti. Ama yanılıyor ve yanıldığını anlamak için çok beklemeye gerek kalmayacak. Makina Kalıp işçileri 6 ay kadar önce Birleşik Metal-İş sendikasına üye oldular. Bu sırada 9 öncü işçiyi atıp sendikayı kabul etmeyen işverene karşı işçiler, fabrikadan çıkmayarak direnişe geçtiler. Çoğu yerde yaşananlar tekrarlandı, sendika girdi ama atılan 9 işçi geri alınamadı. Yani Makina Kalıp'ın sendikalaşması 9 işçinin işten atılması gibi bir bedel ödeyerek

Genç işçiler mücadelesinde alanlarında

Haramidere sanayi sitesinde daha önce 20 kişinin çalıştığı atölyede maaşların artırılması Ocak zamları, ikramiyelerin verilmesi, izinlerin ve mesailerin düzenlemesi için işçiler biraraya gelip patronla konuşma kararı alıyorlar. Daha çok kendiliğinden gerçekleşen bu eylemlilikler yapılması gereken Ocak zamlarının yapılmaması sonucu geliyor. Kısa bir sürede birliktelik oluşturan yirmi işçiden onu patronun karşısına çıkıp bu taleplerini dile getiriyorlar. İşverenler her zamanki gibi sıkışarak büyük oranda duran üretimi başlatmak için karşı saldırıya geçiyor. Özellikle işçileri geri bilinci üzerinden kazanmak için ileri işçiyi odasından dışarı çıkartıyor. Diğer işçilere gözdağı verip korkutarak geri adım attırıyor. Daha sonra öncü işçi ise işten atılıyor. Kazanımın sonuçlanmasa da işçiler açısından iyi bir ders olmuş. Faaliyetin bilinçli değil kendiliğinden olması, örgütlü bir tarzda sürece girilemediği için direniş süreci pek yaşanmıyor.

Bir iki hafta sonra bir başka işyerinde bir gün iş yavaşlatma olduktan sonra bir sonraki gün de yine aynı taleplerle iş bırakıldı. Hemen hemen bir önceki süreçte

gerçekleşti. Yasal işlemlerin tamamlanmasının ardından Makina Kalıp işçisini ve aynı zamanda sendikayı ikinci bir sınav bekliyordu, grev. Önce sendikanın girmesine engel olmak isteyen işveren şimdi de esnek çalışmayı dayatıyor.

Makina Kalıp işçisinin morali oldukça yüksek. En büyük sıkıntıları ise zaten borçlu girdikleri grev sürecinde iyice bunaltan mali sorunlar. 28 milyon ortalama ücretle bile sadece kendi ekonomik çıkarları için değil,

bütün işçi sınıfının çıkarları için greve çıkan, sermayenin saldırılarına karşı adeta bir dalgakıran görevi üstlenmiş Makina Kalıp işçileri ile dayanışmada bulunmak ise, başta Şişe-Cam'a bağlı diğer fabrika işçilerinin, Birleşik Metal'e bağlı işçilerin ve bütün işçi sınıfının ve bir o kadar da sınıf devrimcilerinin görevidir.

**Kurtuluş Yok Tek Başına,
Ya Hep Beraber Ya Hiç Birimiz!
Yaşasın Sınıf Dayanışması!**

istenilen taleplerin aynısı üzerinden patronla konuşuluyor. Patron ise işçilere hakaret yağdırarak "istediğiniz zammı veremem" diyor. İstenilen talebe yakın bir zam yapılmasına rağmen bütün işçilerin ücretleri eşit oranda artırılmadığı için bu zamlar işçilerce kabul edilmiyor ama bu onurlu duruşa rağmen örgütlü bir direniş de sergilenemiyor. İki bölümü olan atölyede plastik ve cam işçileri bulunuyor. Plastik işçilerinin inisiyatifinde gerçekleşen süreç yine aynı zayıflıklarıyla birlikte halen sürüyor. Sigortasız çalıştırılan genç işçiler asgari ücrete tabi tutulurken çocuk yaştaki işçilere yüzde 9 gibi komik bir zam yapılıyor.

Bazı genç işçiler önemli dersler çıkartmış durumda. İşçiler arasındaki dayanışmanın zayıf olmasından yakınmakta. İşçilerin biraraya gelip sohbet tartışma yapabilecekleri, işçilerin birbiriyle kaynaşabileceği dernekler olması gerektiğini ve bütün işçiler ancak birlikte mücadele ettikçe kazanabileceğini söylüyorlar.

Genç emek sömürsünün yoğun yaşandığı orta ölçekli sanayi sitelerinde son dönemlerde gayıfta olsa direnişler patlak veriyor. Sitelerde çalışan

nüfusun genç olması tecrübesizliği getirirken diğer bir yandan genç nüfusun hayal ve özlemleri etkili olmaktadır. Genç işçilerde varolan iş kurma vb. hayaller direnişlerde veya hak arama mücadelesinde kendini açık bir şekilde ortaya koyuyor. Daha önce İMES'te de yaşanan kısa süreli direnişte kendini tüm açıklığı ile ortaya koydu. Sitelerde patlak veren mücadeleler ciddi iç zayıflıkları barındırıyor. Bununla birlikte bu süreçler sitelerde mücadelenin önünü açmakta, işçileri eğitmektedir.

Haramidere'de yaşanan birkaç hak arama mücadelesi ekonomik talepler çerçevesinde yaşansa da sitelerdeki genç işçilerde bir mücadele potansiyelini göstermektedir. Sitelerde yaşanan sorunlar geniş bir yelpazede yaşanıyor. Hiçbir sosyal hakkın olmadığı, ağır çalışma koşullarının yaşandığı siteler işçi sınıfı bilincinin gelişmemiş olduğu alanlardır. Buna rağmen genç işçilerde gelişen bir sınıf kimliği var. Bu bölgede işçiler üzerinde TIBSET direnişinin bir etkisi var.

Güç Örgütlülüktedir!

Genç İşçiler Örgütlü Mücadaleye!

Kahrolsun sendika ağaları

Gebze'de kurulu Altaş Aliminyum işçilerinin sendikal örgütlenme faaliyeti, işveren tarafından tensikatlara karşılanılmış ve 220 işçi işten çıkarılmıştı. Bu saldırıya yanıt olarak işçilerin başlattığı direniş ise 15. gününde hain sendikacıların Altaş kapitalisti ile yapmış oldukları ihanet anlaşması sonucu kırılarak bitirilmiştir.

Söz konusu anlaşma ile işten atılan işçilerden 60'a yakını geri alınacak, 48 işçinin tazminatları ödenecek, geriye kalanların hakları ise mahkemenin vereceği kararın sonunda belirlenecektir.

Gelinen yerde ise bu ihanet anlaşmasına dahi uyulmamıştır. Öyle ki, 48 işçiye ödenmesi gereken tazminatlar ödenmediği gibi eksik hesaplanarak 6 aylık zaman diliminde taksit taksit ödeneceği söylenmektedir. Yine işe geri alınan 60 işçiye verilen işgüvencesi tahaddüne rağmen, eğer sağlam bir örgütlülük sağlanamazsa, diğer işçileri de aynı akıbet beklemektedir.

Yine yapılan bu ihanet anlaşması için, 60 işçinin işe geri alınacağı ve 48 işçinin tazminatlarının ödeneceği taahhüdü bir kazanım olarak sunulmaya çalışılsa da gerçekte bu ihanet anlaşması, hem fiili direnişin bitirilmesini sağlamış hem de Altaş işçilerinin büyük bir bölümünün iş akitleri feshedilmiş ve direnişin 8. gününde Altaş kapitalistinin jandarma ve polis nazaretinde işyerine taşeron işçi yerleştirilerek üretime başlaması, işyerinin işverenle taşeronlaşmasının yanında zaten işsiz olan sendikacının işyerinden sökülüp atılmasını ve örgütlülüğün dağıtılmasını da beraberinde getirmiştir.

Sermaye cephesi her mevzi direnişte olduğu gibi Altaş işçilerinin direnişini de tam bir kuşatma altına aldı. İşveren, sendika ve düzen güçleri eliyle yaratılan burjuva kuşatma altında direniş bir yandan, işverenin toplu tensikat saldırısı, üretimin yeniden devam etmesi için hain sendikacılar ile uyum içerisinde jandarma ve polis nazereti altında işyerine taşeron işçilerin yerleştirilmesi, yaratılan örgütlülüğün tanınması diğer taraftan rejimin polis ve asker güçleriyle '94-95 yıllarında Gebze Belediye işçileri ile Polisan Kimya işçilerinin başlangıçta ortaya koydukları yer yer düzen güçleriyle sürdürdükleri militan mücadelenin hafızalarda taze kalması olacak ki, Altaş işçilerinin ve çevrelerinin daha ilk günden rejim tarafından panzerler eşliğinde abluka altına alınarak kuşatılması sağlandı. Fabrika yollarını dahi tutan rejim güçleri bölgedeki fabrikalarda iş aramaya gelen işsizleri dahi alana sokmadı. Eyleme destek vermek için gelen işçi ve emekçiler ile çeşitli sendika temsilcilerinin ziyareti aşmayan pasif dayanışması dahi engellenmeye çalışıldı. Gebze Kaymakamı'nın, mülki amirlerin kendi deyişleriyle Gebze'nin tek gündemi olan Altaş direnişinin bitirilmesi için işçilere hitaben "eylem yasadışıdır, bitirin yoksa yeteri kadar sabrettik" söylemleri ve buna uygun olarak ortaya koydıkları terörcü baskılarının gerisinde kuşkusuz ki, direnişin devrimci bir öncü müdahale ile kendi sınırlarını aşarak politikleşme kanalına akma ihtimali ve bunun Gebze işçi sınıfı üzerinde yaratacağı sarsıcı etkiden duyulan korku vardır.

Diğer taraftan ise burjuvazinin işçi sınıfı içerisinde en seçkin ajanı konumunda bulunan Türk Metal sendikasının

başlangıçta kendi denetim ve etki alanı sloganla işçilerin sergiledikleri üstün ruh haliyle haklarımızı alıncaya kadar direniş ısrarı karşısında hain sendikacıların, başlangıçta işçilerden yana görünen, gerçekte ise eylemi etkisizleştirmek, yormak, hakları mahkemelere havale etmek, bitirmek uğraşı, çeşitli söylemlerle eyleme sahip çıkma görüntüsü yerini tam bir işçi düşmanlığına pasifist uzlaşmacı çizgiye bıraktı. İşçilerden yana görünen söylemlerin yerini düzenin Gebze'deki temsilcilerinin söylemleriyle aynı sınıfsal dil kullanılarak aynı pratik tutum sergilenecek eylemin bitirilmesine yönelik eylem kırıclılığı pratiği aldı.

Sendika bürokratları direnişteki Altaş işçilerine örgütlü fabrikalardan dayanışma amacıyla toplanan yüklü miktardaki parayı dahi gaspettiler. Sendika bürokratlarının uzlaşmacı tutumları sayesinde direnişin 8. günü işçilerin fabrikayı boşaltmasını da beraberinde getirdi. Bu da işyerine taşeron işçilerin yerleştirilmesini ve direnişin fabrika dışında birkaç çadırdaki sürdürülmesi işçilerin içerisinde beklemeci bir ruh halinin hakim olmasına yol açtı. İşçilerin sendikaya olan güvenlerinin yanında yaşanan pratik hayal kırıklığını da beslemiş, demoralize olan ruh haliyle eylem sonuna dek götürülmemiş ve yenilgiyle sonuçlanmıştır.

Tüm bu olumsuzluklara rağmen işten atılan Altaş işçileri tazminatlarının ödenmesi, işe geri alınan işçilere yönelik tensikatin durdurulması vb. için yeniden bir araya gelerek eylemi sürdürme yönünde girişimlerde bulundular. İlk iş olarak Gebze'deki siyasi parti ve sosyalist basın ziyaret edilerek, ortaya koyacakları eylemlerine destek istediler. Bu süre içerisinde işten atılan Altaş işçileri İstanbul'daki özelleştirme karşıtı miting ve yürüyüşe katıldılar. 19 Ocak'ta ise yaklaşık 60 kişilik bir kitleyle sendika önünde basın açıklamasında bulunarak, sendika yetkilileri ile görüştüler. "Kahrolsun sendika ağaları!", "Altaş işçisi yalnız değildir!", "Altaş'ta işçi kıymına son!", "Herkes iş, herkese çalışma hakkı!", "Yaşasın sınıf mücadelemiz!" vb. sloganlarının atıldığı basın açıklamasına EMEP, SİP, ÖDP, CHP, Genel-iş Gebze Şubesi ile sosyalist basın da destek sundu. Basın açıklaması sonucu sendika temsilcileri ile yapılan görüşmelerden sonuç alamayan işçiler toplu olarak, partide yaptıkları toplantı sonucunda işyerindeki diğer işçilerle iç örgütlülüğü sağlam zeminler üzerinde sağlamak, sendikacının işgal edilmesinin, işyerinde yeniden direniş çadırı kurulmasına dek bir dizi eylem biçimi tartıştılar. Toplantıda devrimciler ve komünistler de konuşma fırsatı buldular.

Basın açıklaması sırasında işçilerin haykırdığı "Kahrolsun sendika ağaları!" sloganı Altaş işçilerinin kısacık direniş döneminde hain sendikacıların gerçek yüzünü pratikte görmesinin bir işaretidir. Yine direniş boyunca Altaş işçileri dostlarını ve düşmanlarını iyi tanıdılar. Yaşanan kısa pratik işçilere çok şey öğretmiş olmalı ki, işçiler bugün geçmiş direnişlerin kendilerine kazandırdığı dersleri de bilince çıkartarak, gelecek çarpışmalar için bilenme ruhu ile yeniden mücadelelerini ortaya koymaya başladılar.

ÖYK'DAN, ÖZELLEŞTİRMEYE TAM HIZ

Dünya kapitalizminin içinde bulunduğu iktisadi kriz kendini uluslararası düzeyde gösteriyor. Dünyanın en gelişmiş emperyalist ülkelerinden Almanya'da özelleştirme saldırısı yükseltiliyor. Kamunun elindeki hizmet sektörü özelleştirilirken, işçi ve emekçiler devletin karşılaması gereken bu haklardan mahrum bırakılıyor. Özelleştirme, emperyalist sistemin krizden çıkış için tüm dünya işçi sınıfına saldırısıdır. Son dönemde Almanya ve Yunanistan'da eğitimde özelleştirme saldırısını geniş yığınlar eylemlerle karşıladı. Türkiye'de özelleştirme ise daha ileri bir düzeyde seyrediyor. Devletin elinde kar eden büyük ve önemli KİT'ler özelleştirildi, ya da özelleştiriliyor. Emperyalist sermayeye satışlar hızlandırılmakta, bağımlılık daha azgın boyutlara ulaştırılmaktadır.

ÖYK'nın (Özelleştirme Yüksek Kurulu) son toplantısı da bu çerçevede yapıldı. IMF'nin dayattığı politikalar tam ve eksiksiz olarak hayata geçirilirken KİT'lerden en çok kar eden kurumlar özelleştirildi. Geçmişte sermayenin saldırıları kitle eylemleri ile karşı karşıya kalmıştı ('89-'91 süreci gibi). Bugün işçi sınıfından hala anlamlı yanıtlar (Yatağan gibi birkaç örnek dışında) verilemiyor. Saldırıları çok hızlı bir şekilde hayata geçiriliyor. Saldırıya karşı koyuş ise şu ana kadar zayıf bir şekilde ilerliyor. Fakat direniş çizgisinde çok kuvvetli olmasa bile bir yükselme eğilimi olduğu da görülüyor.

Enerji alanındaki özelleştirme binbir yalan ve dolanla hayata geçirildi. Yaşanan bir enerji darboğazından bahsediliyor. Medyada aynı süreçlerde elektrik kaçaklarından, enerji yetersizliğinden bahsetmeye başladı. Diğer bir demagoji KİT'lerin zarar ettiridir. Elektrik dağıtım işletmeleri tekellere peşkeş çekilirken TEKEL işletmeleri de satışa çıkarıldı. İstatiki rakamlar bu işletmelerin kar oranlarının sürekli arttığını gösterirken (TEDAŞ'ın '97 yılını 148 milyar karla kapattığı, Yatağan T.S.'inin yıllık karının ortamlama olarak 60 milyar olduğu biliniyor) yalan dolanla yığınları ikna etmeye çalışıyorlar. Özelleştirilen sektörlerde tensikatlar hızlı bir şekilde hayata geçirilirken işçi emekçileri, aç sefil geçecek günler bekliyor. Özelleştirilen ÇEAŞ'ta atılma oranı yüzde 36'yı buldu.

ÖYK toplantısı IMF'nin ekomik programını bütünüyle hayata geçireceğini ortaya koyarak bugüne kadar kurulan hiçbir hükümetin bunun dışına çıkamayacağını bir kez daha ispatladı. 19 Ocak'ta

başlayan görüşmeler kapsamlı saldırıların, sosyal hak gasplarının, yeni özelleştirmelerin belgesi durumundadır. ANASOL-D hükümeti ÖYK toplantısı ile IMF'den aldığı kararları tam olarak uygulayacağını gösterdi. ÖYK toplantısı özelleştirmeye tam hız vererek önemli sektörleri özelleştirme programına aldı.

*İSDEMİR (İskenderun Demir-Çelik) özelleştirme programına alındı. Hisselerin satışa çıkartılmasına yönelik teknik sürecin başlatılması kararı alınırken, İSDEMİR'de yoğun bir taşeronlaşma daha şimdiden yaşanıyor. Fabrikada gerçekleşen birçok işi 11 ayrı taşeron kuruluşla vermek üzere ihaleye girildi. İSDEMİR'de çalışan 19-20 bin işçi tensikat ve işsizlikle karşı karşıya.

*TEKEL ise uluslararası sigara tekellerine peşkeş çekiliyor. Dünyada artan sigara tüketimi uluslararası sermayedarların ilgisini arttırıyor. ABD tekelleri özelleştirilecek Maltepe ve Yeni Harman'a göz dikmiş durumda. Daha çok Amerikan tipi tütün üretimi artırılarak dünya ülkelerine ihraç edilecek. Yani TEKEL işçisi de tensiktle karşı karşıya. Ayrıca yerli tütün üreticilerini de bir yıkımın beklediği sır değil.

*TÜRK TELEKOM'da ise Şubat ayı sonuna kadar satışa aracılık yapacak firmanın seçimi tamamlanacak, yaza kadar satış tamamlanacak.

*HAVAŞ'ta ilk satıştan kalan yüzde 40 oranındaki hisseler hemen satışa çıkartılacak.

*ETİBANK'ın satışı tamamlandı. 155.5 milyon dolara İpek Ortak Girişim Grubu'na satıldı.

Tüm deneyimlerin gösterdiği tek şey özelleştirme işçi sınıfı için işsizlik, örgütsüzlük ve sefalet demektir. İşçi emekçilere yönelen bu saldırı şu ana kadar onbinlerce işçinin işsiz kalmasına neden oldu. Sümerbank'ta beş işletmede %40'a yakın atılma yaşandı. SEK'te ise bu oran % 55'e kadar çıkmıştır.

Geçmişte işçi sınıfı sermayeye karşı kısmi bir direniş sergiledi ve bu, özelleştirme saldırısını dönemsel olsa da püskürttü. Hali hazırda bu kapsamlı saldırıya yanıt veren bir hareketlilik yok. İşçi sınıfı kazanılmış haklarının da özelleştirme saldırısıyla gaspedileceğini unutmamalı, direnmesini bilmelidir. Yatağan işçilerini örnek almalı saldırıya karşı direniş hattını örmelidir. Saldırı tüm sınıfa yöneliktir, cevabını verecek olan da tüm işçi sınıfıdır.

Sermayenin Özelleştirme Saldırısına Karşı Mücadeleye!

Yaşasın İşçi Sınıfının Devrimci Birliği!

Üniversite, Kapat, Arşiv, https://rante.org

ESNEK ÜRETİM SALDIRISINA MAKİNE KALIP İSCİSİNDEN BARİKAT

Bu Barikatı Güçlendirelim

“Nasıl Patronlar Birbirine Omuz Veriyorsa

Biz İşçi Sınıfı da Birbirimize Omuz Vermek Zorundayız”

CAM-İŞ Makina Kalıp işçilerinin, sermayenin esneklik saldırısına karşı başlattığı grev 24 Aralık'tan beri sürüyor.

Fabrikada üretimde yer alan 217 metal işçisi Nisan 1997’de DİSK’e bağlı Birleşik Metal-İş sendikasında örgütlenmişti. Bunun üzerine toplu sözleşme görüşmeleri başlatıldı. Görüşmelerde işçi sınıfının uzun mücadeleler sonucu elde ettiği haklarına yönelik talepler, patron tarafından görüşmeleri kilitleme konusu yapıldı. Özellikle esneklik saldırısı çerçevesinde sosyal hakların yok edilmesine yönelik bu yaklaşımı sendika şöyle değerlendiriyor;

“Angaryanın yasaklanmasının üzerinden yüzyılı aşkın zaman geçtiği halde istedikleri zaman ve sınırsızca fazla mesai yaptırmak için sendikanın peşin onayını talep ederek tam bir kuralsızlık ortamı istemekteler.”

“İşçi sınıfının yıllar önce elde ettiği hafta tatili, resmi bayram ve tatil ücretini ödemeyi reddederek evlenme, doğum, ölüm gibi sosyal izinlerin ücretini tam olarak vermekten kaçınarak kazanılmış haklara yönelik saldırılarını genişletmek niyetindeler.”

“Getirmek istedikleri toplu sözleşme koşulları sermayenin uluslararası rekabet koşullarının kızışmasıyla ortaya attığı çalışma yaşamında esneklik uygulamasından başka bir şey değildir.”

“Bu direktmenin ve dayatmanın ardındaki niyet bir başka anlaşmazlık maddesinde de açığa çıkmaktadır. Üyelerimizin sendikal eğitim izinlerini gasp etmek amaçlı öneriler getirerek sendikal örgütlülüğe saldırmaktalar.”

Gerçekten de söylendiği gibi
“esneklik saldırısından başka bir şey
değildir” Makina Kalıp’ta yaşananlar.

**Esneklik: Sermayenin, Ekonomik
Krizine Çözüm Yöntemlerinden Biri.**

Gelişmiş kapitalist ülkeler henüz mali kriz içerisinde değilken kendi işçi sınıfına yönelik saldırılarını yoğunlaştırmamıştı. Bu dönemde emperyalistler işçi sınıfına, geri ülkelerden sömürdüklerinden sus payı verebiliyordu. Krizin gelişim sürecinde de görece gelişmiş sosyal güvenlik sistemlerine dokunmayarak bu dengeyi bir süre daha koruyabildiler. Fakat gelişen süreç içerisinde, özellikle 70'li yıllardan sonra kapitalist ülkelerde mali kriz iyice baş gösterdi. Sosyalizmin “yenilgi”sinden de güç alan emperyalist-kapitalist sistem krizin faturasını giderek gelişmiş ülkelerin işçi sınıflarına da çıkarmaya yönelik saldırıları başlattı. Bu saldırılardan birisi de en sinsi yöntemlerden olan esneklik idi. Bu yöntemin fikir babası emperyalist Japonya, esnek üretim,

Japon tipi üretim,yalın üretim, tüm zamanlı üretim, Toyota üretim sistemi gibi isimlerle ilk olarak saldırıyı uygulamaya soktu. Esneklik saldırısı buradan giderek Avrupa'ya ve diğer kapitalist ülkelere yayıldı. Esneklik Türkiye'de de az sayılmayacak bir süredir uygulanıyor ve yaygınlaştırılmaya çalışılıyor.

Örneğin; gelişmiş kapitalist ülkelerden Hollanda’da esneklik saldırısıyla part-time çalışma ve düşük ücret önemli bir oranda yerleştirilmiş durumda. Dünyada ise son 10 yılda sendikali işçi sayısı yarı yarıya düşmüş durumdadır. Makina Kalıp grevcisinin, “sendikal örgütlülüğü gerçek içeriğine kavuşturmalıyız” söylemi, burada daha bir anlam kazanıyor. Esneklik, sermayenin işçi sınıfının sosyal güvenlik hakları ve örgütlülüğüne yönelik en kapsamlı saldırılarından birisidir.

Esneklik saldırısı ile;

1. İş güvenliği tamamen ortadan kaldırılmaktadır. Patron esneklik adı altında istediği zaman işçinin işine son verebilmektedir. Hatta modelin gelişmiş uygulamalarında işçi sayısındaki azaltmalar bizzat işçilerin kendisine bırakılmaktadır. Buna kalite çemberi, prim gibi uygulamalar da eklenip işçiler arasında sinsice bir rekabet yaratılmaktadır. Bu uygulamalar hayata geçebildiği oranda işçiler birbirine yabancılaşmakta, bölünmektedirler. İşçi zaman içerisinde üretimin verimini ve kalitesini düşürmeden, daha kısa sürede ve daha az maliyetle gerçekleştirmenin yollarından biri olarak yanında çalışan arkadaşının işsiz kalmasını görebilecektir. Bu uygulamanın sonucu olarak işçi sayısında ciddi düşüşler olmasına rağmen verim ve kalitede düşme yaşanmamaktadır. Hatta Japonya'da fazla çalışma sonucu binlerce işçi ölmüştür son dönemde.

2. İşçi sınıfının örgütlenmesi ve eğitimli kadroların dağıtılması hedeflenmektedir. Esnek

çalışma saatleri, esnek ücret vb. uygulamalarla işçinin toplu pazarlık ve toplu sözleşme hakları ortadan kaldırılmaktadır. Bunu besleyen bir diğer etken de işçi sınıfının firmalar-işletmeler şeklinde bölünmesidir. Bu, sermaye grupları arasındaki rekabetin işçiler arasında yayılması ve kolektif dinamizmin, sendikal hareketin parçalanması anlamına gelir. Bu parçalanmaya en çarpıcı örnekler ise yine Japonya'da yaşanmaktadır. İşçiler sabah çalışmaya fabrikanın özel marşını söyleyerek başlamaktadır. O fabrika işçinin kendini tanıtır kimliği olabilmektedir.

3. Çalışma şartlarında patrona tam bir keyfiyet sağlamaktadır. İş saatlerinin belirlenmesinden işçinin çalışacağı yerin ve birimin belirlenmesine dek tam bir esneklik uygulanabilmektedir. Gerektiğinde ise üretimin düşürülebilmesi için kapı dışarı edilebilir. Bu işçi emeğinin sonuna kadar sömürülmesinden başka bir şey değildir.

4. Esneklik, patronu sosyal güvenlik masraflarından kurtarmayı da hedeflemektedir. Patron bu uygulamayla istediği kadar işçiyi, istediği kadar süre, istediği biçimde çalıştırabilmektedir. Bu ise sendika, sigorta, emeklilik vb. sosyal güvenlik mekanizmalarının işlevsizleşmesi anlamına gelmektedir. Dahası esnek üretimin sadece alt uygulamalarının hayata geçirilebildiği yerlerde bile en azgın sömürü koşulları karşımıza çıkabilmektedir. Makina Kalıp buna verilebilecek en iyi örnektir.

Makina Kalıp Grevini Sermayenin Esneklik Saldırısına Karşı Güçlendirmeliyiz

Esneklik işçi sınıfına yönelik kapsamlı bir ideolojik saldırıdır. İşçi sınıfını manipüle eden, zaman gözden kaçırmamalıdır. Çünkü esneklik

saldırısının temel hedefi, işçi sınıfını kendi çıkarları doğrultusunda hareket ettirmek, politika üretmekten ve eyleme geçmekten alıkoymaktır. Saldırı bu gözetilerek sosyalizmin(modern revizyonizmin) çözülüşünün arkasından iyice yoğunlaştırılmıştır.Türkiye’de de bu saldırı yoğunlaştırılıyor. Bugün birçok fabrika bu sorunu şu veya bu biçimde yaşamaktadır ya da yaşayacaktır. CAM-İŞ Makina Kalıp toplu sözleşme görüşmelerinde yaşananlar işçi sınıfına yönelik yeni saldırıların habercisidir. Makina Kalıp sözleşmesi 1998 yılı sözleşmeleri için bir örnek teşkil edecektir. Sermaye bu sözleşmeden galip çıkarsa, sosyal hakları budanmış, işçi yararına olan her türlü kuraldan yoksun bir çalışma biçimi bütün sektörlerdeki işçilere dayatılacaktır. İşte bunun içindir ki bu sorun tüm sınıfı ilgilendiren ideolojik bir sorundur. Sermaye buradan atacağı adımla ya kafasını duvara vuracak ya da saldırılarını bir üst aşamaya çıkaracaktır. İşçi sınıfı bir bütün olarak böyleli kritik bir evrede Makina Kalıp işçisini yalnız bırakırsa hem sınıf kardeşliği görevini yapmamış olacak hem de kendisine daha büyük saldırılara davetiye çıkaracaktır. Bir aydır süren Makina Kalıp grevine şu ana kadarki sınıf dayanışması yetersizdir. Biz diyoruz ki ateş düştüğü yeri yakmasın! Sermayenin ateşine dünyayı üreten bizler hep birlikte karşı koyalım, bütün sektörlerden işçiler bir sel olalım ve o ateşi daha başlayamadan söndürelim.

İşçi hareketinin uzun süren durgunluğundan güç alan sermaye sınıfının esneklik saldırısına ilk anlamlı ve güçlü yanıt ABD işçi sınıfından UPS greviyle gelmişti. UPS grevinin 2 talebi vardı: Birincisi; genelleştirilmiş kısmi çalışma sistemine(esnek çalışma saatleri) son verilmesi ve personel açığının giderilmesi.

İkincisi; emeklilik kasasında biriken fonların kullanımına ilişkin işverenin öngördüğü değişime son verilmesi. UPS grevi güçlü bir karşı koyuşla ABD sermayesine diz çöktürdü. Sermaye uygulamalarını geri çekmek zorunda kaldı.

Eperylalist-kapitalist sistemin diinya
 apında yrttğ esneklik saldırısına
 UPS işçilerinin açtığı gedik çok
 nemlidir. Bu gediki Türkiye'de
 Makina Kalıp işçileri bytmek için
 yola ıktı. Biz Türkiye işçi sınıfı olarak,
 Makina Kalıp iřçisiyle tek vücut olup
 esneklik saldırısının karşısında, tüm
 Çalışanlara iř güvencesi, toplu
 sözleşme, sendikal haklar, sigorta, sekiz
 saatlik iřėn, insanca yaşam creti
 talepleriyle durabilirsek, uluslararası
 sermayeye bir gedik de Türkiye'den
 açabiliriz.

**Haydi Makina Kalıp Greviyle
Dayanısmaya!
Tek Vücut Olmaya!**

Kurtuluş yok tek başına YA HEP BERABER YA HİÇ BİRİMİZ!

Biz Birleşik Metal-İş Topkapı şubesi Makina Kalıp grevcileri olarak, Sakarya'daki Arma Filtre fabrikasından sendikalaşma nedeniyle işten atılan işçilerle sınıf dayanışmasını örmeğe geldik. Ama Sakarya'ya indiğimizde ve yolda yürüyerek fabrikaya doğru ilerlediğimizde, geçen zaman bize sınıf dayanışmasının önemini iki kat daha öğretti. O örgütsüz insanlar sadece örgütlenme mücadelesi verdikleri için işlerinden ekmeklerinden olmuşlardı. Ülkemizdeki eğitim sistemi, yani düzen, işçi sınıfının birbirleriyle rekabet içerisine girerek birbirini para karşılığı satacak kadar aşağılık hale getiriyor.

İnsanlar 10 milyonluk market çeki için (Arma Filtre patronun ayak oyunlarından bahsediyorum) geleceğini, onurunu, ekmeğini, aynı kadere sahip sınıf kardeşini satmaya yelteniyor. Ama bilmek lazım ki bu düzende kimse tek tek kurtulamaz. Yolda insanların ilgisi bizi çok duygulandırdı. Fabrikalarda işçiler el sallıyorlardı. Bizleri selamlıyorlardı. Halk bizi selamlıyordu. Demek ki halk örgüte açlık duyuyor. Ama bir iyimserlik, bir ürkekliktir kurtulamamışız kabuğumuzdan. 12 Eylül 1980 darbesi sonrasında kabuğumuza bir çekilmişiz ki hala çekingen tavırlarla hareket ediyoruz.

Dikkatimi bir şey çekti bu yürüyüşte. Niçin devletin polisi, askeri atılan işçilerin yanında değil de, haksızlığa karşı gelen, hakkını arayan işçilerin emekçilerin karşısında. Niçin patronun fabrikasının önünde fabrikayı koruyor. Yasalar varsa, niçin işçinin yasalara uyduğu kadar, patron da bu yasalara uymuyor. İşçilerin anayasal haklarına karşı patronları koruyor. Ama patronlar yasalara (kendi yaptıkları) uymuyor. Bırakın iş yasalarını hiç bir yasaya uymuyor. İnsan iradesine ambargo uyguluyor. Ama tüm olumsuz kötü koşullara rağmen işçi sınıfı kendisini yalnız sanmamalı, kendi sınıf gücünü görmeli, çünkü gücünü haklılığından alıyor. Biz Makina Kalıp (işçileri) grevcileri olarak işçi sınıfının mücadelesine her zaman omuz verdik ve vermeye de devam edeceğiz.

**Kahrolsun Ücretli
Kölelik Düzeni!**

**Yaşasın Sınıf Dayanışması!
İşçilerin Birliği Sermayeyi
Yenecek!**

İşçi sınıfının kalbi Makina Kalıp'ta atıyor

S.Y.K.B: Fabrikanız Makina Kalıp'ta grev kararı hangi gelişmeler üzerine alındı ?

İşçi: Grev kararı ücretle ilgili değil şu anda işçi sınıfına dayatılan esnek üretim saldırısından dolayı alındı. Esneklik saldırısını açacak olursak:

- *Fazla mesai dayatması;
- *Ücrette esneklik;
- *Zamanda esneklik;
- *Sosyal izinlerin kaldırılması;
- *Doğum izni,
- *Ölüm izni,
- *SSK'da geçen süreler,
- *Yıllık izinlerin ücretinin ödenmemesi,
- *Sendikal izinlerin ücretinin ödenmemesi,
- *Hafta tatilinin ücretinin ödenmemesi,
- *Evlenme izninin ücretinin ödenmemesi,

S.Y.K.B: Greve katılan işçi sayısı ve üretimin ne oranda durdurulduğu konusunda biraz bilgi verirmisiniz ?

İşçi: Fabrikada üretim tamamen durduruldu. Greve %100 katılım var. Üretimde yer alan 217 işçinin sadece 4 tanesi yasa gereği bakımcı olarak kaldı. Diğer bütün arkadaşlarımız grevde. 4 grev gözcümüz ve ilk günden beri de grev komitemiz var. İşyeri temsilcisi arkadaşlarımız ise sürekli gelip gidiyorlar. Günlük olarak da 30 civarında bir katılım söz konusu. Çevre fabrikalardan da kitlesel ziyaretler oluyor.

S.Y.K.B: Sizce greve günlük 30 kişinin katılımı yeterli mi? Greve sınıf dayanışması ne durumda?

İşçi: Greve katılımı çoğaltma çabası içerisindeyiz ama arkadaşlarımız maddi sıkıntılardan dolayı buraya gelip gitmekte bile zorluk çekiyorlar. Dayanışma ziyaretine Şişe Cam'dan Kristal-İş adına arkadaşlar, Birleşik Metal -İş Kartal, Ümraniye, Sefaköy şubeleri geldi. Sendikalar, kitle örgütleri ve sınıftan yana siyasi çevreler olsun, öyle bir kolektif çalışma yapmalıyız ki burada miting yapabilmeliyiz. Bu esnek üretim saldırısına verilmiş iyi bir yanıt olacaktır. Bu saldırı bütün işçi sınıfının sorunudur. Patron şunu düşünmeli; sınıfın kalbi Makina Kalıp'ta atıyor.

S.Y.K.B: Sermaye sınıfı, esnek üretim saldırısı ve diğer her konuda tüm kurumlarıyla ve uluslararası sermayeyle organize bir şekilde hareket ediyor. İşçi sınıfının da buna ortak bir mücadele hattıyla karşı koyması gerekmez mi? Ve bunun ilk adımının atılabilmesi için varolan grev ve direnişlerin "Ortak Komite" oluşturmaları düşüncesini nasıl değerlendiriyorsunuz?

İşçi: Şimdiye kadar biz kendi komitemizi 2 kez toplayabildik. Bu ikinci toplantımızda, diğer direniş grev ve eylemlere aktif destek verme kararı aldık. Bundan sonraki süreçte de biz, nerede bir eylem var, orada olacağız.

Ortak Komite bu eylemlerin daha örgütlü ve daha güçlü yapılması açısından çok olumlu bir sonuç verecektir. Geçen Barış Radyo'da sınıfa bir çağrı yaptık. Bu, diğer sektörlerle birlikte Ortak Komite'nin kurulması çağrısıydı. Nasıl işverenler birbirlerine omuz veriyorsa, biz işçi sınıfı da birbirimize omuz vermeliyiz...

Kamu Emekçileri Hareketi İçinde Çalışmanın Sorunları-2

Kamu Emekçileri Hareketinin Sorunları:

Perspektif ve Taktik Politik Sorunlar

Kamu hizmetleri alanında yükselen hareketi ve hareketin sorunlarını anlamak, yaşadığı tikanıklığı ve sorunları aşmak bir politik müdahale yapmak için, kamu hizmeti alanlarının iktisadi yaşamda tuttuğu yer, bu alanlara dönük yeni uygulamaların (özellikle vb.) yolaçacağı gelişmeler ile burada istihdam edilen işgücünün sosyal-sınıfsal özellikleri, taşıdığı dinamikler ve toplam olarak bu alanı bekleyen gelecek üzerinde yeterince duruldu. Bunun yanında esas olarak alana vermemiz gereken önem, bugün sahip olduğu politik düzey ve sınıf mücadelesindeki konumundan kaynaklanmaktadır. *Bu alana göstereceğimiz ilginin ve yürüteceğimiz çalışmanın temel eksenini, devrimci sınıf iktidarını kurmaya yönelik bir hedef için ortaya çıkan imkanları değerlendirmek şeklinde özetlenebilir.

Peki, KEH'nin iktidar mücadelesi için taşıdığı potansiyel ve politik önem nedir? Bizim burada biriken potansiyel ve bu potansiyeli sınırlayan sorunlara karşı politik-taktik müdahalemiz, pratik çalışmamız hareketin kendisini veri alacağına göre, buradan girebiliriz.

1-Hareketin bugünkü taleplerinin düzen tarafından karşılanması imkanı bir yana, 'düzen yeni saldırılarla bu alanda ciddi bir müdahale dinamiğini ortaya koymaktadır. Maaşların düşüklüğü, sosyal hakların tırpanlanması, özelleştirmeler dolayısıyla iş güvencesinin adım adım ortadan kaldırılması, vb. biçimlerde yürütülen saldırı politikaları, kamu emekçilerinde bir direniş ve saldırıları örgütlü bir şekilde karşılama bilincini ve refleksini geliştiriyor.

Ortaya çıkan bu dinamik, kendisini Grevli, TİS'li sendika talep ve mücadelesi ekseninde ifade etmektedir. Taktik müdahalenin ve propagandanın, bu dinamiği dikkate almasından da öte, bu dinamiği güçlendirmesi temelinde, devletin, hareketin önünü kesmek ve mücadelenin içini boşaltmak için grevsiz TİS'siz sendika dayatmasını hedef alması boşa çıkarması gerekmektedir. Bunun yanında, ortaya çıkan mücadele dinamiğini ve taleplerini, Ücret sendikacılığına denk düşen bir çerçevede içinde sınırlama eğiliminin taşıyıcısı ve temsilcisi reformist-sendikalist akım ve anlayışlara karşı, sınıf sendikacılığı temelinde ideolojik mücadele yakıcı bir ihtiyaçtır. Ücret sendikacılığı platformu, devletin hareketi beş adım geride tutma girişiminin iki adım ilerisindeki ifadesinden başka bir anlam taşımıyor.

Komünistler, kitle gücünü kitle sayısı ile hesaplamazlar.

Cünkü, kitlenin gücü, üretimden gelen güçle birleşen bir sayısal güç demektir. Sınıfın militan gücü demektir.

Reformist önderliğin bu pasifist politik çizgisinin bir yansıması, bir karşılığı da, militan mücadeleyi bir avuç ileri-devrimci eylemine indirgeyen yanıstır. Kitlelerin taşıdığı militan mücadele potansiyelinin açığa çıkartılmasının karşısına çıkartılan bu türden militan çıkışlar anlamlı olsa da sonuçsuz kalma akibetinden kurtulamaz.

Hareketin yaşadığı bunalım en açık biçimde buradaki sıkışmışlıktan kaynaklanıyor. Kamu emekçilerini örgütlenmeye, örgütlü mücadeleye iten nedenler daha iyi yaşam koşullarıdır, bu düzenin dayattığı yoksullaşmadır. Başta, bu haklarını elde etmek için örgütlenme, -sendikalaşma perspektifi vardı. Harekete egemen hale gelen sendikalist bürokratik önderlik, zaman içinde, sendikal örgütlenmeyi kendi başına bir amaç haline getirerek, hareketi ve mücadeleyi icazetçi-uzlaşmacı bir platforma sürüklemeye başladı. Mücadele ederek hak alma geri plana düştü.

Kısaca, ortaya çıkan bu dinamiğin, harekete hakim anlayışlar tarafından kötüleştirilmesi tehlikesine karşı, mücadelede araç-amaç, mücadele-örgüt ilişkisinin yerli yerine oturtulması özel bir önem taşıyor. İkincisi, saldırının kaynağı olan devlet ve düzen gerçekliği her durumda hedef gösterilmeli, teşhir edilmelidir. Hakların elde edilmesi için, siyasal iktidar mücadelesi verilmeden (sendikaların ve bu uğurda verilen sendikal mücadelenin önemi gözardı edilmeden) hiçbir saldırının geri püskürtülemeyeceği, hiçbir kazanımın korunamayacağı gerçeği üzerinden yürütülecek bir propaganda, temel görevlerimizden biridir.

2-İktisadi sendikal ve demokratik talepler için yürütülen bu mücadelede, KEH, neredeyse alandaki emekçi potansiyelin tamamına yakını etkileyen, kendi etrafında toplayan ve seferber eden bir güce ulaşmıştır. Ezilen kesimler üzerinde de bir ilgi ve sempati yaratmaktadır. Devletin bu alanda kurduğu kontr-sendikaya rağmen bu güç bölünememiştir. Bugün, bu durum, resmi anlamda bir sendikal hüviyete sahip olup olmamasından çok daha önemlidir.

Ne var ki, bu kitlesel güvün militan mücadele geleneği de bir o kadar zayıftır. Geçmişte, böyle hazır bir miras olmaması bu zayıflığı anlamak için bir neden olarak görülebilir. Ancak, geçmişte bu zayıflık, önüne koyduğu mücadele biçimiyle yakından ilgilidir. İşçi sınıfı tarihi sendikal temelde ve

iktisadi talepler uğruna verilen sayısız militan mücadele örnekleriyle doludur. Üstelik bu örneklerin çoğu, kendiliğinden ve tabandan bir itkinin sonucu olmuştur. Şu ya da bu devrimci örgüt içinde yer alarak şenit düşmüş ileri örnekleri ve 8 yıllık mücadelede devlet tarafından onlarca üyesi katledilmiş olan bir hareketin bu zayıflığı taşıması, devletle doğrudan karşı karşıya gelmeme, pasif eylem çizgisinin bir sonucudur. Bu, bir yönüyle önderlik sorunudur. En militan ve etkin eylemlerini, henüz bir konfederasyondan, ciddi bir örgütlülüğün yoksun olduğu bir dönemde gerçekleştiren bir hareketin, böyle bir potansiyel taşıdığı yalnızca ileri devrimci militanlar çıkarması örnekleri üzerinden değil, buradan da anlaşılabilir. Bu zayıflığa müdahale, herşeyden önce icazetçi politikalara müdahale demektir. Kararlarını ve biçimini bir avuç bürokrat adayının belirlediği eylem anlayışıyla hesaplaşmak, taban dinamiğini ve inisiyatifi esas almak ve geliştirmekle mümkündür. Bugün, bu icazetçi anlayışın kitle gücünü bir koz olarak kullanıp devletle pazarlık yapma girişiminin sonucu hep hüsrana olmuştur, her zaman da hüsrana olacaktır.

Komünistler, kitle gücünü kitle sayısı ile hesaplamazlar. Cünkü, kitlenin gücü, üretimden gelen güçle birleşen bir sayısal güç demektir. Sınıfın militan gücü demektir. Reformist önderliğin bu pasifist politik çizgisinin tersten bir yansıması, bir karşılığı da, militan mücadeleyi bir avuç öncünün ileri-devrimci eylemine indirgeyen anlayıştır. Kitlelerin taşıdığı militan mücadele potansiyelinin açığa çıkartılmasının karşısına çıkartılan bu türden militan çıkışlar anlamlı olsa da sonuçsuz kalma akibetinden kurtulamaz.

Kamu emekçileri kitlesine "kendi sınıf gücüne güven" temelinde propagandif çalışma yürütmek, işkolları ve birimlerinde yapılan saldırılara karşı fiili direnişleri örgütlemek söz konusu zayıflığın kırılacak halkalarıdır.

Hareketin, bizzat mücadele içinde, kitle çalışması içinde kendini kabul

ettirmiş militan önderlik ihtiyacını karşılamak ise, sınıf devrimcilerinin omuzlarındaki bir görevdir. Bu görev ancak devrimci sınıf politikası temelinde yerine getirilebilir.

3-KEH geniş bir emekçi potansiyelini kendi etrafında toplamasının ve temsil etmesinin ötesinde grevleri, ketlesel iş bırakmaları ve eylemleri örgütleyecek düzeyde gelişmiştir.

Bugün sahip olduğu gücün doğru bir eylem çizgisi izlenerek harekete geçirilmemesi, kitlesi üzerinde yorucu, hareketin önünü tıkayıcı sorunlara yol açtığı görülüyor. Bizzat emekçileri tarafından dile getirilen ve tepki gösterilen bu durumun, hareketin en temel zaaflarından biri olduğu söylenebilir. Burada temel neden, eylemlerin, hakları söke söke almaya değil, devlete yasal düzenlemeler konusunda adım attırmaya endekslenmesidir. Takvim eylemleri bunun ifadesidir. Eylemlerin sürekliliği ve etkin bir tarzda gerçekleşmesi, aşılması eylem biçimlerinin terkedilmesi ve giderek üretimden ve hizmetten gelen gücün ön plana çıkaracak eylemlere ağırlık vermesi, hareketin siyasallaşmasını ve militan bir tarza geçişini kolaylaştıracaktır. kamu emekçilerinin sıkça attığı "Grev hakkı için genel grev!" şiarının pratik olarak karşılık bulduğu bir süreçte, bu şiarı geri eylem önerilerinin karşısına çıkarmak, özel bir anlam taşıyor. Önerilen eylemlerin, bizzat işyeri ve hizmet birimlerinde örgütlenmesi ve gerçekleştirilmesi, geline yerde, bir başka önemli noktadır. Ancak bu temelde kazanılmış bir çalışma ve kitleyle eylemler, sıradan bir gösteri ve sendika bürokratlarının bir pazarlık malzemesi olmaktan çıkarılabilir.

4-KEH, işçi sınıfı başta olmak üzere, diğer demokratik muhalif kesim ve hareketlerle eylem yapma potansiyeli taşıyor, eğilim gösteriyor. Bu, bir yönüyle hareketin kazandığı siyasal düzeyin ifadesi, diğer yönüyle bir ihtiyacın ürünü olarak ortaya çıkıyor-ifade ediliyor. (tabandaki bu eğilim, geliştirilmeli, bürokratların inisiyatiline bırakılmamalı. Kamu emekçilerinin haklarının ancak birleşik militan mücadele ile elde edileceği unutulmamalıdır.)

"İşçi-memur elele genel greve!" Tüm kesimlerin özel bir tarzda attığı ve attırdığı, sendika bürokrasisinin kulak tıkadığı bu slogan, tabanın yıllardır birleşik eyleme gösterdiği ilgi ve isteğin en özlü ifadesidir. Bu sloganın, bu günden pratik bir karşılığının olmamasının temel nedeni, sendikaların tepesine çökmüş bürokratlardır. Alanda yürüteceğimiz çalışmanın ve politik propagandanın özel bir tarzda işleyeceği

bu sloganı, slogan düzeyinde bırakmamak için, birleşik mücadelenin birtakım sınırlı da olsa pratik karşılıklarını yaratabilmeliyiz. Sınıf dayanışması adı altında, direnişlerin desteklenmesi işin yalnızca bir kısmını oluşturuyor. Öte taraftan, işyerlerinde ve işkollarında, işçi-memur-taşeron işçilerin ortak bir sendika ve ortak platformlar etrafında bir araya getirilmesi, örgütlenmesi ve harekete geçirilmesi, pratik olarak çalışmamızın hedefleri arasında olmalıdır. Ezilen tüm kesimlerin sorunlarına ve mücadelesine duyarlı ve giderek ortak çözümler etrafında yapılacak bir propaganda çalışması, ortak mücadele bilincini ve isteğini pratik bir ihtiyaç ve görev olarak hissettirme konusunda, boşa gitmeyecektir. Kamu emekçilerinin, atılan söz konusu slogana rağmen, kendi içine kapanmış, bir düşünüş ve davranış tarzından kurtulması, bu yönlü müdahale ve pratiklerin onların gündemine sokulmasıyla mümkündür. İşçi hareketi başta olmak üzere, Kürt sorununu, gençliğin yürüttüğü mücadelenin sorunlarını, hem genel düzeyde hem somut gelişmeler vesilesiyle kamu emekçilerinin gündeminin bir parçası haline getirecek bir tarzda hareket etmeli, bunun pratik gereklerine uygun bir çalışma ve propaganda yürütmeliyiz.

5-Bu alanda, iktisadi ve sendikal talepler etrafında yürütülen mücadele, bizzat devleti karşıya alan bir zeminde yürümekte, devletin sömürücü sınıf karakterinin teşhiri için uygun ve güçlü imkanlar yaratmaktadır.

Kamu emekçilerinin, devletin sömürücü sınıf kimliğinin kendi mücadeleleri önünde dışsal bir olgu olmadığı yönündeki bilinçlenmesine rağmen, harekete, bugün reformizmin dayattığı ekonomizm ve demokratizm çizgisi ve anlayışı hakimdir. Sendikal düzeyde, devletin hukuki bir düzenleme yaparak örgütlenme hakkını tanıması çerçevesi tanımlanan mücadelenin önüne, siyasal hedef olarak devletin demokratikleştirilmesi, demokratik devlet konuyor. Çürüyen düzen, çete devleti gerçeğinin, yakıcı somut örnek

ve olaylarla bir kez daha kanıtlandığı yakın geçmişte, bu çizginin daha güçlü biçimde dayatılması, hareketin kazandığı kısmi siyasallığın daha açık bir sınıfsal ve militan bir kimlik kazanmasının önünde en ciddi engeldir. Devletin yalnızca hukuki bir düzlemde sürece bir mücadelenin muhatabı olarak tanımlanması yoluyla, bu anlayış, onun sömürücü sınıf karakterinin üstünden atlayarak, emekçilerin zihninde ciddi bir yanılsama ve tahribat yaratmaktadır. Dolaysız biçimde, bu, mücadelenin dinamizmini köreltmek, hedefinden şaşırtmaktır. Kamu emekçisi, devletin, haklarının önündeki yalnızca hukuki-idari bir engel olmadığını kırıkan kafasından, yattığı cezaevinden, yediği sürgün ve soruşturmadan çok iyi biliyor. Emeginin bir avuç asalağa peşkeş çekilirken, kendisine dayatılan sefalet ücretlerinden biliyor. Bunu öğreten şey, bizzat mücadelenin sıcak pratiği ve çıplak gerçeğidir. Onda eksik olan şey ise, bu devlet, düzen gerçekliğinden nasıl kurtulacağıdır. Aynı şekilde, küçük burjuva sınıf kimliğinden dolayı, düzenden küçük kırıntılar düzeyinde olan beklentisinden vazgeçmemesi, düzenden bütünüyle kopmaması, kurtuluşun önündeki engelle (düzen ve devlet)gerçek manada hesaplaşmasını zora sokmaktadır.

Düzenin saldırıları, saldırıların sınıfsal niteliği ve saldırıları icra eden devlet arasındaki bağı güçlü biçimde ve canlı örnekler üzerinden kurmak, reformizmin düzene teslim etmeye çalıştığı mücadele dinamizmini gerçek imkanlarına kavuşacaktır. "Sermaye devletinden hak bekleme, özgürlük için mücadeleye" sloganında ifadesi bulan, bir taktik- politik çizgiyi işlemeli ve derinleştirmeliyiz.

6- Sermaye devletin özel bir tarzda yürüttüğü sendikasılaştırma politikasına karşı, kamu emekçilerinin yılların birikimini ve deneyimini elde ederek yürüttüğü bu mücadele, aynı saldırıya maruz kalan ve sendika hakkından mahrum kalan mahrum bırakılan işçiler üzerinde olumlu bir etki bırakmaktadır.

Kamu emekçilerinden de eyleme devam!

Kamu emekçilerinin 8 yıldır sürdürdükleri grevli, toplu sözleşmeli sendika mücadelesi devam ediyor. Düzen yıllardır varolduğu krizin faturasını işçi ve emekçilere kesmekte, bu alanlara dönük en azgın saldırıyı sürdürmektedir. İşçi-Emekçilerin her türlü sendikal ve ekonomik hak arayışını yasadışı sayar. Düzen ve hukuku emekçilere sürgün atılma soruşturma ve baskıyı reva görmektedir. Sermaye bu saldırısını dönemin özü itibarıyla muhalif bütün kesimlere dayatmaktadır. Farklı üniversitelerde yemekhanelerin özelleştirilmesine karşı çıkan öğrenci ve eğitim emekçilerine soruşturma açılabilir.

11 Aralıkta yapılan bir günlük iş bırakma eylemine birmilyon kamu emekçisi katılırken, devlet medyasıyla harekete geçerek eylemin yasadışı olduğu üzerinden çarpıtmalara baş vurdu. Demokratik hak ve özgürlükleri için mücadele veren emekçilerin talepleri yıldır tanınmıyor. Bunun üzerine idari ve adli soruşturmalar başlatılabilir. Devletin bu eylem üzerine yaptığı bütün karalama çarpıtma ve yanlış yönlendirmeler eylemin kitleseliği üzerinden boşa çıkartıldı. Halkın olumlu tepkisini almayıda başardı. Uzun bir aradan sonra yapılan iş bırakmalarla hizmet üretiminden gelen gücünü göstermiş devletin dizini titretmiştir.

Düşününki devlet emekçilerin sendikal hak ve mücadelesine yanıt vermiyor. Bununlada kalmıyor, sürmekte olan enflasyona rağmen işçi-emekçilere yüzde otuzluk zammı dayatıyor. Böylece 1998 bütçe görüşmeleri ile yapılan bu zamlar açıklık ve sefalet dayatılmış oluyor. Bu uygulamaları reddedenler soruşturmalara, sürgünlere, zor ve baskılara maruz kalmaktadır. Faili 'meçhul, (Devlet) cinayetlerle yüze yakın memur kaybedilmektedir. OHAL uygulamasının olduğu bölgelerde ise

sendikalar basılıyor. Sendikaladaki insanlar gözaltına alınıyor, İller İdaresi Yasası dayanak gösterilerek sendikalar kapatılıyor. URFA'da SES ve Eğitim Sen şubeleri basılıyor bulunan yayınlara ve dergilere gerekçe gösterilerek 6 ay süreyle kapatılıyor. SES şube başkanı ve üyeleri evlerinden işyerlerinden gözaltına alınıyor. Şube başkanı ise tutuklanıyor. Tüm bu baskı uygulamalar direnen emekçileri yıldırma halk desteğini engellemek ve yüklebilecek bir muhalefeti engellemek için çeşitli ithamlara başvurmaktadır. Hak alma mücadelesini yasadışılıkla itham edip suç sayılarak hukuk terörü ile yıldırma istenmektedir. 11 Aralıkta yapılan eylemle Türkiye çapında yapılan katılımla busaldırlar çıkartılmıştır. Kamu emekçilerini en son Taksim'deki KESK Genel merkezi önünde Urfa SES ve Eğitim-Sen şubelerinin kapatılmasına karşı oturma eylemi yaptı. Tutuklanan şube başkanının serbest bırakılması, Grevli Toplu Sözleşmeli sendikal mücadelenin önündeki engellerin kaldırılması için mücadele edileceği yapılan baskıların emekçilerin mücadelesini kıramayacağı ifade edildi.

Kamu emekçilerinin mücadelesi bu dönem yaşadığı kırıktanma ve hareketlilik 11 Aralıkta kendini iyi bir şekilde ortaya koydu. Çürümüş sisteme karşı yürüyen işçi ve emekçiler mücadelelerini birleştirmeli düzene geri adimatırmayı başarmalıdır. Düzenin azgın baskısına karşı militan eylemler yapılmalı hizmet üretiminden gelen gücün en iyi şekilde kullanılması gerekmektedir. Sermaye düzeninin yasalarında her türlü hak arama mücadelesi yasadışılıkla itham edilirken işçi ve emekçilerin yaptığı her eylem yasal bir çerçeve aramak zorunda değildir. Ezilen kesimler ancak mücadelesini birleştirerek sermayenin saldırılarını boşa çıkartılabilir.

İşçi memur elele genel greve!

Kamu Emekçilerinin Ankara Yürüyüşüne Polis Engeli

KESK, sermaye devletin kamu emekçilerine dayattığı grevsiz, toplu sözleşmesiz sendika yasasına, özelleştirmelere ve emekçilerin maaşlarına son olarak yapılan %30'luk zamlara karşı 22 Ocak'da başlamak üzere Ankara'ya yürüme kararı aldı. Yürüyüş KESK GYK üyeleri ve diğer yöneticiler tarafından başlatıldı.

Yürüyüş katılacak olanlar ve onları Ankara'ya uğurlayacak emekçiler 22 Ocak Perşembe günü Söğütluçeşme'ye kadar yürümek üzere Kadıköy İskele Meydanı'nda toplandılar. Yaklaşık 500 kişinin katıldığı bir konuşma yapıldı. Konuşma ve yürüyüş sırasında sık sık atılan sloganlar ise şunlardı; "Devlet güdümlü sendikaya hayır!", "Sendika hakkımız, grev silahımız!", "Zafer direnen emekçinin olacak!", "İşçi-memur elele genel greve!", "Sokağa, eyleme, genel greve!", "Sadaka değil, toplu sözleşme!".

Saat 15:30 civarlarında, TEM Otoyolu Kocaeli girişinde, yürüyüşçüler polisin müdahalesine maruz kaldılar. Polis, karar geldiğini ve yürümelerine izin vermeyeceklerini söyledi. Kitle bu sözlere rağmen yürümeye devam etti. Ülkede Gündem Gazetesi muhabirinin kamerası polis tarafından kırıldı. SEKA Fabrikası önünde toplu bir şekilde bekleyen Kocaeli Şubeler Platformu ile yürüyüşçüler arasına barikat kuruldu. Kitle bu sırada ısrarlı bir şekilde "Yılgınlık yok, direniş var!" şiarını yükseltti. Kısa bir süre sonra bu ısrarlı tutum karşısında barikat kaldırıldı. Burada bir basın açıklaması yapılarak Bursa'ya doğru yola çıkıldı. Tüm bu olayların gelişimi sırasında polis tacizi hiç kesilmemiştir. Fkat baskılar eylemi kırmaya yememiştir.

**Siyasal Gelişmeler
ve
İşçi Hareketi**

Program sorunları üzerine konferan

Farklı tarihsel aşamalarda kö

Türkiye’de tarımsal kategoriler tam olarak nelerdir? Yani bizim tarımsal yaşamımızda, kırsal yaşamımızda hangi sosyal kategoriler vardır ve bunların her birinin bizim devrim sürecimiz içerisindeki yeri ne olacak? Bunu tartışacağız somut olarak ve döne döne biraz bu sınıfların bu genel özelliklerinden de yararlanacağız. Ben bir sağlam bakışacısı edinilirse, Türkiye’ye ilişkin gerçekleri konuştuğumuzda sorunlar çok daha rahat anlaşılır derken bunu kastediyorum. Bir yanı bu. İkincisi, iste bugün Kürdistan’da feodal kalıntılar halen var deniyor, evet var kuşkusuz. İste Kürtlerin ulusal özgürlük sorunu var, bunu ne yapacağız? Var kuşkusuz. İste az önce Bolşevik devriminden örnekler verdim, barış sorununun çözülmemiş olması, toprak sorunu çözülmemiş olması, ulusal sorunun çözülmemiş olması, tüm bunlar Bolşeviklerin burjuvazi ile hesaplaşmasını kolaylaştıran imkanlara dönüşüyor. Bunlar Bolşevik devrimine engeller çıkarmak bir yana, Bolşevik devriminin o kadar başarılı gerçekleşmesinin manivelalarına dönüşüyor.

Gerçek her zaman somuttur. Bu, sorunlara yaklaşımda marksizmin temel bir hareket noktasıdır. Şu veya bu toplumun mevcut durumunu, gerçek gelişme düzeyini, bunun ortaya çıkardığı nesnel olguları ve somut sorunları siz ancak somut tahlil yoluyla ortaya koyabilirsiniz. Aynı şekilde, şu veya bu sorunun şu veya bu toplumda ne ifade ettiğini, ne anlama geldiğini, nasıl bir karakter taşıdığını, ne tür bir kapsama sahip olduğunu da ancak somut tahlil ile, somut değerlendirme ile ortaya koyabilirsiniz. Aynı sorunlar çok değişik tarihsel gelişme aşamalarında, farklı toplumsal düzenlerde ya da bu aynı toplumsal düzenlerin farklı gelişme aşamalarında var olabiliyor. Aynı sorunlar diyorum, fakat gerçekte bu ifade yanıltıcıdır. Zira farklı toplumsal düzenlerde ya da bir toplumun farklı gelişme aşamalarında, sorunların olsa olsa dış görünümü aynıdır, somut içerik ya da kendine özgü karakter ise nesnel-toplumsal koşullarla sıkı sıkıya ilişkilidir ve bu genel koşullar tarafından belirlenir. Biz bu temel yöntemsel yaklaşımı bir siyasal sorun olarak demokrasi sorununu ele alırken,

aynı şekilde, toplumsal-iktisadi ve salt siyasal yönleri olan bir sorun olarak anti-emperyalizm/bağımsızlık konusunu ele alırken de yine önemle vurgulamıştık.

Aynı temel yöntemsel yaklaşım köylü sorunu için de geçerlidir. Farklı tarihsel dönemler ya da şu veya bu toplumun farklı gelişme aşamaları için ortak paydaya sahip genel bir köylü sorunu yoktur. Aynı şekilde ortak bir mahiyete sahip genel bir tarım sorunu da yoktur. Her bir toplumsal gelişme aşamasında bu sorunların kendine özgü bir mahiyeti, kendine özgü bir anlamı vardır. Genel ve soyut anlamda bir köylü sorunu dünün, bugünün ve yarının toplumunda vardı, vardır, varolacaktır. Köylü sorunu yarı-feodal bir ülkede de vardır, az-çok gelişmiş kapitalist bir ülkede de vardır, yarının sosyalist düzeninde de olacaktır epeyce bir süre için. Yaşanmış tarihsel deneyimlerin de gösterdiği gibi, en azından sosyalist devrimi nispeten geri toplumsal koşullarda başarmış toplumlarda bu üstelik hayli önemli ve çetrefilli bir sorun olarak varolacaktır. Dolayısıyla, önemli olan, bu sorunun her bir aşamadan ne anlama geldiği konusunda açık bir fikre sahip olabilmektir. Bu sorunun belli bir durumda ne anlama geldiği ise söz konusu toplumun sosyo-ekonomik düzeniyle, sosyo-politik koşullarıyla, egemen sınıf iktidarının yapısıyla, daha genel bir söyleyişle toplumun içinde bulunduğu tarihsel gelişme aşamasıyla belirlenir. Bu nedenledir ki, marksist-leninist literatürde de bu mesele hep somutluğu içerisinde tartışılıyor, bu meselelerin herhangi bir biçimde genel ve soyut planda tartışıldığına rastlayamazsınız.

Marksist-leninist literatürde bir işçi köylü ittifakı, işçi sınıfının köylülükle ittifakı sorunu var. Biz bu ittifak ilişkisinin Rus devrimi içerisinde ortaya çıktığını, başarıyla gerçekleştiğini, devrimin gücünün ve farklı evrelerdeki başarısının burada yattığını biliyoruz. Bu ittifakın Çin Devrimi ile ayrıca doğrulandığını, dahası, çağdaş halk devrimlerinde bu ittifakın belirleyici bir önem taşıdığını da biliyoruz. Bu ittifakın, gerek Rusya’da gerekse Çin’de, devrimin ilk aşamasında, burjuva demokratik devrim aşamasında, işçi sınıfının köylülüğün tümü ile ittifakı anlamına geldiğini de biliyoruz. Bunun, bu ülkelerin tarihsel olarak zorunlu bir ilk aşama olan burjuva demokratik devrim aşamasında bulunmalarıyla kopmaz biçimde bağlantılı bir olgu olduğunu da biliyoruz. Burjuva demokratik devrim aşamasındaki toplumlardaki bunlar ve devrim sürecinin burjuva demokratik aşamasında, “bir bütün olarak köylülük ile ittifak” nesnel tarihsel bir imkan olarak ortaya çıktı. Lenin’in bu ittifakı en iyi gerekçelendirdiği teorik eserlerinde biri olan *İki Taktik*’te: Biz tüm köylülükle burjuva demokratik devrimin başarısına kadar beraberiz; bir bütün olarak köylülükle kurduğumuz ittifakla çarlığı yıkacak ve serfliği tasfiye edeceğiz; bu iş başarıldığı andan itibaren ise, “tüm köylülük” ile ittifak dönemi bitecek ve biz yalnızca yoksul köylülükle birlikte bu kez sosyalist devrime yürüyeceğiz, diyor.

Bu, bir bütün olarak köylülüğün gösterebileceği devrimci tutumun tarihsel-toplumsal temellerini ve sınırlarına da veriyor. Köylülüğün öyle kendinden menkul, her durumda kendini ortaya koyabilen bir devrimci konumu, tutumu ya da enerjisi yok. Bu konum ve ondan doğan devrimci enerji, toplumun içinde bulunduğu sosyo-ekonomik ve sosyo-politik koşullarla, daha özel planda, köylülüğün içinde bulunduğu toplumsal ilişkilerle bağlantılıdır. Serflik ve yarı-serflik ilişkileri içinde bulunan, bunlardan kurtulması tarihsel ve toplumsal bir ihtiyaç olan toprak ve özgürlük talebinde ifadesini bulan

devrimciliği bu tarihsel-toplumsal temel üzerinde kendini gösteren, işçi sınıfıyla devrimci ittifakı da ancak bu temel üzerinde anlaşılabilir olan bir bütünsel köylü sınıfıdır burada söz konusu olan. Ve bu tarihsel temel şu veya bu yolla ortadan kalktığında ise, bu bütünsel, bu feodal kast-sınıf yapısını yitiren, yitirecek olan bir sınıftır söz konusu olan. Dikkat edin, karşı karşıya bulunduğu devrim aşaması değiştiği andan itibaren ittifakın yapısı ve kapsamı da değişiyor. Dolayısıyla bir ülkenin sosyo-ekonomik yapısı konusunda, bu ülkenin içinde bulunduğu tarihsel gelişme aşaması konusunda, bu ülkedeki kırsal ilişkilerin genel yapısı konusunda açık ve doğru bir fikre sahip olmadan, köylülük konusunda doğru bir fikre sahip olmak, tarım programı konusunda doğru devrimci sonuçlara ulaşabilmek de mümkün değildir.

Bilindiği gibi, Türkiye’nin halkçı devrimci akımları geçmişte bu biricik bilimsel davranış tarzına uygun hareket etmediler. Türkiye’nin sosyo-ekonomik yapısına ilişkin görüşleri bir ölçüde farklılaşmakla birlikte, hatta devrimin özüne ilişkin görüşleri özellikle ‘70’li yılların ikinci yarısında farklılaşmakla birlikte, tümünün dilinde bir “işçi-köyü ittifakı” kalıbı vardı. Hiçbirisi, kapitalist ilişkilerin egemen hale geldiği bir toplumda geleneksel köylülüğün ayrışması ve farklılaşması ile ortaya çıkan yeni sosyal kategorilerin neler olduğu, egemen kapitalist ilişkiler ve sistem karşısında bu yeni kırsal tabakaların tutumunun ne olduğu, nesnel olarak ne olabileceği soruları üzerinde durmak gereği duymadı. Neden? Öteki nedenler bir yana, bunun temelde ortak nedeni, tümünün de devrimin karakterine ilişkin aynı kalıbı sürdürmeleriydi. İçlerinden bir kısmı sosyo-ekonomik yapıya ilişkin daha ileri sonuçlara ulaşmış olsalar bile, bu onların genel devrim kalıplarını etkilemiyordu. Gündemde olan burjuva demokratik devrim olduğuna göre, bu böyle varsayıldığına göre, köylülükle ilgili sonuçlar da buradan kendiliğinden türetiliyordu. Çok çok “toprak ve özgürlük” kalıbının “özgürlük” unsuru ön plana çıkarılıyor, genel olarak köylülük bu kez demokrasi mücadelesinde proletaryanın temel ve sağlam bir müttefiki sayılıyordu. Böylece köylülüğün “toprak ve özgürlük” isteminin özünde ve esasında kapitalizm öncesi toplumsal ilişkilerden özgürleşme, feodal, yarı-feodal bağımlılık ilişkilerinden özgürleşme olduğu gerçeğine ilişkin kavrayışsızlık da bu yaklaşımla dışa vurulmuş oluyordu. Aynı şekilde, eğer köylülük artık geleneksel ilişkilerin köleliği altında değilse, onda olduğu varsayılan büyük devrimci enerjinin kaynağının ne olduğu, dahası böyle bir enerjinin gerçekte olup olmadığı, köylülüğün yeni yapısı içinde bunun hangi tabakalarda, neden ve ne ölçüde olduğu ya da olabileceği türünden sorular üzerinde de durulmuyordu.

Bunlara gerek duyulmuyordu; zira Türkiye’de hala burjuva demokratik devrim geçerliydi ve bu devrimin geçerli olduğu tarihsel-toplumsal koşullarda da köylülük devrimciydi ve devrimde proletaryanın temel müttefiki idi. En azından “orta köylülük” söz konusu olduğunda bu tartışmasızdı. Çok çok gerçek yaşanan basını altında zengin köylülüğe bir güvensizlik duyuluyordu ki, bu ise bir tutarsızlık, ideolojik bir eklektizmin göstergesinden öte bir şey değildi.

Halkçılığı eleştirirken, onun başlangıç dönemindeki sosyo-ekonomik yapı tahlillerinin sonradan çöktüğünü, geline yerde bunların artık terkedildiğini söyler dururuz. Peki bu ne demektir? Bu, zamanında bu temel üzerinde tanımlanmış devrim aşamasının, buna dayandırılmış stratejilerin, bu çerçevede ortaya konulup tanımlanmış ittifak

slar-4

Yönlü sorununun değişen yapısı

(Devam)

ilişkilerinin, somutta “köylülüğe” ilişkin yaklaşımların da çökmesi demektir gerçekte.

Çarlık Rusya’ında burjuva demokratik devrim gündemeydi. Bu, üstyapıda çarlığın egemen olduğu toplumsal düzenin genel yapısı ile bağlantılı nesnel bir zorunluluktur. Feodal soylular egemen sınıftı ve nüfusun beşte dördünü oluşturan kırsal kesimde köylülük serflik ve yarı-serflik ilişkilerinin köleliği altındaydı.

Böyle bir toplumda burjuva demokratik devrim tarihsel bir zorunluluktur. İşçi sınıfının asıl hedefi sosyalizmdir, o temelde sosyalizm için savaşıyor. Ama eğer sözkonusu olan toplum geri bir toplumsa, sözkonusu olan toplum henüz kapitalizmden çok kapitalizm öncesi ilişkilerin ağırlığı altındaysa, gelişmenin önündeki esas engel henüz kapitalizmin kendisinden çok kapitalizm öncesi ilişkilerse, öncelikle bu engelleri ortadan kaldırabilmek gerekiyor. Burjuva demokratik devrim burada tarihsel bir zorunluluk olarak karşımıza çıkıyor. Ve nihayet konumuz açısından en önemli nokta; Rus köylülüğünün ortaya koyduğu muazzam devrimci enerji, tam da Rusya kırımına egemen iktisadi-toplumsal ilişkilerin niteliğinden ve yapısından kaynaklanıyordu. Çarlık döneminde marksistlerin tarım programının anti-feodal bir köylü-toprak devrimi programı olmasının iktisadi-toplumsal temeli de bu aynı ilişkilerdi.

Aynı şekilde yüzyılın başındaki geri sömürge ve yarı-sömürge ülkeler için de bu devrim aşaması ve bu içeriğe sahip bir tarım programı geçerliydi. Fark bu ülkelerin aynı zamanda emperyalizmin köleliği altında bulunmaları ve dolayısıyla bir ulusal kurtuluş sorunuyla yüzyüze olmalarındaydı. Bu olgunun, köylülüğün taşıdığı devrimci enerjinin bir başka kaynağı olduğu üzerinde daha önceki konferanslarda enine-boyuna durmuştuk. Köylü sorunu açısından Çin’e bakalım. Bilindiği gibi devrim öncesi Çin, gerçek anlamda bir köylü deniziydi. Özellikle liman kentlerinde komprador nitelikte bir kapitalizmin gelişmesi ölçüsünde kapitalist gelişmenin ürünü modern sınıfların ilk örnekleri ortaya çıkmış olmakla birlikte, çok büyük bir bölümüyle kırsal ilişkilerin, feodal, yarı-feodal kırsal ilişkilerin egemen olduğu bir toplum. Çin’in uçsuz bucaksız kırsal yaşamına ticari kapitalizm henüz yeni yeni girebiliyor. Böyle bir toplumda burjuva demokratik nitelikte bir devrim tarihsel bir zorunluluk. Feodalizmin karanlığından, köleliğinden ve bu temel üzerinde egemenliğini sürdüren emperyalizmin egemenliğinden kurtulmadan, bu toplumda daha ileri bir toplumsal düzene geçiş mümkün değil. Feodalizmin ve emperyalizmin köleliğinden kurtuluş -işte bu, Çin toplumundaki muazzam köylü nüfusunun ortaya koyduğu büyük tarihsel devrimci enerjinin iktisadi-toplumsal temelidir. Çin’de köylülüğün bir bütün olarak sergilediği devrimci tutumu, dolayısıyla Çin Devrimi’ne ilişkin stratejide köylülüğün tuttuğu yeri bu maddi temelden ayrı düşünmenin olanağı yoktur.

Özetle köylü sorununun doğru tahlili, doğru bir biçimde ortaya konulması, tümü ile somut bir tahlil sorunudur. Belirtmeye gerek yok belki; buradaki somut tahlil gündelik, anlık ya da konjonktürel bir durumu anlatmıyor. Somutluk burada bir tarihsel evreyi anlatıyor. Türkiye’nin, buna ister ‘70’li yıllar

Proleter devrim sorunu ile yüzyüze olan kapitalist bir ülkede, işçi sınıfı, kırsal yaşamın, kırsal nüfusun bu emekçi tabakaları ile birleşerek proleter devrime yürüyebilir. Tarım proleterleri zaten kendisinin kırsal uzantısıdır, kendisinin bir parçasıdır. Artı yoksul köylülükle (yarı-proleter, yarı-köylülükle), artı küçük köylülükle sağlam bir ittifak kurmaya çalışır. Kime karşı? Elbette sermayeye karşı, bizim gibi bir ülkede, sermayenin yanısıra onun gerisinde uluslararası sermayeye karşı aynı zamanda, bir ittifak kurarak devrime yürüyebilir.

üzerinde bakın ister ‘90’lı yıllar üzerinden, belli gelişme süreçlerinden geçerek bugün gelip ulaştığı bir gelişme düzeyi var. Türkiye’de köylü sorununun ne olduğu, farklı kırsal katmanların devrimci açıdan ne ifade edip etmediği, Türkiye’nin bugün ulaşmış bulunduğu nesnel gelişme düzeyi, bunun kırsal ilişkilerdeki yansımaları üzerinden açıklığa kavuşturulabilir. Türkiye’nin 70 yıllık bir Cumhuriyet tarihi var. Bakıyoruz, burjuvazi bir kurtuluş savaşına önderlik ediyor, kendi toplumsal-iktisadi varlığı ile kıyaslanamaz bir siyasal üstünlük elde ediyor bu sayede. İktidarın dümenine geçiyor ve bu ülkede 70 yıllık bir kapitalist gelişme sürecinin önünü açıyor kendi çapında, kendi tarzında. 70 yıllık bir gelişme sürecinin ardından bugün Türkiye toplumunun manzarası nedir? Türkiye tarımının manzarası nedir? Türkiye’de sınıflar tablosu nedir? Özel olarak Türkiye’nin kırsal sınıflar tablosu nedir? Bunlar ancak somut tahlille ortaya konulabilir ve bu temel üzerinde devrim stratejisi inşa edilebilir. Sonuçta köylülüğe, onun farklı katmanlarına şu veya bu anlam atfedilebilir. Bu işin yönetsel yanı. Bu yönetsel yanını bir yana koyarsak, gerisini kategorik olarak ve kısaca şöyle özetlemek mümkün.

Eğer bir toplum genel olarak henüz burjuva demokratik devrim aşamasındaysa, yani kapitalizmden çok kapitalizm öncesi ilişkilerin ağırlığı altındaysa, onun acısını çekiyorsa, böyle bir toplumda zaten iktisadi ilişkiler alanında ve özellikle de kırsal kesimde belirgin bir biçimde kapitalizm öncesi ilişkilerin egemenliği vardır. Ve genel olarak kırsal kesim, toplumun geneli içerisinde özel bir ağırlık taşımaktadır. Yani geleneksel tarımsal ekonomi genel ekonomi içerisinde özel bir yer tutmaktadır. Bu toplumlarda kapitalizm gelişmeye başlamış olsa bile henüz genel toplumsal ilişkileri belirleyen bir özellik, bir ağırlık taşımamaktadır. Böyle toplumlar burjuva demokratik devrimini bir tarihsel zorunluluk olarak yaşamak zorundadırlar.

Rusya’ya bakıyoruz, bu aynı zamanda siyasal üstyapıda da karşılığını buluyor. Yani ülkenin toplam ekonomisi içerisinde serflik ilişkilerinin ağırlığı kendini sosyo-politik planda, yani sınıfsal-siyasal iktidar planında, soyluların toplumsal egemenliği ve onun siyasal biçimi olarak da çarlıkta gösteriyor. Böyle bir toplumda köylülük bu egemen ilişkiler karşısında bir bütün olarak devrimcidir. Bir kere buradaki köylülük, belli bir iç çözülmeye uğramaya başlamış olsa bile, esas itibarıyla hala feodal-kast köylülüktür. Belli bir çözülmeye kuşkusuz vardır, iç

vermiştir. Ama ilişkilerin genel özelliğine, genel yapısına, ağırlıklı yapısına bakıldığında zaman, burada köylülük henüz bir bütün olarak feodal-kast özelliğini korumaktadır ve yine geleneksel olan bir başka sınıfın karşısında durmaktadır. Gene feodal topluma ait bir sınıfın, feodal soyluların karşısında durmaktadır. Böyle bir ülkede köylülük feodal sınıfa karşı, toprak sahibi soylulara karşı bir bütün olarak devrimci bir potansiyel taşır. Tarih bunu göstermiştir. Rus tarihi bunu çok somut olarak göstermiştir. Lenin 1920’li yıllarda Komintern’de tartışırken bunu Rusya’nın bir özgünlüğü olarak belirtir ve bu

özgünlüğün kendi proleter devrimlerine bile bir biçimde yansıdığını söyler. Köylülüğün bir bütün olarak feodalizme karşı devrimci konumunun yarattığı özgünlüğü kastediyorum. Çünkü köylülükle feodal toprak sahipleri arasındaki bu problem Şubat Devrimi ile çözülemedi ve ancak Ekim Devrimi ile bu hesaplaşma bütün sonuçlarına götürülebildi. Bu sosyalist Ekim Devrimi’nin kendine has bir özgün durumudur ve Lenin, tarım sorunlarına ilişkin temel tezlerinde, Rusya’daki sosyalist devrimin bu özgün yanına işaret etmek ihtiyacı duyar.

Yüzyılımızın ilk yarısında devrimci süreçler içine giren çeşitli sömürge, yarı-sömürge ülkelere bakıyoruz. Bu ülkelerde, bu ülkelerin devrimci süreçleri içinde ortaya devrimci bir enerji koyabilmiş köylülük, genel olarak geleneksel ilişkiler içinde bulunan, bu ilişkilerde ilk çözülmeyi henüz yeni yeni yaşayan bir köylülüktür. Bu ülkelerde, feodal-kast sınıf konumunda bir köylülük var. Yani kendi iç yapısında çözülmeye ve ayrışmaya başlamış olsa bile esas gövdesini hala orta köylülüğün oluşturduğu o geleneksel sınıf, o ataerik köylü sınıfı var. Orta köylü kavramı küçük meta üreticisi için de, yani modern içeriği ile de kullanılabiliyor. Benim burada sözünü ettiğim orta köylülük, ayrımı vurgulamak için söylüyorum, ataerik köylülük, yani geleneksel ilişkilerin ürünü olan ve hala geleneksel üretim tarzı içerisinde bulunan köylülüktür. Hala önemli ölçüde kapalı ve kendine yeterli bir ekonomik yaşam içindeki köylülüktür. Hala dışarıya, pazara en az açılmış anlamında bu geleneksel orta köylülük, feodal-kast sınıf olarak köylülüğün esas gövdesini oluşturur. Böyle toplumlar genellikle burjuva demokratik devrim aşamasındadır ve böyle toplumlarda köylülük geleneksel toprak sahiplerine karşı toprak ve özgürlük talebi çerçevesinde bir bütün olarak devrimcidir. Ulusal demokratik devrimin devrimci bir sınıfıdır ve bu devrime önderlik etme yeteneğine sahip işçi sınıfının temel müttefikidir. Feodal egemen sınıf karşısında bir bütün oluşturan ve bir bütün olarak da devrimci olan böyle bir feodal-kast sınıf olarak köylülüğü örneğin biz bugünün Türkiye’sinde göremiyoruz. Ama böyle bir sınıf çarlık Rusya’sında vardı. Böyle bir sınıf devrim öncesi Çin’de vardı. Böyle bir sınıf kurtuluş öncesi Vietnam’da vardı.

İşte burjuva demokratik devrim aşamasında tarım programının özünü ve esasını, köylülüğün feodal, yarı-feodal toprak ağası sınıfı karşısındaki bu konumu ve bundan kaynaklanan sorunlar oluşturuyor. Bu çerçevede oluşan talepleri oluşturuyor. Böyle ülkelerde tarım programı özünde bir köylü-toprak programıdır. Köylülüğün feodal bağımlılık ilişkilerden kurtulması,

özgürlüğe ve toprağa kavuşması programıdır. Böyle bir programı devrimci partiler oluştururlar ve böyle bir programın gerçekleştirilmesi için kararlılıkla mücadele ederler. Çünkü bu toplumsal gelişmenin önündeki ortaçağdan kalma engellerin temizlenmesi, feodal sınıfın toplumsal-iktisadi ve siyasal egemenliğinin tasfiyesi, böylece toplumsal gelişmenin önünün açılması anlamına gelmektedir. İkinci olarak da bu, kırsal kesimdeki geleneksel yapıyı çözerek, köylülüğün o geleneksel bütünlüğünü bozarak, kırsal kesimde sınıf mücadelesinin önünü açmak demektir. Ki bu, proletaryanın devrimde önderliğini kuramadığı ya da tam olarak kuramadığı, dolayısıyla devrimin kesintisiz olarak sosyalist devrime ilerleyemediği, bunun yeni zorlu mücadeleler gerektirdiği durumlarda, apayrı bir önem taşıyan bir sorundur. Kırsal kesimde sınıf mücadelesinin önünü açılması, köylülüğün geleneksel ilişkilere karşı o birleşik ortaklık konumunu kaybetmesi demektir, ki bu da ancak feodal ilişkilerin ya da kalıntıların tasfiyesi ile mümkündür. Kırsal kesimde modern sınıf ilişkilerinin ve dolayısıyla sınıf mücadelesinin gelişmesi demek, işçi sınıfının kendi sosyalist hedefleri için yürüteceği mücadelede gerçek kırsal müttefiklerini bulabilmesi demektir. Yani yoksul köylülüğün artık daha ileri hedefler uğruna proletarya ile birleşebilmesinin zemininin oluşabilmesi demektir. Ama eğer köylülüğün geleneksel bağımlılığı sürüyorsa, toprak ve özgürlük sorunu çözülmemişse, kırsal yaşamda çözülmüş de olsa feodal ilişkilerin egemenliği varsa, henüz bu aşamaya geçilemez. Henüz orada köylülük bir bütündür, ayrıışmamıştır, sınıflaşmamıştır, modern sınıflaşmaya uğramamıştır. Böyle bir ülkede henüz sosyalist muhtevalı bir tarım programı değil, burjuva demokratik muhtevalı bir tarım programı, teorik olarak kapitalizmin sınırlarını henüz aşmayan bir tarım programı sözkonusudur.

Kapitalist ilişkilerin egemen hale geldiği, bu temel üzerinde bir proleter devrimle yüzyüze gelen bir ülkede tarım programının genel niteliği, yapısı, kapsamı vb. tümüyle değişmektedir. Daha önce de değişik vesilelerle vurgulamıştım, bir ülkede kapitalizmin genel egemenliği kapitalizmin tarımsal ilişkilere de egemenliğinden ayrı düşünülemez. Eğer bir toplumda kapitalist ilişkilerin genel egemenliğinden sözediyorsanız, bu zorunlu olarak tarımsal ilişkileri de kapsar. Bu, elbette tarımsal alanda kapitalist ilişkilerin mutlak biçimde egemen olduğu anlamına gelmez. Tarımsal ilişkilerde kapitalizm öncesi bir sürü ilişki ya da kalıntı da olabilir. Nitekim yüzyılın başında kapitalizmin tekeli aşmasına varmış birçok batılı ülkede bile durum buydu. Dahası yüzyılın ortasına doğru Almanya'nın doğusunda, Prusya'da, aynı şekilde Japonya'da kırsal yaşamda hala bazı yarı-feodal izler vardı. Ama genel planda, bir ülkede kapitalizmin genel egemenliği varsa eğer, bu ilişkiler artık istisnalar oluşturur ve kapitalist bir temel kazanmış tarımsal ilişkilerin genel yapısını değiştirmez. Bu bilimsel olarak böyle, teorik iktisat açısından bakıldığında bunun başka türlü olması düşünülemez.

'70'li yıllarda, Türkiye'nin toplum yaşamına genel planda kapitalist ilişkiler egemen olmakla birlikte kırsal ilişkilerin hala da feodal kalıntıların egemenliği ile belirlendiğini iddia edenlerin gelinen yerde bu görüşlerini artık terk etmesinin nedeni de budur zaten. Bu ne şaşırtıcıdır, ne de öyle ciddi bir teorik ilerlemenin göstergesidir. Zira bu artık, teorik mantık bir yana, bizzat ampirik olarak, pratik olarak gözlemlenebilen bir gerçeklik olarak çıkıyor karşımıza. Türkiye'nin tarımsal ilişkilerinin de kapitalizm tarafından belirlendiği gerçeği neredeyse herkes tarafından genel kabul görüyor bugün. Teorik sorunlar sözkonusu olduğunda hiçbir biçimde ciddiye alınmayacak çevreleri bir yana koyarsanız, bu böyle.

Eğer kapitalizmin tarımsal ilişkilerde genel bir egemenliği varsa, bu köylülüğün modern bir iç ayrıışmaya uğradığını, bunda bir hayli mesafe aldığını da gösterir. Burada artık, geleneksel bağımlılık ilişkileri içerisinde bulunan köylülüğün çözüldüğü, yeni türden bir köylülüğün, sınıfsal farklılaşmaya uğramış, egemen kapitalist düzen karşısındaki konumları ve çıkarları farklılaşmış toplumsal tabakalardan oluşan bir köylülüğün ortaya çıkmış olması gerçeği vardır. Örneğin burada artık, feodalizme karşı genel köylü kategorisi içerisinde yeralan eski türden bir zengin köylülük (köylülüğün kast bir sınıf oluşturduğu dönemin zengin köylülüğü)

Kapitalist ilişkilerin egemen hale geldiği, bu temel üzerinde bir proleter devrimle yüz yüze gelen bir ülkede tarım programının genel niteliği, yapısı, kapsamı vb. tümüyle değişmektedir. Daha önce de değişik vesilelerle vurgulamıştım, bir ülkede kapitalizmin genel egemenliği kapitalizmin tarımsal ilişkilere de egemenliğinden ayrı düşünülemez. Eğer bir toplumda kapitalist ilişkilerin genel egemenliğinden sözediyorsanız, bu zorunlu olarak tarımsal ilişkileri de kapsar. Bu, elbette tarımsal alanda kapitalist ilişkilerin mutlak biçimde egemen olduğu anlamına gelmez. Tarımsal ilişkilerde kapitalizm öncesi bir sürü ilişki ya da kalıntı da olabilir.

artık yoktur. O artık evrimleşerek değişmiş, kır burjuvazisine dönüşmüştür. Yerini, piyasaya bağlanan, ücretli işçi çalıştıran, yani artık artı-değer sömürsü yapan, gittikçe daha çok modern tarım teknikleri ve yöntemlerine başvuran bir kır burjuvazisine bırakmıştır. Onun hemen altında hala da "orta köylülük" olarak tanımlanan, fakat konumu ve yapısı geleneksel olana göre artık temelden değişmiş bulunan bir başka toplumsal köylü kategorisi var. Bu da artık modern ilişkiler içerisinde; pazara bağlanmıştır, tarımsal girdi kullanabilmekte, ürettiği malı kapitalist pazara sürmekte, doğal olarak kapitalist piyasanın sonuçlarından da dolaysız olarak etkilenmektedir.

Konuyu biraz dağıtmak pahasına, geleneksel köylülüğün genel kapitalist gelişme sürecinin etkisiyle değişip dönüşerek dış dünyaya bu açılış üzerine birşeyler söylemek istiyorum. Bilindiği gibi, eğer ülke tarımı halen gerçekten feodal ilişkilerin egemenliği altında ise, kırsal yaşamda çözülmüş de olsa feodal ilişkilerin egemenliği varsa, bu demektir ki, köy dünyasında da o geleneksel kapalılık egemenliğini hala sürdürmektedir. Böyle bir dönemin ve durumun orta köylülüğü de, doğal olarak ataerkil özelliklere, kapalı ve kendine yeterli ekonomik yaşamın özelliklerine o ölçüde yakın bir katmandır. Oysa artık kapitalist gelişmenin ürünü olan, kapitalist gelişme sürecinin etkisi altında dönüşüme uğramış bulunan türden bir orta köylülük, artık daha farklı bir kırsal toplumsal tabakadır. Bu sınıfın dış dünya ile sürekli genişleyen ilişkileri vardır. Kapitalizm topluma egemen hale gelmişse, bunu sağladığı sosyal, ekonomik, siyasal ve kültürel zemin üzerinde bunun imkanları alabildiğine büyümüş ve çoğalmış demektir.

Marks'ın *Louis Bonapart* ve *Fransa'da Sınıf Mücadeleleri*'nde betimlediği bir 19. yüzyıl Fransız köylülüğü vardır örneğin. Marks, bu köylülüğün dünyası bir bakıma kendi köyünden ibarettir, diyor. Düşünün ki sözkonusu olan hiç de geleneksel bağımlılık ilişkileri içerisindeki bir köylülük değildir. Tersine, burada sözkonusu edilen, büyük Fransız devrimi ile feodal bağımlılıktan ve yükümlülüklerden kurtulmuş, toprağa kavuşmuş özgür küçük köylülüktür. İşte tarihin gördüğü en radikal burjuva devriminin feodal bağımlılıktan kurtarıp özgürleştirdiği bu köylülüğün dünyası 19. yüzyılın ortasında hala büyük ölçüde kendi köyünden ibaret kalabiliyordu. Oysa hiç de böyle bir devrim görmemiş bir ülkenin, Türkiye'nin bugünkü köylülüğü artık hiç de böyle dar ve kapalı bir dünyanın içinde değildir. Bugün köylüye televizyon gidiyor, telefon gidiyor, radyo zaten çoktandır var. Bugün köylülerin büyük kentlerle yakın ilişkileri var. Malını pazarlamak için var, alışveriş için var, başka şeyler için var. Bugünün Türkiye'sine bakın, o ataerkil dünya, o kapalı dünya çoktan parçalanmıştır. Köylüler salt yöresel politikacılarla ve politikalarla ilgilenmemektedirler. Bugün hükümet programları, hükümet açıklamaları, bakanlar konseyi kararları, Türkiye'nin dış politikası, iç politikası, ekonomik politikası, sosyal politikası, kültürel politikası, her şeyi etkileyen modern küçük meta üreticilerini çok yakından

ilgilendirmektedir. Bunlar radyo ve televizyonlarda bunu izlemektedirler, gazete okuyup sonuçlarını öğrenmeye çalışmaktadırlar. Çünkü kendi yaşamları için dolaysız sonuçları var. Ve onların kendi yaşamları için dolaysız sonuçları yaratan bu gelişmeleri izlemesi, bugünün ulaşım ve iletişim tekniği düşünüldüğünde, artık o kadar zor değil. Bugün bunlar kendi bir takım istemleri için ve hükümetin bir takım politikalarına karşı sokağa da çıkabiliyorlar. Tüm bunlar o geleneksel kapalılığın çoktan parçalandığını ve bunların o ulusal politika zeminine bir biçimde kaydıklarını gösterir.

Elbette ki bu vurgular doğru anlaşılmalıdır. Türkiye'nin her bölgesinde durum bu değildir. Bölgelere göre köylülüğün yapısı ve dış dünya ile ilişkileri önemli farklar gösterebilmektedir. Eşitsiz gelişim denilen şey kapitalizmin yapısında vardır. Her bir toplumun kendi bünyesinde, her bir ülkenin kendi yapısında vardır. Küçük üretici köylünün ağırlıklı bölümü bugün Türkiye'de artık böyledir. Ama Türkiye'nin öyle yerleri var ki, köylüler gerçekten hala da önemli ölçüde kapalı ekonomi koşulları içerisinde yaşıyorlar. Ataerkil köylü yaşamına örnek verilebilecek bir takım bölgeler de gösterebilirsiniz. Ama bunların genel nüfus içindeki oranı nedir, bunların genel köylü nüfusu içindeki payı nedir, önemli olan budur.

Ben Komintern'de Lenin'in tarım sorunları üzerine ortaya koyduğu programatik tezleri ele alıp irdelerken de vurgulayacağım. Orada Lenin net bir biçimde en gelişmiş kapitalist ülkelerde, bizzat Fransa'da ya da Almanya'da, hala feodal kalıntıların ifadesi olan kırsal ilişkilerden örnekler veriyor. Kapitalizm zaten hiçbir zaman saf bir biçimde gelişmez.

Dolayısıyla Türkiye'nin modern kırsal üretici sınıfından söz ederken söylenenleri genelleştirerek almamak gerekir. Ama Ege köylülüğü, Marmara köylülüğü, Çukurova köylülüğü büyük ölçüde böyledir. Aslında İç Anadolu köylülüğü de giderek bu özellikleri kazanıyor. Karadeniz'in kırsal üreticilerini ise biliyoruz; bunlar daha '60'lı yıllarda hükümet politikalarına karşı küçük üretici mitingleri yapabilen modern sosyal tabakalar haline gelmeye başlamışlardı.

Konumuza dönelim. Yaptığım vurgulardan şimdiden çıkarılabilecek özlü sonuç şudur: Kapitalist bir ülkede geleneksel çözülmeyi ve yeni modern oluşumu hesaba katmadan köylülüğe karşı tavrınızı doğru bir şekilde saptayamazsınız. Bilimsel temellere dayalı ve devrimci içeriği olan herhangi bir tarım programı da ortaya koyamazsınız. Halihazırda, kır burjuvazisine dönüşmüş bulunan zengin köylülükle modern orta köylülüğün sözettim. Kapitalist bir ülkede, kırsal alanda bu köylü katmanlarının yanısıra küçük-köylülük, yarı-proleterler ve nihayet tarım proleterleri var. Lenin, 1920'de Komintern Kongresine tarım sorunları üzerine sunduğu temel tezlerde, bu üç emekçi kırsal tabakayı sayar, bunların tüm kapitalist ülkelerde kırsal nüfusun ezici çoğunluğunu oluşturduğunu söyler ve onları proleter devrimin kırsal alandaki dayanakları olarak tanımlar. Ki bu, kapitalist bir ülkede tarım ve köylü sorunu sözkonusu olduğunda gözönünde tutulması gereken en temel noktaya getirir bizi. Kapitalist bir ülkede tarım programının sorunları tartışılırken üzerinde enine boyuna duracağımız bu modern kırsal oluşumları şimdilik kısaca hatırlatmış oluyoruz.

Proleter devrim sorunu ile yüzyüze olan kapitalist bir ülkede, işçi sınıfı, kırsal yaşamın, kırsal nüfusun bu emekçi tabakaları ile birleşerek proleter devrime yürüyebilir. Tarım proleterleri zaten kendisinin kırsal uzantısıdır, kendisinin bir parçasıdır. Artı yoksul köylülükle (yarı-proleter, yarı-köylülükle), artı küçük köylülükle sağlam bir ittifak kurmaya çalışır. Kime karşı? Elbette sermayeye karşı, bizim gibi bir ülkede, sermayenin yanısıra onun gerisinde uluslararası sermayeye karşı aynı zamanda, bir ittifak kurarak devrime yürüyebilir.

Ama yine daha sonra üzerinde duracağımız bir problem var. Kapitalist bir ülkede modern ilişkilerin şekillenmesi ve dolayısıyla aslında modern özel mülkiyet düşüncesinin de kökleşmesi ölçüsünde, sözü edilen küçük köylülüğü etkin bir mücadeleye çekmek sanıldığı kadar kolay bir iş değildir. Bu biraz karmaşık bir sorun. Engels ve Lenin'e dayanarak bu sorun üzerinde durmamız gerekecek.

Şimdilik şu kadarı: Küçük köylülük, yüzyılların

karanlığında yaşayan ve artık geleneksel toplumun yaşadığı çözülmeye bağlı olarak feodal toprak ağaları sınıfına karşı koşulları olgunlaştığında büyük bir enerji ile hareket geçebilen, toprak ve özgürlük için ayağa kalkan geleneksel köylü sınıfı kadar kolay harekete geçirilebilir bir sınıf değil. Bilindiği gibi, geleneksel köylülük devrimci öznel müdahaleler olmaksızın da mücadeleye girmiştir. 1905 Rusya'sındaki köylü hareketi buna iyi bir örnektir. Rusya'da köylü ayaklanması bir gerçek haline geldiği zaman, marksistler kendi programlarının bu ayaklanmanın kapsamı karşısında ne kadar dar kaldığını görüp şaşkınlığa düşüyorlar. Kaldı ki bu programa ilk - şekil verdikleri dönemde (1902) köylü hareketinin ilk önemli örnekleri ortaya çıktığı halde, bu onlar için çok da uyarıcı olamayabiliyor. Ancak 1905 Devriminin ortaya çıkardığı geniş kapsamlı köylü ayaklanmasıdır ki marksist tarım programına gerçek çizgilerini kazandırıyor. Bunu niçin söylüyorum? Bunu feodal ilişkilerin köleliği içinde bulunduğu toplumlarda, köylülüğün o ortaçağ güçlerine karşı büyük bir devrimci enerji ile kendiliğinden harekete geçebildiğini vurgulamak için söylüyorum. Aynı şey Çin'de de yaşandı. Çin'de köylü ayaklanmaları çok büyük ölçüde komünistlere rağmen başlamıştır ve komünistler sonradan bu hareketin önüne düşmüşlerdir.

Bizde son 30 yıllık deneyimin de gösterdiği gibi, ki bütün kapitalist ülkelerin deneyimi bunu gösteriyor; köylülük kapitalist bir ülkede böyle bir enerji ile ortaya çıkamıyor ve çıkamaz da. Ama şu çok kesin; küçük köylülük sermayenin egemenliğinden çok büyük acılar çekiyor ve onun gerçek kurtuluşu ancak sosyalizm ile mümkündür. Onu sermayenin köleliğinden ancak bir proleter devrim kurtarabilir.

Küçük köylünün görelî edilgenliği, sahip olduğu, ya da daha doğru bir ifadeyle öyle sandığı küçük toprak parçasını kendi elinde tutabileceğine duyduğu o bir türlü bitmez tükenmez umutla bağlantılı bir olay. Ama kapitalizm onu büyük bir umutsuzluğa düşürüyor. Mesela Türkiye kapitalizmi açısından baktığımızda bu çok açık. Son 20 yılın politikaları açısından bakıldığında bu politikalar gerçekten büyük bir yıkım yaratmıştır küçük köylülük üzerinde. Onu alabildiğince yoksullaştırmıştır. Bu yıkım, daha çok küçük işletmesini kaybetmek ve proleterleşmek olarak anlaşıyor. Böyle bir süreç elbette sürekli bir biçimde yaşıyor. Yıkım, onun yaşam koşullarındaki görelî kötüleşmedir. Yıkım onun üretim tekniklerindeki büyük gerilemedir. Yoksullaştığı ölçüde artık en ilkel tekniklerle hareket etmek zorunda kalıyor. Herhangi bir girdi kullanamıyor, herhangi bir makine kullanamıyor, zar zor bir takım makinalar almışsa, elden çıkarmak yoluna gidebiliyor. Yani onun sadece yaşam koşulları gerilemiyor, zaten çok geri ve ilkel olan üretim koşulları da geriliyor. Kaldı ki küçük köylülüğün safları sürekli olarak yoksullaşan orta köylü tabakalarıyla besleniyor. Yoksullaşan orta köylü tabakaları sürekli küçük köylülüğün saflarını beslerken, yoksullaşan ve yıkıma uğrayan küçük köylülük ise proletaryanın saflarını besliyor. Özetle, böyle bir sınıfın desteğini elde etmenin maddi koşulları vardır ve bu büyük bir önem taşımaktadır.

Kırsal nüfusun yarı-proleter unsurları zaten proletaryanın en doğal müttefikleridir. Yarı-proleter unsurlar, adı üzerinde, yarı-işçidir bunlar. Yani bunlar geçiminin bir kısmını topraktan sağlıyorsa, öteki bir kısmını da, hatta asıl önemli kısmını da zaten ücretli işçi olarak çalışıp kazanıyorlar. Bu açıdan proletaryaya en yakın yoksul kırsal katmandır bu yarı-proleter, yarı-köylü tabaka. Tarım proletaryasının ise sözünü bile etmiyorum. Zira o proletaryanın kırsal uzantısından başka birşey değildir.

İşçi sınıfının ancak köylülüğün yoksul emekçi tabakalarının desteği ile proleter devrime yürüyebileceğini, sermayeyi ancak bunların desteği ile devirebileceğini söylemiştim. Buna şunları eklemeliyim (Lenin'in sözlerini tekrarlıyorum): Sermayenin iktidarını devirmek aşamasında orta köylülüğün desteğini almayı çok fazla umamamız, çok

Yoksul köylülükle sağlam bir ittifak kurarak, burjuvazinin bu iktidarını yıkmaya çalışan bir sınıfa, yani Rus işçi sınıfına geniş küçük-burjuva köylü katmanlarının bir tavır alabilmesi için bir neden yok. Kaldı ki köylülüğün geniş kesimleri devrime bizzat ve etkin olarak katılıyorlar. Ama herkes devrime kendi derdinden katılıyor. Yani köylülük devrime katılırken toprağıyla meşgul. Bolşevikler merkezde iktidarı almışlar, ama onları yalnızca bolşeviklerin toprak kararnamesi ilgilendiriyor. Yani sen bana ne veriyorsun? Devrimin ertesi günü Sovyet İkinci Kongresi toplanıyor, toprak kararnamesini çıkarıyor. Bolşevik iktidar ben sana toprak veriyorum, diyor. Ardından barış kararnamesini çıkarıyor, üniformalı köylü vıgınlara ben size barış veriyorum, diyor. Ardından ezilen uluslarla ilgili kararnameler çıkarılıyor. Rusya'daki bütün ezilen ulusların kendi kaderini tayin hakkı ilan ediliyor.

gerçekçi değil bu. Ama biz onu tarafsızlaştırabiliriz, bu çok önemli, mümkün mertebe onu tarafsızlaştırmaya çalışmalıyız. Burada en genel ilkesel çerçeveyi tanımlıyorum. Herhangi bir ülkenin orta köylülüğün şu veya bu katmanını kazanma imkanını sağlayan özgünlüklerine burada girmiyorum. Bu ülkede bir Kürt sorunu var, bu ülkede emperyalist egemenliğin yarattığı sorunlar, bu çerçevede o köylü yurtseverliği denilen olgu var. Bizimki gibi bir ülkede, yani hem bağımlı olan hem de kapitalizmin nispeten az gelişmiş olduğu bir ülkede, orta köylülüğün farklı tabakalarını bir biçimde kazanabilmemizin başka bazı imkanları da var. Biz bu soruna bu özgün yönleri ile de bakmak zorundayız.

Ama genelleme planından alındığında, yani kapitalist ülkelerde bu köylü tabakasının tutumu nedir gibi daha genel geçerliliğe sahip ölçülerle bakıldığında, sorunun yanıtı bellidir. Lenin'in, Rus devriminin o güne kadarki deneyimleri, artı o dönemki Avrupa devrimlerinin deneyimleri, artı kuşkusuz marksizmin o güne kadarki söyledikleri ışığında, vurguladığı nokta şudur: Kapitalist bir ülkede proleter devrimden önce bu sınıfın desteğini almayı umamamız, bu çok gerçekçi olmaz. Biz bu sınıfı tarafsızlaştırmaya bakmalıyız. Burjuvazinin ve onun kırsal kesimdeki en geniş dayanağı olan zengin köylülüğün bu sınıfta bize karşı yarattığı düşmanlığı mümkün mertebe kırmaya çalışmalıyız. Bu proleter devrim aşamasının kendisi henüz. Ve bu aşamada, zengin köylülük, bugünün Türkiye'si üzerinde baktığımızda, Türkiye'nin Güney, Batı ve İç Anadolu bölgelerinde çok net bir biçimde görüldüğü gibi, kır burjuvazisini oluşturan ve zengin köylülük de denilebilecek bu sınıf, bizim devrimimizin kesin olarak düşmanıdır, ondan hiç bir destek umamamız. Çünkü adı üzerinde, o zengin köylü, hali vakti yerinde bir köylü, bu düzenden fazlasıyla memnun bir kırsal burjuva tabaka.

Diyeceksiniz ki peki bu zengin köylü feodalizmde niye devrimci? Bu aslında daha önce yanıtlanmış bir soru. Bir kere o zengin köylülüğün şekillenmesi ile bununki aynı değil, bu bir. İkincisi, feodal ilişkilerin egemen olduğu toplumlarda, feodal ilişkilerin egemen olduğu kırsal yaşamda, köylülüğün bağımlılığının yarattığı feodal yükümlülüklerin kapsamına zengin köylülük de giriyor. Yani feodal soyluların köylülük karşısında ayrıcalıkları altında zengin köylülük de bir biçimde eziliyor. Onun da feodal beylere karşı yükümlülükleri var, bağımlılıkları var. Bütün bunlardan kurtulmak istiyor, bütün bunlardan özgürleşmek istiyor.

Oysa kapitalizmin geliştiği, köylülüğün farklılaştığı bir sürecin ürünü olan zengin köylülük, tümüyle farklı bir toplumsal tabaka. İktisadi özellikleri açısından bakıldığında, bu artık modern burjuva bir tabaka. İktisadi özellikleri açısından diyorum, çünkü sosyal ve kültürel açıdan bakıldığında o da bir biçimde köylüdür. Yani kırsal yaşamının o darlığını, geriliğini taşır, geri sosyal-kültürel yaşam düzeyini yansıtır. Ama iktisadi ilişkiler açısından baktığımızda, bu sınıf, pazara üretim yapar, kapitalist meta üretimi yapar, ücretli işçi çalıştırır, modern tarımsal girdi kullanır, bankadan kredi alır vb. Özetle, kırsal bir kapitalist kategoridir artık o. Bu sınıf bir proleter devrimi desteklemez bir sınıf, ama kırsal kesimde en büyük direnci gösterecek en geniş toplumsal katmandır.

Burjuvazi küçük azınlıklardan oluşuyor. Egemen sınıfın, burjuvazinin kırsal alandaki en geniş kesimini oluşturuyor bu burjuva tabaka. Dolayısıyla proleter devrimin buna karşı izleyeceği politika çok büyük bir önem taşıyor. Ben tarım programı sorunları çerçevesinde bu konuda devrimlerin deneyimlerinden çıkan ve Lenin'in genelleştirdiği sonuçlar üzerinde daha sonra zaten duracağım. Anlatımı bütünlemek için, şimdi de kısaca üçüncü bir tarihsel aşamaya, proleter devrimini yapmış bir ülkenin muzaffer proletaryasının kırsal nüfusla ilişkileri ya da bu aşamada köylülüğün farklı katmanlarının göstereceği muhtemel tutumlar üzerinde duralım. Bu sorunu zafere ulaştırmış proletaryanın sosyalist inşa döneminde kırsal nüfusa karşı tutumu, köylülüğün farklı tabakaları ile ilişkileri olarak da tanımlayabiliriz.

Daha önce de ifade edildiği gibi tarım proletaryası zaten proletaryanın bir parçası, onun kırsal uzantısıdır. Dolayısıyla bu konuda söylenecek bir şey yok. Yarı-proleterlere gelince; bilindiği gibi bu kırsal tabaka zaten bizzat proleter devrim süreci içinde proletaryanın kararlı müttefiki olabilecek bir emekçi kategorisidir. Küçük köylülük bu ittifaka kazanılmaya çalışılan, yani toplumsal iktisadi konumundan bakıldığında kazanılabilecek olan, başka bazı güçlüklerden dolayı belki biraz da zor kazanılabilecek olan bir sınıf. Ama bir proleter devrim bu sınıfa anında bir çok temel kazanım sağladığı için, sosyalist iktidara bu sınıf hızla bağlanacaktır. Bu tabaka, devrimin kendi o küçük mülküne herhangi bir zarar vermediğini, tersine daha ilk önlemleriyle, toprak kiralarnı, borçlar, ipotekleri kaldırarak, bir dizi başka kolaylıklar, örneğin kendisine modern tarım araçlarını kullanma imkanı sağlıyarak, sosyal ve kültürel yaşam düzeyini yükseltecek tedbirler alarak, bu emekçi tabakanın yaşamını hızla düzelttiğini kendi özdeneyimleriyle kısa zamanda görecektir. Bütün bunları gördüğünde ise, bu sınıf da hızlı proleter devrime bağlanacaktır. Dolayısıyla sosyalist iktidarın küçük köylüyle ilişkilerinde de herhangi bir güçlük ya da karmaşık bir yan yoktur.

Güçlük orta köylüyle ilişkilerde ortaya çıkıyor, o modern orta köylüyle, o küçük üretici orta köylüyle. Şimdi bu sınıfla ilişkilerini ve itifakını geliştirmeksizin proletarya kendi iktidarını sağlamlaştıramaz. En azından bugüne kadarki tarihsel deneyimin ışığında bakıldığında bu böyle. (Elbette ki bu köylü tabakasının çoktan tarihe karıştığı gelişmiş ülkelerde gerçekleşen bir devrimin ardından böyle bir sorun olmayacaktır.) Lenin'in soruna ilişkin temel tezlerinde, proleter devrimin öncesinde tarafsızlaştırılmasını önerdiği bu sınıfın devrimin ertesinde desteğini almaktan sözettiğini görüyoruz. Nitekim Ekim Devrimi deneyiminin gösterdiği de bu. Mantiğı ne diyeceksiniz? Mantiğı, proletaryanın iktidarı ele geçirmiş olması ve bu yeni koşulların topluma egemen hale gelmiş olmasıdır. İktidarı almış bir işçi sınıfı, onun mülkiyetine dokunmadığını ona gösterebilecektir. Onun mülkiyetine dokunmadığı gibi ona bir takım kolaylıklar sağlayabildiğini de gösterebilecektir. Dolayısıyla bu temel üzerinde onun tarafsızlığını gide gide yeni proleter iktidarın desteklenmesine doğru, eski tarafsızlığını gide gide böyle bir politikaya doğru yönlendirmeye çalışabilecektir. Orta köylülüğe karşı politika, başarılı bir proleter devrimin ardından köylü sorunun en hassas noktasını oluşturuyor. Bakıyoruz, devrimden sonra gerçekten en çok tartışılan sorunlardan biri, kırsal alan söz konusu olduğunda birincisi, orta köylülüğe karşı tutum oluyor.

Örneğin zengin köylü problemi nispeten kolay. Başlangıçta zengin köylü mülkiyetine de aslında dokunulmayacaktır. Ama zengin köylülük devrime karşı politik direnç gösterdiği için proleter iktidarın sert tutumu ile karşılaşacaktır. Politik direnç göstermemek kaydıyla zengin köylünün mülkiyetine de başlangıçta dokunulmayacaktır. Lenin istisnalara engel koyamayız diyor. Yani belirli yerlerde bunlar topraklarını bir biçimde alıp küçük ücretlilere vermek uygun düşebilir. Ama bunlar özel durumlar, bunları

genelleştirmememiz lazım. Bir kural olarak, zengin köylülüğün iktisadi varlığına dokunmayacağız başlangıçta, dokunamayız da diyor. Çünkü her şey bir yana, bizzat üretim tekniği buna elvermiyor. Yani üretimin kollektifleştirilmesi, üretim araçlarının buna uygun bir gelişmesiyle bağlantılı bir önlemdir. Zengin köylü işletmesi küçük bir işletmedir, üç-beş, bilemediniz on ücretli işçi çalıştırabilen küçük bir işletmedir. Zengin köylülük, köylülüğün zengin kesmidir, yoksa kırsal nüfusun genel zengin kesmi değil. Kırsal nüfusun zengin kesmi büyük toprak sahipleri, büyük toprak burjuvazisidir. Zengin köylülük bildiğimiz köylülüğün zenginleşmiş kesmidir, burjuvalaşmış kesimidir, yani orta sınıftır o, orta burjuvazinin kırsal izdüşümüdür. Kaldı ki tarımda üretim tekniği çok daha geridir. Orta burjuvazinin elindeki birtakım kapitalist sanayi işletmelerini, orta ölçekli sanayi işletmelerini kamulaştırmak mümkündür. Devrimden sonra bu nispeten daha kolaydır, çünkü sanayi tekniği her halükarda daha ileridir, ayrıca hızlı bir teknik geliştirmeye de daha uygundur. Tarım böyle değildir, tarımda teknik her halükarda daha geridir. Yani ücretli işçi çalıştırsanız da geri tarım tekniği vardır orada.

Bu nedenle proleter devrim başlangıçta aslında zengin köylülüğün iktisadi varlığına dokunmayacaktır bir süre için. Ama bir proleter devrimin orta ve uzun vadede bütün sömürücü sınıfların tasfiyesi anlamına geldiğini zengin köylülük çok iyi bilir. Aydınlanmış bir sınıf olarak, burjuvazinin sınıf bilincine sahip bir kesimi olarak. Bu nedenle de proleter devrime karşı daha en baştan çok sert bir direnç gösterir. Direnç gösterdiği noktada politik olarak bunlara en sert bir biçimde ezmeliyiz ve gerektiği durumlarda da cezalandırmak için mallarını kamulaştırmalıyız diyor Lenin.

Bunlar Komintern tezleri, bunlar tarım sorununa ilişkin olark kapitalist ülkelerin komünist partilerine önerilmiş temel düşünceler. Bu açıdan çok özel bir önem taşıyor. Yani Lenin'in herhangi bir konuşmasını ya da yazısını kullanmıyorum burada. Komintern komisyonunda üzerine uzun uzun tartışmalar yapılmış, marksizmin bu konudaki genel ilkeleri irdelenmiş, devrimler deneyimlerine bakılmış ve ondan sonra bir formülasyona kavuşturulmuş düşünceler bunlar. Ve bu tür metinleri çok bilerek seçiyorum. Çünkü Lenin'in çok değişik yerlerde çok değişik şeyler söylediğini pekala görebilirsiniz. Ama temel konulara ilişkin bu temel metinler asla böyle değildir. Mesela Lenin Komintern Kongresinde konuşurken, biz Ruslar, buraya delegasyon olarak çok iyi hazırlanarak geldik diyor. Şu veya bu sorun üzerinden (ben yalnızca köylülük sorunu üzerinden demiyorum) bu konudaki tezlerimizi uzun uzun tartıştık, marksizmin ilkeleri açısından ve kendi devrimimizin deneyimleri ışığında, diyor.

Köylülüğün devrim stratejisi içerisinde, yani farklı tarihsel aşamalar ya da farklı devrim aşamalarında köylünün devrim stratejisi içerisindeki yeri kabaca bu.

- Rus devriminin farklı evrelerinde köylülüğe karşı izlenecek stratejik politikanın mahiyeti ve sorunları üzerine sorular...

Lenin'in burjuva demokratik devrimin bütün bir süreci boyunca köylülüğün toplamına nasıl yaklaştığını biliyoruz. Şubat Devrimi'nden sonra köylülükle ilişkiler alanında değişen sloganı da biliyoruz. Yoksul köylülükle birlikte, burjuvaziye karşı ve sosyalist devrim için deniliyor ve bu arada orta köylüyü tarafsızlaştırma stratejisi izleniyor. Sorun stratejik şemada böyle konuyor. Gerçekten de burjuvazinin egemenliğine karşı ve sosyalizm için bir mücadelede, orta köylülük bilinçli bir biçimde yer almaz. Ama Rusya'nın o günkü durumu o kadar karmaşık ve kendine özgü bir durum ki. Bir burjuva demokratik devrim olmuş, burjuvazi iktidara gelmiş, yanına küçük-burjuvaziye de almış. Ki soruda Kerenski'ye karşı diyorsunuz, Kerenski dediğiniz Sosyalist Devrimci Partinin temsilcisi ve bu parti köylülüğe mutlak biçimde egemen bir devrimci parti o

Zaman zaman bazı halkçı akımlar, küçük-burjuvazi tamam su noktada destekler, ama su noktada da proletaryavla irade savaşına girer, türünden seyler söylüyorlar. Proletaryavla irade savaşına giren bu küçük-burjuva yığınların kendileri değil ki. Küçük-burjuvazinin o dar dünya görüşünü alıp ondan bir sistem, program, bir takım sınırlar çıkaran küçük-burjuva siyasal akımlar yapıyorlar bu gericiliği. Eğer Rusya'da bolşevikler, menşevikler ile sosyalist-devrimcilerin küçük-burjuva yığınlar üzerinde etkisini kıramasalar zaten Ekim Devrimi başarıya ulaşamazdı. Ama bunu başaran bir devrim küçük-burjuvazinin siyasal temsilcilerinin bir kesimini zaten kazanıyor. Sosyalist Devrimci partinin bölünmesi bunu gösteriyor. Aslında aynı bölünme fiilen Menşeviklerde de var. Martov'un temsil ettiği kesim işçi sınıfı iktidarının karşısında cepheden çıkmıyor. Yani bunlar devrimi desteklemiyorlar, ama devrime karşı silah da kullanmıyorlar. Karşı-devrime sığınmıyorlar. Oysa mesela sosyalist-devrimcilerin sağ kanadında bu çok net bir tutum.

güne kadar. Köylülük içerisindeki gerçek güçleri onlar tutuyorlar. Köylü sovyetlerinde onlar çok özel bir ağırlık oluşturuyorlar. Ve Kerenski Sosyalist Devrimci Partinin hükümete verdiği adam. Önce savaş bakanı olarak, sonra da başbakan olarak...

Tüm bunlara rağmen, Menşevikler ve hele de Sosyalist Devrimciler, köylülüğün kendi devrimci taleplerini karşılamıyorlar. Karşılamadıkları gibi, toprak talebini gerçekleştiremedikleri gibi, yanısıra tümüyle burjuvazinin çıkarlarına ve tercihlerine uygun olan bir emperyalist savaşa katılmayı da sürdürüyorlar. Ve savaşta kırılan milyonlar da üniforma giymiş köylüler oluyor aynı zamanda. Yani köylüler yalnızca toprak istemiyorlar, o günkü emperyalist savaşın da biran önce bitmesini istiyorlar, barış istiyorlar. Çünkü milyonlar halinde 4 yıllık iç savaşta kırılıp tüketilen zaten köylüler oluyor. Ve onları bu savaşta kırıp bitiren Şubat Devrimi'nden sonra bu kez de Menşeviklerin ve Sosyalist Devrimcilerin destek verdiği burjuvazi oluyor.

İşte Rusya böyle kendine özgü bir tarihsel ortamda proleter devrimi aşamasına giriyor. Devrim stratejisi formüle edilirken, yoksul köylülükle birlikte sosyalizm için deniliyor. Bu gelecek aşamanın bir şiarı olarak Lenin'in *"İki Taktik"* inden beri var. Ve Şubat Devrimi'nden sonra, bu yeni aşamada, gerçekten, *"Nisan Tezleri"* yle birlikte böyle bir slogan gündeme geliyor, yeni devrim stratejisinin bir formülasyonu olarak. Ama tarihin kendi gerçek seyiri içinden baktığımız zaman, Bolşevikler gerek toprak sorununda, gerek barış sorununda, gerek ezilen ulusların kendi kaderini tayin hakkı sorununda en kararlı, en tutarlı bir politikanın savunucuları oldukları için, fiiliyatta o geniş orta köylü katmanları da Ekim Devrimi'ne ya katılıyor, destekliyor ya da ona karşı-devrimin lehine bir tarafsızlık çizgisi izliyor. Zaten o geniş küçük burjuva köylü yığınları Sosyalist Devrimcilerden, Menşeviklerden kopmamış olsalardı, Rusya'da proleter devrim başarıya ulaşamazdı. Bolşevikler iktidarı alamazlardı. Aldıklarından üç gün sonra kaybederlerdi. Nitekim köylü sovyetlerinde büyük bir bölünme meydana geliyor, bölünmenin asıl ağırlıklı kanadını sol Sosyalist Devrimciler oluşturuyor. Bunları siz köylülüğün devrimci kanadı olarak ya da küçük-burjuvazinin sol kanadı olarak kabul edebilirsiniz. Başlangıçta onların desteği olmasaydı Bolşevikler zaten iktidarda kalamazlardı da. Rusya gibi büyük bir ülkede birkaç büyük sanayi kentinde kendi başına iktidarı almak iktidarda kalmak için hiç de yeterli olamazdı. Dolayısıyla Ekim Devrimi burada ~~özellikle Bolşeviklerin geniş kanadından~~ de fazlasıyla yararlanıyor. Ama bu barış ve toprak

sorununun, burjuva devrimi aşamasında, yani Şubat Devrimi ve sonrasında çözülmemiş olmasıyla çok bağlantılı çok özgün bir tarihsel durum. O döneme ilişkin söyleyeceklerim bu. Ama bakıyoruz, 1920'lerde Lenin Komintern İkinci Kongresi'ne tarım ve köylü sorunu üzerine temel tezler sunuyor. Bu tezlerde, kapitalist ülkelerde, proleter devrimi sorunu ile yüzyüze olan ülkelerde demek belki daha doğru, kırsal alandaki modern sosyal tabakalaşmanın tablosu ve bu tablo içerisinde proletaryanın müttefikleri, düşmanları ve tarafsızlaştıracağı güçler ortaya konuluyor. 1920'deki tezlerde diyorum, bu tarihi bilerek vurguluyorum. Marksistler sadece geçmişte söyledikleri bir takım formüllerden ya da marksizmin geçmişteki bir takım genel tezlerinden hareket etmezler. Tarihsel deneyimin ortaya çıkardığı sonuçlar neyse, yeni teorik genellemelerinde onları da büyük bir dikkatle hesaba katarlar. Marksistlerin teoriye bakışı budur. Teori pratikte sınanır, pratiğe uymayan taraflarından arınır, ama yeni tarihsel pratikle de zenginleşir. Lenin'in tezlerinde bu marksist tutum ve yöntemin tam bir hakimiyetini görüyoruz. Bir taraftan 1917'nin Şubat ve Ekim Devrimlerinin deneyimleri var. Öteki taraftan 1918 Alman Kasım Devrimi'nden başlayarak ta 1920'lere kadar Avrupa'da koca bir sosyal çalkantı var. Macar devrimi var, Avusturya'da Viyana'da bir takım

ayaklanmalar var. Almanya'nın çeşitli yerlerinde devrimler var, kurulan geçici Sovyetler var. Buralarda köylülüğün davranışlarının ortaya çıkardığı bir takım sonuçlar var. Lenin'in 1920'deki tezleri tüm bunların sağlam ve dikkatli bir genellemesi üzerine oturuyor. Lenin tarım ve köylü sorununu tüm bunların ışığında ortaya koyuyor. Küçük köylülüğü orta köylü gibi genel bir kategoriden özenle ayırıyor. Geçinebileceğinden daha az olmayan, ama işleyebileceğinden de daha büyük olmayan bir küçük işletme üzerinde, yani hiçbir biçimde ücretli işçi kullanmayan, kendi işgücüsüyle işlediği ve elde ettiği gelir kendi geçimine zar zor yetebilen bir köylü kategorisi tanımlıyor küçük köylülük şahsında. Ve bu tabakayı proleter devrime kazanma olanağı ve zorunluluğundan söz ediyor.

Oysa orta köylülükle ilgili böyle demiyor. Orta köylüyü, kendisine az çok yeten bir işletmesi olan, hasatın iyi gittiği dönemlerde biraz fazla da biriktiren, biriktirdiği bu fazlayla ücretli işçi de kiralayabilen hali vakti yerinde köylü tabakası olarak tanımlıyor. Böyle bir köylülüğü biz proleter devrime, burjuvaziye karşı mücadeleye kazanamayız, böyle bir şey ummak hayaldir, diyor. Ama biz bunu tarafsızlaştırabiliriz. Zaten proleter devrimin orta köylü mülkiyetini ya da orta köylüyü hedef alan herhangi bir tutumu da yok. Ama orta köylülük hali vakti yerinde olduğu için düzene karşı ayağa kalkmak ihtiyacını duymayan bir sınıf. Ama eğer işçi sınıfı doğru bir politika izleyebilirse, orta köylüyü pekala tarafsızlaştırabilir ve bu onun işini hayli kolaylaştırır. Çünkü tarafsızlaştırılmayan orta köylülük burjuvazisinin hizmetinde karşı devrim saflarında yer alır ve proleter devrime karşı savaşır. Mesela Ekim Devrimi ve hemen ardındaki olaylar boyunca orta köylülüğü önce tarafsızlaştırma, sonra kazanmada bolşevikler büyük bir başarı gösteriyorlar. Ve bu çok dikkatli politikalar izlemekle olanaklı olabiliyor. Çünkü devrim orta köylülüğe hiçbir şey kaybettirmediği gibi bir takım şeyler de kazandırıyor. Orta köylü bunu kendi özdeneyimiyle görüyor. İkincisi, özellikle belli bir noktadan sonra, ki Lenin'in devrimden sonraki makaleleri çok büyük ölçüde orta köylülüğe ilişkindir ve çok büyük bir teorik değeri vardır. Mesela Lenin söze hep Marks'ın modern toplum tahliliyle başlar. Orta köylülüğün, küçük-burjuva kategorilerin, modern toplumda proletaryayla burjuvazi arasındaki savaşımındaki yeri üzerinden meseleleri ortaya koyar ve Rusya'nın somut sorunlarına öylece gelir. Çünkü orta köylülük devrimden sonra devrimin en temel köylü meselesi oluyor. Yoksul köylülükle bir problem yok. Yoksul köylülüğü proletarya zaten müttefik olarak

kazanıyor, o açıdan bir problem yok. Zengin köylülükte bir problem yok, çünkü devrime karşı düşmanca bir tavır içerisinde. O düşmanlık ezildiği noktada sınıyor. Lenin buğday tekeline uysunlar, buğdayı bizden gizlemesinler, vermeleri gerekeni versinler, biz onlara karışmayız. Ama buğdayı gizlerlerse, spekülâtörlük yolunu tutarlarsa, dahası siyasal açıdan karşı-devrimi desteklerlerse de bizden çok sert yanıt alırlar, diyor

Çünkü proletarya bunlara karşı böyle kararlı bir tavır göstermezse bu zaafiyet olarak algılanır ve bunları iyice azgınlaştırır, diyor. Aslında aynı şeyi karşı-devrimi kararlı bir biçimde ezmek ve mevzilerini pekiştirmenin önemi üzerinden orta köylülükle ilgili söylüyor. Orta köylülük ara bir sınıftır diyor, kendisi çok aktif bir tutum almasa bile güçlüden yana tavır alır. Eğer işçi sınıfı iktidara hakim olduğunu pratik olarak sergilerse, bir zaafiyet içinde

olmadığını gösterirse, orta köylü o zaman işçi sınıfının iradesine boyun eğer diyor. Ama bir zaafiyet görürse, karşı-devrimin ağır basmaya başladığını görürse, burada bocalar, panikler, proletaryanın davasından kopar, karşı tarafa sığınabilir, güçlü olan kimse ona boyun eğer. Söylediğinin özü bu. Eğer biz devrimci iktidar olarak herhangi bir zaafiyet belirtisi göstermezsek, zengin köylülük de kuyruğunu kısar oturur, ama zaafiyet görürse bize karşı direnişe geçer ve doğrusu bize karşı gösterilecek en sert direnişin en geniş toplumsal tabanıdır, diyor.

Bunları daha sonra da konuşuruz. Proleter devrim stratejisi içerisinde köylü tabakalarının yerinin ne olduğu çok karmaşık bir sorun değil. Ama eğer Rusya tarihi üzerinden meseleyi kavramaya kalkarsak bazı güçlükler vardır. Çünkü Rusya'da burjuva devrim süreçleri bir biçimde proleter devrim süreçleriyle içiçe geçiyor. Görünürde Şubat Devrimi'yle burjuva devrimi tamamlanıyor, ama aslında bütün burjuva devrim sorunları da duruyor. Köylü sorunu da duruyor, barış sorunu da duruyor, ulusal sorun da duruyor. Bunların hepsini bizzat proleter devrim çözdüğü ölçüde, üniformalı asker olarak köylülüğün desteği alınıyor. Toprağa susamış bir toplumsal kategori olarak köylülüğün desteği alınıyor. Ezilen ulusların geniş kitlesini oluşturan bir tabaka olarak onun desteği alınıyor. Yani kaç koldan aynı tabakayı kazanmanın imkanları var. Ve köylülüğün üniformasını çıkarıp barışa kavuşabilmesi için, toprak ağasının elindeki toprağa kavuşabilmesi için, ezilen ulusa mensupsa ulusal özgürlüğe kavuşabilmesi için, bütün bunların hepsi için burjuvazinin devrilebilmesi gerekiyor. Bu çok büyük bir imkan Ekim Devrimi için. Köylülük bütün bunları istiyor, bütün bunların elde edilmesinin önünde ise toplumsal engel olarak burjuvazi duruyor. Artık çarlık değil, burjuva sınıfın egemenliği duruyor. O zaman yoksul köylülükle sağlam bir ittifak kurarak, burjuvazinin bu iktidarını yıkmaya çalışan bir sınıfa, yani Rus işçi sınıfına geniş küçük-burjuva köylü katmanlarının bir tavır alabilmesi için bir neden yok. Kaldı ki köylülüğün geniş kesimleri devrime bizzat ve etkin olarak katılıyorlar. Ama herkes devrime kendi derdinden katılıyor. Yani köylülük devrime katılırken toprağıyla meşgul. Bolşevikler merkezde iktidarı almışlar, ama onları yalnızca bolşeviklerin toprak kararnamesi ilgilendiriyor. Yani sen bana ne veriyorsun? Devrimin ertesi günü Sovyet İkinci Kongresi toplanıyor, toprak kararnamesini çıkarıyor. Bolşevik iktidar ben sana toprak veriyorum, diyor. Ardından barış kararnamesini çıkarıyor, üniformalı köylü yığınlarına ben size barış veriyorum, diyor. Ardından ezilen uluslarla ilgili kararnameler çıkarılıyor, Rusya'daki bütün ezilen ulusların kendi kaderini tayin hakkı ilan ediliyor. Yeni bir iktidar kendisine bu kadar çok şeyi bizzat veriyor ve köylülük de zaten bu sorunlarla ilgili. Ama bunlar bolşevik, bunlar işçi sınıfının temsilcisi, iktidarı aldılar, kapitalizmi yıktılar sosyalizmi kuracaklar vb., böyle düşünenler köylülüğün ideolojik temsilcileri oluyor, sosyalist devrimci, menşevik vb. küçük-burjuva akımlar oluyor. Onlar ise zaten devrimin karşısındalar. Zaman zaman bazı halkçı akımlar, küçük-burjuvazi

Rusya'da burjuva devrim süreçleri bir biçimde proleter devrim süreçleriyle içiçe geçiyor. Görünürde Şubat Devrimi'yle burjuva devrimi tamamlanıyor. ama aslında bütün burjuva devrim sorunları da duruyor. Köylü sorunu da duruyor, barış sorunu da duruyor, ulusal sorun da duruyor. Bunların hepsini bizzat proleter devrim çözdüğü ölçüde, üniformalı asker olarak köylülüğün desteği alınıyor. Toprağa susamış bir toplumsal kategori olarak köylülüğün desteği alınıyor. Ezilen ulusların geniş kitlesini oluşturan bir tabaka olarak onun desteği alınıyor. Yani kaç koldan aynı tabakayı kazanmanın imkanları var. Ve köylülüğün üniformasını çıkarıp barışa kavuşabilmesi için, toprak ağasının elindeki toprağa kavuşabilmesi için, ezilen ulusa mensupsa ulusal özgürlüğe kavuşabilmesi için, bütün bunların hepsi için burjuvazinin devrilebilmesi gerekiyor. Bu çok büyük bir imkan Ekim Devrimi için. Köylülük bütün bunları istiyor, bütün bunların elde edilmesinin önünde ise toplumsal engel olarak burjuvazi duruyor.

tamam şu noktada destekler, ama şu noktada da proletaryayla irade savaşına girer, türünden şeyler söylüyorlar. Proletaryayla irade savaşına giren bu küçük-burjuva yığınların kendileri değil ki. Küçük-burjuvazinin o dar dünya görüşünü alıp ondan bir sistem, program, bir takım sınırlar çıkaran küçük-burjuva siyasal akımlar yapıyorlar bu gericiliği. Eğer Rusya'da bolşevikler, menşevikler ile sosyalist-devrimcilerin küçük-burjuva yığınlar üzerinde etkisini kıramasalar zaten Ekim Devrimi başarıya ulaşamazdı. Küçük-burjuva devrimciliği tecrit edildiği ve geniş küçük-burjuva katmanlar kazanıldığı içindir ki devrim başarıya ulaşmıştır. Ama bunu başarıyan bir devrim küçük-burjuvazinin siyasal temsilcilerinin bir kesimini zaten kazanıyor. Sosyalist Devrimci partinin bölünmesi bunu gösteriyor. Aslında aynı bölünme fiilen Menşeviklerde de var. Martov'un temsil ettiği kesim işçi sınıfı iktidarının karşısında cepheden çıkmıyor. Yani bunlar devrimi desteklemiyorlar, ama devrime karşı silah da kullanmıyorlar. Karşı-devrime sığınmıyorlar. Oysa mesela sosyalist-devrimcilerin sağ kanadında bu çok net bir tutum.

Türkiye'de tarımsal kategoriler tam olarak nelerdir? Yani bizim tarımsal yaşamımızda, kırsal yaşamımızda hangi sosyal kategoriler vardır ve bunların her birinin bizim devrim sürecimiz içerisindeki yeri ne olacak? Bunu tartışacağız somut olarak ve döne döne biraz bu sınıfların bu genel özelliklerinden de yararlanacağız. Ben bir sağlam bakış açısı edinilirse, Türkiye'ye ilişkin gerçekleri konuştuğumuzda sorunlar çok daha rahat anlaşılır derken bunu kastediyorum. Bir yanı bu. İkincisi, işte bugün Kürdistan'da feodal kalıntılar halen var deniyor, evet var kuşkusuz. İşte Kürtlerin ulusal özgürlük sorunu var, bunu ne yapacağız? Var kuşkusuz. İşte az önce Bolşevik devriminden örnekler verdim, barış sorununun çözülmemiş olması, toprak sorunu çözülmemiş olması, ulusal sorunun çözülmemiş olması, tüm bunlar Bolşeviklerin burjuvazi ile hesaplaşmasını kolaylaştıran imkanlara dönüşüyor. Bunlar Bolşevik devrimine engeller çıkarmak bir yana, Bolşevik devriminin o kadar başarılı gerçekleşmesinin manivelalarına dönüşüyor.

Bugün Kürtlerin özgürlüğü yok. İyi güzel, ama Türk burjuvazisi onları bu özgürlükten yoksun kılıyor. Kürdistan'da feodal kalıntılar var. İyi güzel, ama eğer siz bunu bir iktidar hesaplaşması ile çözmek istiyorsanız, burjuvazinin sınıf egemenliği ile hesaplaşmak zorundasınız. Ama bu ülke bağımlı; emperyalizmin iktisadi, siyasal köleliği altında. Evet, güzel, bu köleliği kırmak mı istiyorsunuz, bir egemen burjuva sınıfı iktidarı var, bu iktidarı alaşağı etmek zorundasınız. Burada elbette sorunların iktidar perspektifi içinde ve devrimci yollarla çözümünü tartışıyoruz. Reformistlerle tartışmıyoruz, sosyal-demokratlarla da değil tartışmamız. Nihayetinde devrim ve iktidar mücadelesi kavramlarıyla hareket eden grup ve çevrelerle yapılan bir tartışma bu. Evet güzel, emperyalizmin Türkiye'deki köleliğine son vermek mi istiyoruz? O halde onun Türkiye'deki toplumsal dayanışmaları, ne varsa, bu egemenliği Türkiye'deki iktidarlaşması neyse onunla

hesaplaşalım. Yani tüm bunlar bir imkandır bizim için. Her zaman toplumsal gelişmenin geride bıraktığı sorunlar, burjuva demokratik devrimine ait sorunlar, burjuvazi ile hesaplaşmada ek imkanlar sunarlar. Bugün bu ülkede burjuvazinin laiklik sorununu ciddi bir biçimde çözememiş olması bile bir imkana dönüşebilir bizim için. Bugün Aleviler bu ülkede ezilen bir mezheptir. Demokratik haklarından yoksundurlar. Cumhuriyet laiklik getirdi, onlara bilmem ne kazandırdı, Alevilerin Atatürkçülüğü de bundan geliyor deniliyor. Bu ancak kısmen doğru olan, bunun ötesinde bu geniş Alevi yığınların içinde yaratılan bir aldatmacadan başka bir şey değildir. Halifelik tasfiye edilmiştir, yerine diyanet

kurulmuştur. Diyanet Sünni mezhebinin devlet bünyesinde kurumlaştırılmasıdır.. Bu ülkede devletin resmi Ramazan tatili vardır, Ramazan geldiğinde tüm gazetelerde ilave verir, programlar yapar televizyonlar, başkaları bilmem ne yaparlar. Ama Alevilerin böyle yasal ve meşru hiçbir hakkı yoktur. Yalnızca fiilen kazanılmış bir takım hakları vardır. Alevi kitlesinin kazanılması için bu bile bir imkandır demek istiyorum. Ne türden imkan ama? Genel Alevi kitlesini değil, onun ezilen emekçi kesimini kazanmak için ek bir imkan. Yani bunu bir işçi olarak düşünebilirsiniz, bir yoksul köylü olarak düşünebilirsiniz, bir küçük üretici köylü olarak düşünebilirsiniz. Ezilen sınıf bireyinin ya da kitlelerinin üzerindeki sömürü ya da baskı ne kadar katmerliyse, onların devrimci enerjisi o kadar çoğalır. Bir işçi hem işçi ise, hem Kürt ise, hem de Alevi ise, üç katlı bir devrimci enerji vardır burada. Bu düzene üç cepheden; yani ilkin sınıf konumundan, yanısıra ezilen ulusun bireyi olmaktan, ve nihayet ezilen bir inancın mensubu olmaktan gelen tepkisi var demektir..

Dolayısıyla Türkiye'nin küçük-burjuva halkçı akımlarının proleter devrim stratejisi izlemenin önünde engel olarak gördüğü herşey, gerçekte Türkiye'nin proleter devrimi için ek imkanlar anlamına gelmektedir. Tüm bunlar bizim işimizi kolaylaştırır. Çünkü çelişkilerin çokluğu ve farklılığı devrimci enerjileri çoğaltır. Çünkü bu çelişkilerin her birisinin kendi öz karakteri ne olursa olsun, bunlar demokratik karakterde çelişkiler nihayetinde, ama hepsinin radikal çözümünün önünde bir burjuva sınıf egemenliği engeli var. Her devrimin temel sorunu iktidar sorunudur. Bütün öteki her şey buna göre bir anlam taşır.

Nihayetinde bizim Rus devriminde gördüğümüz de budur. Nihayetinde Lenin'in Nisan Tezleri'nden sonra tartıştığı sorunlar da bunlar. Güzel, barış duruyor, toprak duruyor, ezilen ulus sorunu duruyor bunların hepsi duruyor, diyor. Soylular daha topraklarının başında, yığınlar daha savaşın içinde, ezilen uluslar özgürlüğünü kazanmış değil; ama bir temelli fark var gene de, diyor. Ramonov'un temsil ettiği feodal soylular iktidarı yıkılmıştır, yerine şimdi burjuvazinin sınıf egemenliği kurulmuştur. Şimdi bütün bu sorunların çözümü ancak burjuvazinin sınıf egemenliğinin devrilmesiyle mümkündür. Herşeyin temelinde iktidar sorunu var. İktidar hangi sınıfın elindedir sorusu, iktidarın hangi sınıfın ya da sınıfların eline geçeceğini de belirleyen bir sorudur.

Bunu kavramak çok kolay değil, bunu kabul ediyorum. Nitekim *Nisan Tezleri'*nden sonra bunu anlatmak için ne kıyametler kopmuştur bizzat Bolşevik Partisi'nin kendi içinde. Lenin bunu bir Sovyet toplantısında ilk dile getirdiği zaman Plehanov'un gazetesi ertesi gün onu kafayı yemiş bir çılgın olarak niteliyorlardı. Lenin'e Blankici, maceracı, vb. sıfatları yakıştırıyorlardı. Yani böyle şeyler alışılmış önyargılar içerisinde gerçekten çok kolay anlaşılır, sindirilir, kabul edilebilir şeyler değil. Ama bütün tarih deneyimi ve teorinin bütün bir mantığı gösteriyor ki, bu meselenin başka bir konuluşu yoktur.

(Devam edecek...)

Cezayir gerçeği ve emperyalist dünyanın ikiyüzlülüğü

1992 yılından bu yana Cezayir'de yaşanan olayların, akıl almaz insan kıyımının detaylı bir bilançosunu çıkarmak gelinen yerde fazla bir önem taşımamaktadır. Bunu nihayetinde burjuvazinin yayın organları gününbirlik yapmak zorunda kaldılar. Bu ülkede kapsamlı bir soykırımının yürütüldüğü, bir insanlık suçunun işlendiği gün gibi ortadadır. Bir tek kıyaslama sözkonusu vahşetin boyutlarını tanımlamaya yeter. Ağır konvansiyonel silahların kullanıldığı, tam teçhizatlı modern orduların çarpıştığı Bosna-Hersek savaşı yaklaşık 150 bin civarında insanın katledilmesine yol açmıştı. Cezayir'de resmi ağızlar 60-80 bin arasında değişen bir rakam ileri sürerken, başka kaynaklar bu sayıyı ikiye katlamaktadır.

Bu rakamlara rağmen uzun bir dönem Cezayir'de yaşananlar konusunda uluslararası bağlamda danışıklı dövüş halinde sansür uygulandı. Altıncı yılını doldurmuş olan Cezayir halkının trajedisi yıllar boyu küçümsendi, olağan münferit olaylar kategorisine konmak istendi, Cezayir'in bir iç sorunu olarak tanımlandı. Ancak vahşetin boyutları küçümsemeyi, hasıraltıtmeyi, görmemezlikten gelmeyi aşınca, sansür ve yalan kampanyası iflas etmek zorunda kaldı. Oluk oluk akan insan kanı, dilim dilim doğranan bebek cesetleri karşısında bu defa başka açıklamalarda yoğunlaşarak işin içinden çıkılmaya, sorumluluklar gizlenmeye çalışıldı: İslami terör!

Bugün vahşetin kazandığı boyut o kadar dehşet verici bir düzeye ulaşmıştır ki, Cezayir sorunu en yüksek sansür duvarlarını rahatlıkla aşmakta ve islami terör teranesini iskartaya çıkarmaktadır. Bu ülke halkının trajedisi artık dünyada sıradan insanların günlük tartışma konusu olmaktadır. Dünya kamuoyu neden bu ülkenin üstü açık bir insan mezbahasına dönüştürüldüğünü öğrenmek istiyor. Zincirlerinden boşanmış bu hayvani barbarlığın nereden kaynaklandığını, nasıl

beslendiğini, neden önüne geçilmediğini anlamak istiyor.

Dünya kamuoyu derken, istisnalar hariç, herhangi bir örgütlü gücü kastetmiyoruz. Çünkü, devletlerin, hükümetlerin, siyasi partilerin, sendikaların, basın organlarının, demokratik kitle örgütlerinin, insan hakları savunucusu kuruluşların Cezayir sorununa ilişkin tavırları, genellikle aynı noktada kesişmektedir. Cezayir'de yürütülen toplu insan kıyımına karşı gösterilen tepkiler islami akımının değişik örgütlemelerini suçlayıp katliamları kınamayı geçmemektedir. Dolayısıyla bu papaz tavrı gelinen aşamada tüm ciddiyetini kaybetmiştir. Zira masum insanların katledilmelerini kınayıp mahkum etmenin Cezayir'de yaşanan insan kıyımı gibi bir vahşet karşısında fazla bir işlevi yoktur. Cezayir'deki gelişmeler tümüyle farklı bir tepki gerektirmektedir.

Cezayir sorunu konusunda yapılması gereken ama asla yapılmak istenmeyen nedir?

Yukarıda da özetlediğimiz gibi, altı yılı aşkın bir süredir Cezayir'de yaşanan olaylar, uygulanan sansüre rağmen, dış görünüşleri itibarıyla kaba taslak bilinmekte ve izlenmektedir. Senaryosu önceden hazırlanmış bir projenin kararlı icrasını çağrıştıran sistematik bir toplu katliam kampanyası hızlanarak devam etmektedir. Bu gelişmeler karşısında acil cevap bekleyen sorular mevcuttur. Neden katliam yapılıyor? Kim, hangi güçler olayların esas failleridirler? Bugüne kadar bu sorulara herhangi bir cevap verilmedi, verilmesinin ortamının oluşumuna müsaade edilmedi. Zira insanlık tarihinde nesnel ve somut nedenleri olmayan katliam ve soykırım örnekleri yoktur. Bir çılgının işlediği tekil bir cinayetin dahi kendine göre somut bir dayanağı vardır; akli dengesizlik, ruhsal bunalım vb. Ama Cezayir'de yıllardır sürmektedir. Katliamların esas nedeni bir türlü itiraf

edilerek tartışmaya açılmak istenmemektedir. Bu tavır başlı başına bir kuşku kaynağı olmaktadır.

Deniliyor ki, islami güçler iktidarı ele geçirip şeriat esaslarına dayalı bir düzen kurmak istiyorlar. Ancak Cezayir devleti ve onun dayanağı laik güçler islami güçlerin bu talebini reddetmekte ve iktidarı vermek istememekte, direnmektedirler. İşte bunun içindir ki dinci şeriatçı akımlar ülkede terör estirmekte, iktidarı zorla almaya çalışmaktadırlar. İlk bakışta belli bir rasyonalitesi olan ve görece bir doğruluğa tekabül eden bu açıklama yıllardır tekrarlanmaktadır. Dahası zamanla mekanik bir nakarata dönüşmüştür. Ancak anti-islami bir kamuoyu oluşturduktan sonra bu açıklama yavaş yavaş etkisini kaybetmeye başladı. Zira artık minare kılıfa sığmıyor!

Eğer Cezayir sorunu irtica ile laiklik arasındaki bir çatışmadan ibaret kalsaydı, bilinen olaylarda iki taraf doğrudan başrolleri oynar ve olayların yaşanış biçimi tamamen farklı olurdu. Bir tarafta dinci gerici örgütler diğer tarafta da devletin sorumluları ve kurumları yer alırlardı. Masum insanların bu kutuplaşmada ve çatışmalarda, deyim yerinde ise, ödemek durumunda kaldıkları fatura ise olayların sadece yan ürünü olurdu.

Devlet güçleri laik kitlelerin desteklerini alarak dinci örgütlenmeleri dağıtmak, etkisiz kılmak ve ezmek için uğraşırken, dinci akımlar devleti zayıflatmak, çökertmek ve sonuçta iktidarı almak için somut hedeflere yönelirlerdi. Rejimin ekonomik kaynaklarını kurutmak, kurumlarını dağıtarak işlevsizleştirmek, sorumluları terör altında tutarak, toplumdan tecrit ederek etkisizleştirmek vb. gibi girişimler dinci akımların yürüttükleri eylemlerinin esas eksenini oluştururdu. Ancak gününbirlik yaşanan olaylar kanıtlamaktadır ki Cezayir'de sözkonusu olan bu türden bir kutuplaşma değildir.

Devlet terörist grupları dağıttığını, önemli ölçüde imha ettiğini ve geriye

“cüzi artıkların” kaldığını yıllardır döne döne ilan etmektedir. Oysa bu iddialara karşın “cüzi” artıklara” atfedilen eylemler dozu artarak devam etmektedir. Diğer taraftan islami örgütler ve devlet güçleri arasında sürdüğü iddia edilen çatışmalarda, tekil istisnalar hariç, bugüne kadar bir devlet sorumlusunun burnu dahi kanamamıştır. Yani bu açıklamalardan, ülkeyi bir kan gölüne dönüştürmeyi, bir gecede yüzlerce insanı boğazlamayı başaran teröristler bir türlü bir generale, bir politikacıya fiske vurma cesaretini kendilerinde bulamadıkları sonucu çıkmaktadır. Eski devlet başkanı Muhammed Budiyaf dahi devlet güçleri tarafından katledilmişti.

Rejimin ordu ve polis dışındaki iktisadi, idari ve sosyal kurumlarının çöküp dağıldığı bir gerçektir. Ama bu çöküntü islami akımın şiddeti karşısında yaşanmış bir dağılma değildir. Bu ülkede militarist olmayan kurumların iflası kirli savaşın başlangıcının öncesine dayanmaktadır. Bu bağlamda kirli savaş gerçeği tümüyle çıplaklığı ile ortaya dökme işlevi görmüştür.

Emperyalist güçlerin Cezayir'e ilişkin tavırları

Emperyalist güçlerin politikaları doğrultusunda hareket eden kurum ve kuruluşlar; insan haklarının ihlallerini kınamaktan başka ne yapabiliriz, Cezayir devletinin iç işlerine karışma, dış müdahalelerde bulunma hak ve olanağımız yoktur demektedirler. Böylece sorunu bilinçli bir biçimde çıkmaza sokmakta, gelişmelerin kamuoyu önünde açıktan tartışılmasının, esas sorumlularının ortaya çıkmasının önüne geçmektedirler.

Emperyalist güçlerin Cezayir sorununa ilişkin olarak bugüne kadar formüle ettikleri görüşleri bir iki cümle ile özetlemek mümkündür. Ancak özet yerine üst düzeydeki yöneticilerin basına yansıyan son tepkilerini alıntı

olarak sıralamak daha işlevsel olacaktır. Cezayir'e gönderilen heyet konusundaki aktif tutumu ile son dönemde önplana çıkan Bonn hükümeti yaptığı bir açıklamada; *"Cezayir'in durumunun AET üyeleri düzeyinde ortak bir analizi söz konusu değildir. Mevcut aşamada hiç bir Avrupalı hükümet gelişmeleri anlamak için yeterli bilgiye sahip değildir. Bu ülkede kimin ne yaptığı bilinmemektedir"*, demektedir.

Cezayir'deki gelişmelerin doğrudan muhatabı olan ve dolayısıyla her türlü bilgiye sahip Fransız emperyalizmi ise, Dışişleri Bakanı Hubert Vedrine aracılığıyla; *"Katliamların sorumlulularına ilişkin Cezayir hükümetinin verdiği bilgilerden şüphe etmenin herhangi bir nedeni yoktur, Avrupalı yöneticilerin çoğunluğu katliamların bir bölümünün iktidara yakın çevrelerce kışkırtıldığını düşünmemektedir"* diyerek, Cezayir'deki askeri cuntanın icraatını aklamakta Fransız geleneğini sürdürmektedir.

AET komiseri Manuel Marin; *"Cezayir'deki son katliamlarda iktidarın en ufak bir sorumluluğuna inanmıyorum"*; Belçika Dışişleri Bakanı Erik Derycke *"katliamlar giderek marjinallaşan GIA'nın eylemleridirler"* demektedirler.

İsveç Dışişleri Bakanı Bayan Lena Hjelm-Wallen: *"Aşırı İslamcı grupların eylemlerinin katliamların temel açıklaması olduğunu düşünüyorum. Ama başka açıklamalar da olabilir. Gerçekten orada neler olup bittiğini bilmiyoruz. Zaten bundan dolayı bir heyet gönderme gereksinimi doğmaktadır."*

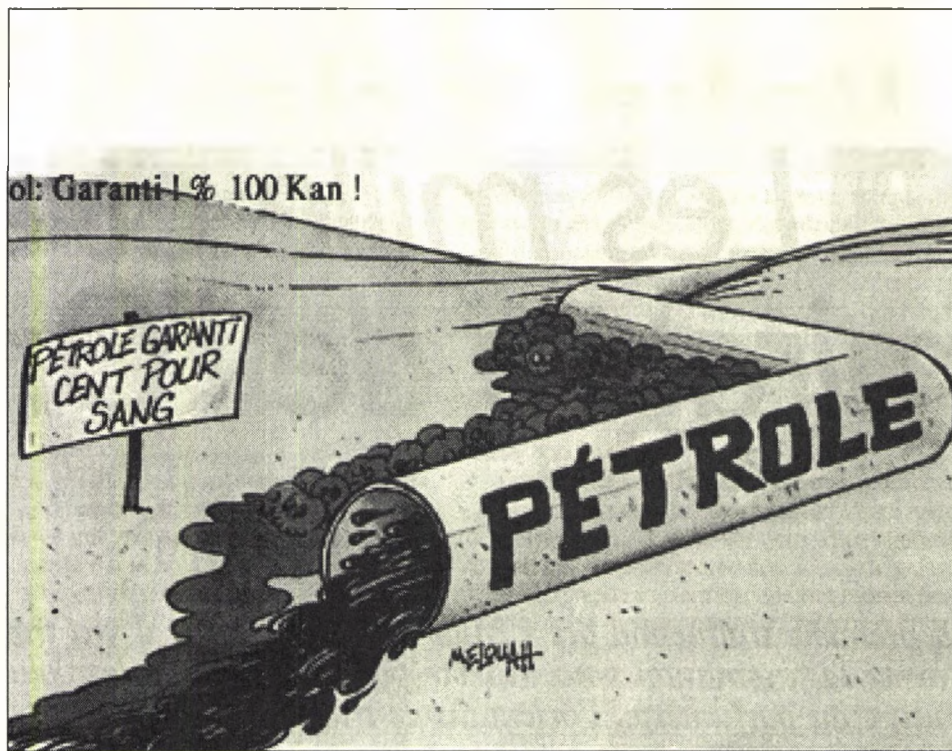
İspanya Dışişleri Bakanı Abel Matutes: *"Açıktan çatışan iki grup (birbirleriyle çatışan dinci gruplar!) söz konusu değildir. Mesele çok daha karmaşık. Onun için müdahalelerimizde son derece ihtiyatlı davranmak zorundayız."*

İsveçli üst düzeydeki bir diplomat: *"Cezayir hükümetine baskı uygulamak kesinlikle söz konusu olamaz. Ters tepki yaratır. Biz Cezayirlileri onların yapmak istemedikleri bir şeyi yapmaya zorlayamayız. Onun için AET ülkelerinin hepsinin hemfikir oldukları diyalog formülünü kullanıyoruz. Elbette her üye devletin kendine has bir davranma yöntemi vardır, kendine özgü düşünceleri mevcuttur. Ama genel perspektif aynı yönde."*

Bir Alman diplomatı: *"Avrupa heyetinin ziyaretinden olağanüstü sonuçlar beklemek lazım. Bu ziyareti bir sürecin başlangıcı saymak gerekir. Söz konusu olan bir diyalog ilişkisini kurmak, Cezayir'i içinde bulunduğu buruk tecritten kurtarmaktır."* Aynı şekilde, Bonn hükümeti Cezayir'e gönderilen heyetin katliamlar konusunda uluslararası nitelikte bir araştırma talebini gündeme getirmeyi bir "provokasyon" saymaktadır.

İspanya dışişleri bakanı Abel Matutes: *"Cezayir konusunda çok ihtiyatlı olmak gerekiyor. Çok çalışmak lazım. Meşru olarak oluşturulmuş Cezayir hükümetinin politikasını gayrimeşru gösterme eğiliminden önemle kaçınmak gerekir"*.

Bu tepkilerden ilk bakışta çıkan sonuç, kısaca, AET üyesi devletlerin hükümetlerinin Cezayir'de neler olup bittiğini bilmedikleri, bilgi edinme olanaklarından yoksun olduklarıdır. Yüzünü aşkın insanın boğazlandığı bir

ülkedeki gelişmelere karşı takınılan bu tavıra ikiyüzlülüktten, yalancılıktan, dahası suç ortaklığından başka hangi niteleme yakışır?

Soruyu bir başka türlü sormak da mümkün. Neden Avrupalı emperyalist devletler Cezayir sorunu konusunda bu kadar ihtiyatlı davranma gereği duymakta, Cezayir rejiminden adeta korkuyorlarmış gibi bir izlenim vermektedirler?

Çünkü bu tepkilerden "Aman Cezayir rejimini kızdırmayalım!" sonucu, İsveç diplomatının tanımladığı "ortak genel perspektifin" karakteri olarak ortaya çıkmaktadır. Bu tavrı nedeniyle söz konusu heyetin gönderilmesine Cezayir hükümeti zor bela razı edildi. İlk aşamada heyetin üst düzeydeki bürokratlardan oluşması öngörülmüştü. Ama Cezayir hükümetinin sert tepkisi Avrupalıları hemen geri adım atmaya, heyetin birleşimini müsteşar düzeyine indirmeye zorladı. Üstelik Avrupa heyetinin misyonu Cezayir hükümeti tarafından saptanmıştır. İslami terörist akıma karşı mücadelede ne yapılabilir, Cezayir hükümetine nasıl yardım edilebilir vb., yapılacak görüşmelerin ana gündem maddesini oluşturuyor. Bu arada katliam yapılmış semtlere yapılacak bir "turistik" ziyaret öngörüldü. Ancak ziyaret 24 saati dolmadan tamamlandı ve heyet katliam mekanlarına uğramadan geri döndü.

İkiyüzlülükle hangi gerçekler gizlenmeye çalışılıyor?

Açıktır ki, bu ülkenin sınırları içinde yıllardır olup biten olaylar sadece Cezayir halkının, devletin, hükümetinin vb. sorunu olarak değerlendirilemez. Sorun sadece dinci grupların bir iktidar mücadelesi ya da rejimin ayakta kalma savaşı olarak da tanımlanamaz. Nasıl ki Asya iktisadi krizi sadece bu yöre ülkelerinin özgül bir sorunu değilse, Cezayir'deki vahşetin de tanımı bu ülkenin ulusal sınırları içinde aranamaz, aransa dahi bulunamaz. Tetiği çeken parmağın, baltayı tutan elin hiçbir önemi yok. Katliamlar kimin ekmeğine yağ sürmektedir? Sorunun esas düğüm noktası budur.

Cezayir doğal kaynaklar bakımından Kuzey Afrika'nın en zengin ülkesi. 12 milyar varil petrol rezervine

sahip. Ülkede benzer ölçekte doğalgaz kaynakları var. Cezayir burjuvazisi iktidardaki askeri diktatörlüğün estirdiği terör sayesinde bu ulusal zenginliklerden diğer toplumsal kategorileri bir pay vermeden zimmetine geçirmeye çalışmaktadır. Dolayısıyla Cezayir halkının dramı petrolün değerine endekslidir. Petrolün, doğalgazın değeri arttıkça, müşterileri fazlalaştıkça, katliamların sayısı ve ölçeği de artmaktadır.

Diğer petrol üreticisi ülkeler gibi Cezayir burjuvazisinin de bu petrolü işletme ve dünya pazarlarında satma olanağı yoktur. Ancak bunu uluslararası petrol tekelleri ile ortaklaşa yapabilmektedir. Toplumun terör altında tutulduğu, artı değer sağlama koşullarının azamileştiği son yıllarda, "islami terör" ortamında talana talep artmaktadır. Eskiden beri ülkede varolan Fransız tekelleri dışında Amerikan, İngiliz, Arjantin, Malezya, İspanyol, Alman kökenli sayısız şirket bu pazara üşüşmüştür ve en fazla payı almaya çalışmaktadır. Yerel petrol şirketi Sonatrach'la sayısız sözleşme imzalandı. Bu rekabeti şimdilik Cezayir burjuvazisi bir şantaj silahı olarak kullanmaktadır. Benim ülkede egemenliğimi pekiştirmem için bana en fazla yardım eden ülkenin tekellerine en fazla imtiyaz tanırım!

Bu petrol gelirlerinin bir bölümünü militarist donanıma ayırmaktadır. Yani Cezayir burjuvazisinin gaspettiği dev bir zenginlik kaynağı var ve aynı zamanda parasını nakit ödeme olanağı olan bir müşteri. Bu nedenle emperyalist güçlerin hepsi Cezayir'le bir alacaklı/verecekli ilişkisi içindedirler. İşte Cezayir hükümetine yağ çekmekte birbirleriyle yarışmalarının açıklaması da burada yatmaktadır.

Daha genel anlamda, Cezayir'in genel ekonomik göstergeleri son derece mükemmeldirler. Bu performans IMF raporlarına sık sık konu edilmekte, rejime övgü yağdırmanın vesilesi olmaktadır. İktisadi kalkınma hızla yükselmeye devam etmekte, enflasyon oranı tek rakama inmiş bulunmakta, uluslararası mali kurumların ve bankaların kredi muslukları sonuna kadar açık tutulmaktadır. Ülkeye hızlı bir sermaye akışı gözlemlenmekte, yüksek hacimli yatırım projeleri ardarda imzalanmakta, döviz rezervlerinde (aşağıdaki rakamların da gösterdiği gibi)

rekorlar kırılmakta, özelleştirme kampanyası tüm sektörlerde atbaşı ilerlemektedir. Kısacası, IMF'nin deyiimi ile, Cezayir iktisadi bakımdan son derece zinde bir konumdadır, "büyük bir performans" sergilemektedir.

Cezayir'in döviz rezervleri evrimi (milyar dolar olarak)

1975	1,90
1985	4,65
1995	4,25
1996	6,38
1997	8

Kişi başına düşen yıllık ortalama GSMH'nın artış evriminin (dolar olarak) de gösterdiği gibi ülkede hızlı bir sermaye birikimi yaşanmaktadır.

1975	1005 dolar
1985	2548 dolar
1995	5330 dolar

IMF geçen yılki raporunda; Cezayir'de 1996 yılında gayri safi milli hasılanın %4'lük bir ilerleme kaydettiğini, gıda maddelerine uygulanan gereksiz sübvansiyonların tamamen kaldırıldığını, cari hesaplar dengesinde fazlalık kaydedildiğini, enflasyon oranının %22'den %15,3'e düşürüldüğünü, hükümetin maaşlara koyduğu freni gevşetmemekte kararlı olduğunu, merkez bankasının döviz rezervlerinin artışının dış borçları nakit olarak ödeme olanağı yarattığını, Cezayir hükümetinin önerilen ekonomik reçeteleri eşine az rastlanır bir sadakatla uygulamaya koyduğunu ve somut sonuçlar aldığını belirtmekte idi. Dünya Bankası da benzer bir raporunda Cezayir halkının IMF reformlarını kabullendiğini ifade etmişti.

Bu arada ülkede yoksul kesimlerin oranı hızla yükselmekte, sefalet ortalığı kasıp kavurmakta, işsizlik oranının rekorlar kırılmaktadır. Gerçeğin bu yanını kimse inkar etmemektedir. Ama yoksulluk ve işsizlik, burjuvazi ve onun iktisatçıları için ekonomik anlamda ciddi birer kriter oluşturmamaktadır.

Cezayir krizinin bir başka göstergesi ise büyük ölçekli kitle katliamlarının yapıldığı bölgelerin niteliğidir. Petrol ve doğalgaz üretilen bölgelerde her türlü güvenlik önlemi alınmaktadır. Bunun bir tesadüf olmadığı açıktır. Son dönemde özellikle de Ramazan ayının ilk on gününde resmi rakamlara göre 500 civarında, bazı görgü tanıklarına göre ise 1000'i aşkın insan katledildi. Bu katliamlar toprağın verimsiz olduğu dağlık bölgelerde yapılmamaktadır. İslami terörizmin kol kezdigi alan, ne tesadüfse, ülkenin ambarı sayılan Mitija ovasıdır, Blida'nın zengin arazilerinin bulunduğu yörelerdir. Yasadışı konumdaki bir terör örgütünün özellikle verimli arazilerin bulunduğu yörelerdeki yoksul köylüleri katletmesinin mantığı nedir? Bunlar söz konusu arazileri örgütün zimmetine mi geçirmek istiyorlar? İslami örgüt çiftlikleri mi kurmak istiyorlar?

Düzenin katliamlara ilişkin resmi açıklamaları yığınla soru çagırıştırılmaktadır. Fakat bu tür açıklamalardan dolayı yadırganacak olan aslında Cezayir hükümeti değildir. O nihayetinde, masum insanlara karşı da olsa, son derece kirli de olsa bir savaş

yürütmektedir. Bu savaşın haklılığını yalan dolanla da olsa gerekçelendirmek durumundadır. Dolayısıyla rejimin yalan söylemede izlediği mantığı anlamak zor olmamaktadır.

Asıl ikiyüzlülük uluslararası düzeyde sergilenmektedir. Uluslararası burjuvazi vesayeti altındaki Cezayir hükümetinin bu tür yalanlarını basın organlarında mutlak gerçeklermiş gibi yorumsuz yayınlamakta ve dolayısıyla dünya kamuoyunu yalanla beslemeye çalışmaktadır. İşin içinde çok yönlü iğrenç bir işbirliği, bir müşterek çıkar ortaklığı sözkonusudur. Oysa bu kampanyayı yürütenler, eli kanlı Cezayir hükümetinin uluslararası bağlamda sözcülüğünü yapanlar gerçekleri çok iyi bilmektedirler.

Bu yalan furyasının, dezinformasyon kampanyasının çarpıtarak gizlemeye çalıştığı gerçek nedir? Devlet bağımsızlık savaşının ardından kamulaştırılmış olan işlenir toprakları özelleştirmektedir. 1995 yılından bu yana özelleştirme kampanyası giderek hızlandırılmaktadır. Dolayısıyla ucuza arazi kapmak isteyenlerin dikkatleri en verimli yöreler, özellikle de Mitija ovası olmaktadır. Bu nedenle operasyonu kolaylaştırmak, yani özelleştirmenin önündeki engelleri kaldırmak için burjuvazi yoksul köylüleri korkutarak, katlettirerek, verimli toprakların bulunduğu yörelerden kovmaktadır. Mesele bu kadar basittir!

Bu nesnel verilerden hareketle ortaya çıkan sonuç şudur. Cezayir'de dinci gericiliğe iktidar yolunu kapatmak için değil, sermayenin egemenliğini sürdürmek, bir avuç asalağın çıkarlarını korumak, kar oranlarını yükseltmek, uluslararası tekelilerin yatırımlarını güvenceye almak, petrolü ve doğal gazı ucuza mal etmek için devlet terörü estirilmektedir. Bunun başarabilmek için Cezayir'de yoksul insan kanı akıtılmaktadır.

Neden dinci akımlar bu kadar şeytanlaştırılmaktadır?

Cezayir sorunun belli başlı özelliklerinden bir tanesi de dinci gerici akım hakkında yapılan spekülasyonlardır. İslam aleminde dinci gerici cereyana atfedilen özellikler ve misyonlar kuşkusuz yeni değildirler. İran, Ortadoğu ülkelerinin birçoğu, Sudan, Pakistan vb. ülkeler dinci gerici akımlar üzerinden islam dininin şeytanlaştırıldığı mekanlar oldular ve olmaya da devam etmektedirler. Cezayir sorununun açıklanmasında ve dünyaya tanıtılmasında dinci gerici akımların şeytanlaştırılması çok önemli bir rol oynamakta, temel faktör olmaktadır. Emperyalist güçlerin koro halinde sürdürdükleri bu anti-islamcı kampanya kitleler üzerinde etkili olmakta, ciddi bir kafa karışıklığına yol açmaktadır.

İslamci akımların eylemliliklerinin sistematik olarak şeytanlaştırılmasının arkasında yatan gerçeği önceden de değişik vesilelerle tanımlamıştık. Bunu dinci gericiliği aklamak için değil, gerçekleri ve ikiyüzlülükleri birbirlerinden ayırtırmak için söylüyoruz. Afganistan'daki Taliban hareketinin,

İran'daki mollalar rejiminin, Filistin'deki Hamas örgütünün Cezayir'deki değişik fundamentalist akımların kapitalizmin metropollerini tarafından karalanmak için hedef seçilmelerinin arkasında başka hesapların yattığını sürekli vurguluyoruz. Dinsel gericiliğin bizzat burjuvazi tarafından kurulu düzeni korumak için sahte bir alternatifi olarak gündeme getirildiğini dünyada sayısız örnek kanıtlamaktadır. Bu konuda hiçbir istisna yoktur, en somut örnek İran rejimidir.

Bu sahte alternatifin devreye sokulması burjuvazinin işini kolaylaştırmakta ve dinci akımların sermayenin müttefiği olduğunu açığa çıkartmaktadır. Cezayir'in bugünkü somut durumu bu gerçeğe tekabül etmektedir. Burjuvazinin bu ülkede dinci akımlarla olan sorunları işin bir yanı, ama bu sorunlar maske edilerek yapılan icraat işin bambaşka bir yanı. Yani dinci akımlara karşı mücadele adına yapılanlar egemen sınıfların

Brzezinski'den itiraf:

Afgan mücahitlerini, Sovyet müdahalesi öncesinden itibaren destekledik.

Soru: *CIA eski müdürü Robert Gates, anılarında (From the Shadows), Amerikan gizli istihbarat servisinin Sovyet müdahalesinden altı ay önce Afgan mücahitlerine yardım etmeye başladığını idda etmektedir. O dönem siz başkan Carter'ın güvenlik sorunları konusunda danışmanydınız. Bu yardımda belirleyici bir rol oynadınız mı? İddayı doğruluyor musunuz?*

Zbigniew Brzezinski: Evet. Tarihin resmi versiyonuna göre CIA'nın Afgan mücahitlerine yardımı 1980 yılı içinde başladı, yani Sovyet ordusunun Afganistan'ı işgal ettiği 24 Aralık 1979 tarihinden sonra. Ama şimdiye kadar gizli tutulmuş olan gerçek tamamen farklıdır. Gerçekten, Başkan Carter, Sovyet yanlısı Kabil rejimine karşı muhaliflere gizli yardım yapılmasını öngören ilk direktifi 3 Temmuz 1979'da imzaladı. Ve o gün ben, Başkan Carter için yazdığım bir notta, bu yardımın Sovyet müdahalesine yol açacağını belirttim.

Soru: *Bu riske karşın siz bu gizli operasyona taraftar mıydınız? Ama belki de Sovyetler'in savaşa katılmalarını temenni ediyor, onu provokasyona getirmeye çalışıyordunuz?*

Zbigniew Brzezinski: Tam da öyle değildir. Rusları müdahale etmeye itmedik, ama bilinçli olarak, müdahalede bulunmaları ihtimalini arttırdık.

Soru: *Sovyetler müdahalelerini ABD'nin Afganistan'ın iç işlerine gizlice garişmeye karşı mücadele ile gerekçelendirdiklerinde kimse onlara inanmadı. Ama bunun bir gerçeklik payının olduğu ortadaydı. Bugün pişmanlık duymuyor musunuz?*

Zbigniew Brzezinski: Neyin pişmanlığını? Bu gizli operasyon mükkemmel bir düşünceydi. Sovyetler Birliği'ni Afgan tuzağına

konumunu pekiştirmekte, vurgunu vurmakta kamuflaj işlevi görmektedir.

Cezayir rejiminin icraatlarının en kararlı destekçisi, talandan aslan payını koparan emperyalist devletlerdir. Emperyalistler dinsel gerici akımları şeytanlaştırma kampanyası ile Cezayir rejimine argüman sağlamakta, onun işini kolaylaştırmaktadır. Onlar islami tehlikeden korktuklarından dolayı değil, mevcut koşullarda çıkarlarının ancak böyle bir kampanya sayesinde en iyi garantilediği için böyle bir tavır takınmaktadırlar.

Çevirisini yayınladığımız Zbigniew Brzezinski'nin mülakatı bu konuya açıklık getirmektedir. Zbigniew Brzezinski gününbirlik tavır değiştiren dalkavuk bir kalemsör değildir. Emperyalizmin günümüzdeki en ciddi strateji uzmanlarının başında gelmektedir. Emperyalist güçlerin dinsel gerici akımlara ilişkin resmi görüşlerindeki ikiyüzlülüğü yalın bir dille ortaya koymaktadır.

çekmeye yaradı ve siz bundan pişmanlık duymamı mı istiyorsunuz. Sovyetlerin resmi olarak Afgan sınırını aştıkları gün başkan Carter'e yazdığım yazıda, özetle, "şimdi bizim SSCB'ye onun kendi 'Vietnam savaşı'nı verdimemizin fırsatı doğdu" demiştim. Gerçekten de Moskova, yaklaşık on yıl boyunca, rejim için tahammül edilemez bir savaş yürütmek zorunda kaldı. Moral bozukluğuna yolaçan ve sonuçta Sovyet imparatorluğunun dağılmasıyla sonuçlanan bir savaş.

Soru: *İslami gericiliği desteklemiş olmaktan, geleceğin teröristlerine silah ve akıl vermiş olmaktan da mı pişmanlık duymuyorsunuz?*

Zbigniew Brzezinski: Dünya tarihi bakımından en önemli olan nedir? Talibanlar mı yoksa Sovyet imparatorluğunun çöküşü mü? Önemli olan bir kaç kızgın islamist mi, yoksa Orta Avrupa'nın kurtuluşu ve soğuk savaşın sonu mu?

Soru: *"Bir kaç kızgın islamist"? diyorsunuz ama, islami gericiliğin bugün dünya için bir tehlike oluşturduğu söylenmekte ve tekrar edilmektedir.*

Zbigniew Brzezinski: Bu iddia bir budalalıktır. Batının islama ilişkin toplu bir politikasının gerekliliğinden bahsedilmektedir. Bu da bir aptallıktır. Çünkü toplu bir islamizm yoktur. İslama demagogik ya da duygusal değil, akılcı bir biçimde bakalım. İslam 1,5 milyar müridi ile dünyanın en önemli dinidir. Ama fundamentalist Suudi Arabistan ile ılımlı Fas, militarist Pakistan, batı yanlısı Mısır ya da yüzyıllara dayanan geçmişli olan Orta Asya arasında ne gibi ortak yanlar vardır? Hristiyan ülkeleri birleştiren faktörler dışında hiçbir şey.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://www.leslibraires.org/observateur/> den çevrilmiştir.)

Hollywood'un starları ve Abu Jamal için yürüyüşü

Amerika'da ABU JAMAL'a özgürlük hareketi yeni bir ivme kazandı.

'60'lı ve '70'li yıllarda Black Panthe Hareketinin (Siyah Panterler) liderlerinden siyah gazeteci ABU JAMAL 16 yıldan beri ölüm hücresinde tutulmaktadır.

6 Aralık 1997 tarihinde San Francisco'da sokak sanatçıları, artistler ve yazarların da katıldığı 5000 kişilik bir yürüyüş yapıldı. Basın ve televizyon olayın haberini ilk defa geniş ve olumlu bir şekilde verdi.

Bu konuda çalışma yürüten bir komite uzun bir hazırlık döneminden sonra bu yürüyüşü gerçekleştirdi. Bu hazırlığın ilçinç bir yanı komitenin sadece ABU JAMAL olayını değil, bunun yanı sıra ABD'de de siyasi tutuklular tarihini önplana çıkarmasıydı. Çünkü aynı tarihlerde Hollywood'un Onları'na (Hollywood-ten) karşı açılan davanın başladığı günün 50. yıldönüm kutlamaları ve bu çerçevede yürütülen protesto eylemlikleri sürüyordu.

1945 ve 1960 yılları arasında gerici ABD hükümeti ilerici ve komünist güçlere karşı çok geniş ve inanılması güç bir saldırı kampanyası yürüttü. Amaç İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra ABD'nin emperyalist planlarının önüne çıkan herkesi etkisizleştirmek ve baskı altına almaktır.

Taft-Hartley-Yasası diye adlandırılan yeni bir çalışma yasası ile 30'lu yıllarda kazanılan bütün haklar rafa kaldırıldı. Bu yasanın en gerici maddesi ulusal ve uluslararası sendikaların bütün yöneticilerinin herhangi bir komünist harekete ve partiye üye olmadıklarına dair yazılı bir açıklama yapma zorunluluğu getirmesi idi. 1949 yılında Sendikalar Birliği'nin (CIO) sağcı kanadının girişimiyle, toplam 1 milyon üyeye sahip olan ilerici sendikalar, sendikalar birliğinden dışlandı.

Bu saldırılardan sadece işçi hareketi nasibini almıyordu. "Hollywood-Onları'nın korkunç takipçisi olarak tarihe geçen kötü ünlü senator MC CARTHY, komünistleri ve solcu demokratları ortaya çıkarabilmek ve cezalandırmak için çok geniş ve çok yönlü sorgu metotlarını kullanıyordu.

"Hollywood-Onları" olarak anılanlar bu tür sorgulama metotlarına ve ajanlaştırma girişimlerine karşı olan bir grup senaryo yazarı, rejisör ve film yapımcılarıdır. Bunların arasında Lestei Cole, Alvah Bessie, Albert Maltz gibi ünlüler de bulunmaktadır. Bu karşı koyuştan sonra kara listeye alınan "On'lar" değişik hapis cezalarına çarptırıldılar. O dönem buna karşı Kathleen Hephbrun, Humphry Bogart gibi ünlülerin de bulunduğu geniş bir dayanışma hareketi oluşmuştu.

Yine aynı dönemde Komünist Parti'nin üyeleri Julius ve Ethel ROSENBERG anti-askeri faaliyetlerinden dolayı tutuklanarak Sovyetler Birliği'nin atom ajanları suçlamasıyla idam edildiler.

ROSENBERG ailesinin çocuklarından biri olan ROBBIE MEEROPOL, ABU JAMAL için yapılan bu mitingte bir konuşma yaptı.

Bu dayanışma eyleminde yeni bir olgudur. Rosenberg olayında olduğu gibi şimdi artık ABU JAMAL'ın da politik düşüncelerinden dolayı ölüm hücresinde tutulduğu küçük-burjuva ve hatta burjuva kesiminin bile kafasına dank etmiştir. Komünistlerin ve aktif demokratların avına çıkan ve siyah ve Latin Amerika'lı göçmenlerin militan ve savaşçı önderleriyle cezaevlerini dolduran yine aynı emperyalist ABD'dir.

Bu yürüyüşte ve aynı gün gerçekleştirilen bir panelde basın açıklaması yapılarak ABU JAMAL'e adalet için mahkeme kararı alınmıştır. Fransa, İspanya, İsviçre, Almanya, Mısır ve Güney Afrika gibi ülkelerden ve Amerika'dan avukatlar tarafından ABU JAMAL'ın insan haklarını hiçe sayan bir biçimde Amerika'nın en kötü cezaevlerinden birinde tutulması dile getirilmiş ve ABU JAMAL'ı yargılayan mahkemeyi sorumluluğa çağırılmıştır.

Bu geniş dayanışma hareketi ile ABU JAMAL'ın yeniden mahkeme önüne çıkma şansı doğmuştur.

(**Rote Fahne**'nin 9 Ocak 1998 tarihli sayısından çevrilmiştir.)

Endonezya'da derinleşen kriz emperyalist efendilerini telaşlandırıyor

Asya krizinin en çok etkilediği bölge ülkelerinden birisi de Endonezya'dır. Suharto diktatörlüğünün otuz yılı aşkındır hüküm sürdüğü bu ülke, iktisadi krizin yarattığı etkiler sonucu muhtemelen önemli gelişmelerin yakında yaşanacağı bir mekan olacaktır.

Endonezya bölgede, politik, ekonomik ve askeri bakımdan son derece stratejik bir konuma sahip. İşte bu önemden dolayıdır ki, iktisadi krizin sonucu Suharto rejiminin ince damarını açığa çıkarmasıyla birlikte Endonezya özel bir muameleye ve ilgiye konu olmaktadır. İlk IMF müdür yardımcısı Stanley Fischer, ardından IMF Genel Müdürü Michel Camdessus Endonezya'ya girmek zorunda kaldılar. Bu ziyaretleri başkaları, hatta daha önemlileri izliyor. ABD maliye bakanı yardımcısı Lawrence Summers'in başkanlığında bir Amerikan delegasyonu ve onun hemen ardından da ABD savunma bakanı William Cohen Suharto rejimini mekanında ziyaret etmeyi gerekli gördüler.

Suharto rejimine gösterilen bu yakın ilginin arkasında hangi endişeler yatmaktadır? Başka bir ifade ile, neden bu rejimin geleceğinden tereddüt edilmektedir? Ardarda yapılan bu ziyaretlerin iktisadi, mali ve politik bakımdan amaçları ne olursa olsun, ortak yanları rejimin geleceğinden duyulan kuşkidir. Yukarıdaki soruların cevaplarını yalnızca mevcut Asya iktisadi krizinde ve onun bu ülkede yarattığı güncel sonuçlarda aramamak gerekiyor. Asıl irdelenmesi ve sorgulanması gereken Suharto rejiminin tarihidir, icraatlarıdır. Çünkü Asya mali krizinin Endonezya'daki rolü, düzenin yapısal çıkmazlarını açığa çıkartması, ağırlaştırması ve ivedi çözüm alternatiflerini dayatması düzeyindedir.

Suharto rejiminin icraatlarının dökümü bir bakıma zor değildir. Bir milyonu aşkın komünistin katledilmesi sayesinde temelleri atılan Suharto rejimi Endonezya'da 32 yıldır hüküm sürmektedir. Bu rejimin en temel özelliği, yalnız bölgenin değil, dünyanın

en iğrenç, en diktatör, en eli kanlı rejimlerinden birisi olması, ilk sıralarda yer almasıdır. Onyıllar boyu salt kaba şiddete başvurularak, periyodik katliamlar düzenlenerek askeri diktatörlük rejimi ayakta tutulmaktadır. En mütevazı muhalif girişimlerin en kaba yöntemlerle kanda boğuldukları bu zaman zarfı içinde ülkede tasviri zor sorunların birikmiş olduğu kendiliğinden anlaşılmaktadır. Suharto ve onun ailesi etrafında kenetlenmiş olan ve ordu ile organik işbirliği içinde ortaklaşa hareket eden bir klik, bu dev ülkenin uçsuz bucaksız nimetlerini uluslararası burjuvazi ile paylaşmaktadır. İşte bu özelliğinden ötürü Suharto rejimi ABD emperyalizminin bölgedeki göz bebeği muamelesi görmekte, bölgesel istikrarını teminatı sayılmaktadır.

Endonezya işçi sınıfı, emekçileri, komünistleri, devrimcileri, yurtseverleri emperyalizmin hiçbir desteğini esirgemediği Suharto rejimini bugüne kadar köşeye sıkıştıramadılar. Rejime yönelik en ufak girişim ya da rejim içi anlaşmazlıklar her defasında aynı yöntemlere başvurularak ezildi. Ancak zamanla bir yandan toplumsal hoşnutsuzluğun boyutları büyür, en temel sorunlar birikip üst üste yığılırken, diğer yandan da rejim içten içe çürüdü, temel dayanaklarının gerçek karakteri ortaya çıktı. Taakatsiz kalan rejimin konumu ekonomik krizin doğurduğu sonuçların etkisiyle birlikte tamamen açığa çıkmış bulunuyor. Ülkede bir panik atmosferi hakim. İnsanlar uzun zamandır temel gıda maddelerini istif etmeye başladılar. Bölgedeki ülkelerde çalışmaya gönderilmiş milyonlarca Endonezyalı emekçinin kriz nedeniyle yurtdışı edilmelerinin gündeme gelmesi, mevcut sorunlara tuz biber ekti, Endonezya'da krizin sonuçlarını diğer ülkelere göre kat kat arttırdı.

Dolayısıyla Endonezya bugün birçok faktörün kesiştiği hassas bir dönem yaşamaktadır. Ekonomik sıkıntıya sosyal patlama riski eklenmiş ve ufukta

politik bir bunalımın işaretleri belirmiştir. Ekonomik darboğazı atlatmak, yeni bir kemer sıkma politikasının uygulama koşullarını oluşturmak amacıyla rejim bazı tavizler vermeye gitmiştir. Örneğin bazı muhalif grupların düşüncelerini ifade etmesine göz yummaktadır. Bugüne kadar bu ülkede böyle bir toleransa şahit olunmamıştı. Ancak bu sembolik tavizler, mütevazı geri adımlar sürekli genişleyen bir gediğe dönüşmektedir. Bu durumun süreç içinde yolaacağı sonuçlar açıktır. Gedik sürekli genişlemek durumundadır ve onyıllardır militarist terörle dizginlenmiş talepler tek tek gündeme gelecektir.

Bu yönüyle sorun Endonezya'ya özgü değildir, benzer örneklerine başka ülkelerde de sık sık rastlanılmaktadır. Ancak Endonezya'nın özgünlüğü Suharto rejiminin onyılları kapsayan mirasından kaynaklanmaktadır. Rejimin kabalığı, diktatörlüğü b gün verdiği konjonktürel tavizlerin taviz olarak kalmasını engellemektedir. Suharto rejimi yumuşak bir iniş gerçekleştirmenin olanaklarına sahip değildir. Rejime duyulan nefret, toplumsal çelişkiler o kadar derindir ki, kitlelerin sembolik geri adımlarla aldatılmalarının olanakları mevcut değildir. Suharto'nun geleceği tartışılmaktadır. Düne kadar iki kişinin açıktan biraraya gelerek ülkenin politik ve sosyal sorunları tartışmaya cesaret edemedikleri Endonezya'da bugün rejimi eleştiren kitle toplantıları yapılmakta, kitlesel gösterilen örgütlenmektedir. Dolayısıyla rejimin attığı her geri adım kendisi de beraberinde götürecektir bir sürecin başlatılması riskini taşımaktadır. Gelecek Mart ayında yapılması öngörülen devlet başkanlığı seçimleri aldatmacasının bu riski bertaraf etmeye yetmeyeceği düşünülmektedir.

İşte bu nedenden dolayı Endonezya rejiminin geleceğine kuşku ile bakılmaktadır. ABD emperyalizmi heyetler halinde Cakarta ziyaretine çıkmaktadırlar. Aslında bu ziyaretlerin amacı Suharto'ya bir alternatif hazırlamaktır. ABD emperyalizminin bölgedeki ve bu ülkedeki stratejik çıkarlarını zedelemeyen, tehlikeye düşürmeyen güvenilir bir değişimi gerçekleştirmektir. Ancak bu operasyonun başlatılması ve başarıyla sonuçlanması kolay değildir. Ülkede Suharto'nun şahsına ve onu çevreleyen kliğe endekli katı bir statükonun hakim olması, ülkenin hep tek elden yönetilmesi, değişimin gündeme getirilmesini, gerek yöntem gerekse de içerik bakımından zorlaştırmaktadır. Bu bağlamda atılacak her adımın birikmiş toplumsal sorunların önünü açacağından, senaryoyu tersyüz edeceğinden korkulmaktadır. Özetle, Endonezya'da Suharto rejimi her bakımdan bucağın sırtına binmiş durumdadır.

Eksen Yayıncılık Kitapları

1. Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm (TDPK Eleştirisi)
2. Baskı 300 000 TL.
3. Modern Revizyonizmin Çöküşü SB ve D. Avrupa Üzerine (Tükendi) 650 000 TL.
4. Yakın Geçmişe Genel Bir Bakış ve Platform Taslağı 175 000 TL.
5. Devrimci Harekette Reformist Eğilim 400 000 TL.
6. Teori ve Program Sorunları 550 000 TL.
7. Dünyada Yeni Düzen ve Ortadoğu (Tük.) 250 000 TL.
8. Siyasal Gelişmeler ve İşçi Hareketi 450 000 TL.
9. Bir Gün Bile Yaşamak, (Tükendi) (Roman: O. İyiler) 1.400 000 TL.
10. EKİM 1. Genel Konferansı, Değerlendirme ve Kararlar 550 000 TL.
11. ekimler-1, Marksist-Leninist Teorik Siyasal Dergi (Tükendi) 700 000 TL.
12. ekimler-2, Marksist-Leninist Teorik Siyasal Dergi 700 000 TL.
13. Solda Tasfiyeciliğin Yeni Dönemi (Tük.) 350 000 TL.
14. İç Yazışmalar/İç Çatışmalar, Işık, Daha Çok Işık 400 000 TL.
15. EKİM Olağanüstü Konferansı (Tutanaklardan Seçmeler) Devrimci Politika ve Örgütlenme Sorunları 550 000 TL.
16. Kürt Ulusal Sorunu-1 Teorik-Programatik Perspektifler ve Siyasal Değerlendirmeler 650 000 TL.
17. Kürt Ulusal Sorunu-2 Teorik-Programatik Perspektifler ve Siyasal Değerlendirmeler 850 000 TL.
18. Tasfiyeciliğe Karşı Konuşma ve Yazılar, Kopanlar ve Kapılanlar 450 000 TL.
19. Devrimci Gençlik Hareketi Genişletilmiş 2. Bas. 550 000 TL.
20. Gebze Direnişinin Ardından 175 000 TL.
21. 20 Temmuz Dersleri 175 000 TL.
22. Dünya'da ve Türkiye'de Özelleştirme Saldırısı 175 000 TL.
23. "İş-ekmek-özgürlük" sloganı üzerine, Liberal Demokratizmin Politik Platformu Genişletilmiş 2. Baskısı 250 000 TL.
24. EKİM 3. Genel Konferansı Siyasal ve Örgütsel Değerlendirmeler 650 000 TL.
25. Küçük Burjuva Popülizmi ve Proleter Sosyalizmi (Z.Ekrem'e Cevap) 450 000 TL.
26. EKİM 3. Genel Konferansı Örgütsel ve Siyasal Tartışmalar (Tutanaklar) 750 000 TL.
27. Demokratizmi Savunmanın Sınırları 200 000 TL.

Kürt Ulusal Sorunu-1

**Teorik
Programatik
Perspektifler
ve
Siyasal
Değerlendirmeler**

Almanya:

Öğrenci hareketinin gösterdikleri

Öğrenci eylemliliğine ilişkin sorunlar öğrencilerin kendi inisiyatifiyle örgütlediği ve 2 bin kişinin katıldığı Eğitim Konferansında tartışılıp değerlendirildi. Dört gün boyunca öğrenciler "grevin" sonuçlarını üzerinde tartıştılar. Fakat Almanya

itibaren eylemlerde bir dağınıklık yaşanmaya başladı. Bu düşüş doğal olarak kongre ve sonuçları üzerinde de etkili oldu. Bu tarihten itibaren öğrenciler kitlesel biçimde seminerlere katılırken, eylemlere katılımında sürekli bir düşüş yaşandı. Kongre'nin "öğrenci grevinin" zirvesi olması planlanırken, bir anlamda eylemlerin sonu oldu. Öğrenci hareketi içinde politikleşip öne çıkan bazı kesimlerin kongrede gerçekleştirecekleri canlı tartışmalarla eylemlere yeni bir ivme kazandırma çabası başarılı olamadı. Kongrenin gerçekleştirildiği Ocak ikinci haftasında bir çok üniversite normal öğrenime başladı. Yapılan oylamalarda öğrencilerin üçte ikisinin "grevin" bitirilmesinde yana tavır belirlemesi olumsuz bir etki yarattı.

Kongre'de değişik eyaletlerde eylem gerçekleştirme kararı alınsa da bunun gerçekleştirme kararlılığı dahi tartışmalı. Kongrenin sonuç bildirisinde eğitime yönelik taleplerin

iyi formüle edilmesine rağmen, eylemler içinde öne çıkan genel toplumsal talepler yer almıyor. Politikleşmiş bazı kesimlerin çağrıları öğrenci kitlesi içinde henüz yankı bulamadı. Buna burjuva medyanın rolü büyük oldu. Sonuçlara bakıldığında, öğrenci eylemi genel bazı olguları ortaya çıkarmıştır. Eylemliliklerde kendiliğindencilik aşılamamıştır. Farklı öğrenci grupları, kendine özgü taleplerle eylemler örgütleyerek, varolan dağınıklığa bir anlamda destek sunmuştur. Öğrenci eylemlerini koordine edecek bir oluşum yaratılamamıştır. Devrimci öğrenci kesimleri eylemlere politik yön vermeyi başaramamışlardır. Öğrenci eylemleri önemli dinamikler ortaya çıkarsa da, genel sonuçları açısından yetersiz kalmıştır. Öğrenci kesimin özellikle Almanya'da uzun yıllar politik çatışmaların ve sınıf mücadelesinin uzağında kalması bunda önemli bir rol oynamıştır. Öğrenci hareketinin radikalleşmesi ve politik bir zeminde yürümesi ancak işçi sınıfının ve diğer emekçi katmanların mücadelesi ile birleşmesiyle mümkündür. Güçlü bir işçi eyleminin toplumda yaratacağı sarsıntı öğrenci dinamiklerini de harekete geçirecektir. Eylemin en önemli kazanımı, toplumsal sorunlara, sınıf mücadelesinin sorunlarına, politik olaylara artan ilgi ve tartışmalardır. Bu gelecekteki öğrenci hareketi için küçümsenemeyecek bir kazanımdır.

Büyük bir coşku ile başlayan "öğrenci grevi" geline yerde tıkanmaya başladı. Yedi hafta aralıksız süren eylemlerin ardından hükümetin yüksek okullara 40 milyon ek bütçe

açılacağını duyurması bazı kesimler için eylemin sona erdirilmesinin gerekçesi oldu. Oysa bu ek bütçenin yüksek öğrenimin hiçbir sorununa çözüm getirmeyeceği biliniyor.

çapında katılımı gerçekleştirilen kongrenin sonuçlarına bakıldığında, eylemin darlığı daha iyi anlaşılmaktadır. Kongre öncesinde, yani Aralık ayının ikinci yarısından

Güney Kore: Genel greve doğru...

Emperyalist sistemin "mucize" ülkelerinde derinleşen ekonomik bunalımın sonuçları işçi sınıfı ve emekçi kitleler için tam bir yıkım olmaktadır. Bir hafta içinde iflas eden büyük bankalar, kapılarına kilit vurulan dev işletmeler çalışan emekçilerin sokağa atılması anlamına gelmektedir.

Ekonomik bunalım etkisini politik üst yapıda da göstermektedir. Hükümetler bugüne kadar izledikleri ekonomik-politik programlarla kitleler nezdinde her

türlü inandırıcılığı yitirmiş bulunmaktadır. Güneydoğu Asya ülkelerinin tümünde kitle eylemleri yaygınlaşmaktadır.

Ekonomik bunalımın esas sonuçlar bu yıl içinde yaşanacaktır. IMF patronları Suharto gibi faşist diktatörlerden emekçilere karşı o bilinen reçetenin her koşul altında uygulanmasını talep etmektedir. Krizin patlak verdiği tarihten itibaren Endonezya'da mutlak yoksulluk içinde yaşayanların sayısı iki katına

çıkmiştir. Tayland hükümeti bu haftadan itibaren ülkede çalışan 300 bin yabancı işçinin kovulacağını açıklamıştır. Bölgedeki diğer "mucize" ülkeler de benzer sonuçlarla yüzyüzedirler. Yoksullaşma inanılmaz boyutlar kazanmaktadır.

Kore Sendikaları Konfederasyonu KCTU'nun açıklamalarına göre, krizin başladığı günden itibaren Güney Kore'de günde ortalama 200 işletmenin kapısına kilit vuruldu. Bu günde 4 bin işçinin sokağa atılması anlamına gelmektedir. Sadece bu yıl içinde bir milyon insanın işsiz kalacağı beklenmektedir. Sermaye sahipleri bunalımı neden göstererek keyfi bir biçimde ücretleri düşürmekte ve kitlesel işten atmaları gündeme getirmektedirler. IMF Aralık ayı başında kitlesel işte atmaların yasallaştırılması talebinde bulundu. Sermaye sahipleri hemen bu doğrultuda işe giriştiler. Bu hafta toplanacak olan parlamento yeni bir yasa çıkararak işte atmaları kolaylaştıracak.

500 bin üyeye sahip olan KCTU, parlamentodan çıkacak yasayı engellemek için, başkent Seul'da 1 Ocak'tan bu yana oturma eylemi başlattı. Ayrıca ülke genelinde grevler ilan edildi. KCTU yönetimi sermayenin saldırılarına karşı güçlü bir direniş örgütlemek için genel grev hazırlıklarını başlattı. Bu "mucize" ülkeler bundan böyle sadece borsa iflaslarıyla değil, işçi sınıfının genel grev ve direnişleriyle de sarsılacak.

Malatya emekçi halkının sivil faşistlere yanıtı örnek alınmalıdır

Saldırıları Püskürtmek

Birleşik Mücadeleden Geçiyor!

Gençlik hareketinde '96 yükselişinin 23 Mart DTCF eylemiyle kırılmasından sonra farklı bir dönemin başladığını biliyoruz. Bir yandan bir türlü doldurulamayan devrimci önderlik boşluğu, diğer yandan gençliğin üzerinde yoğunlaşan polis-idare-yargı üçlüsünün saldırıları yükselen gençlik hareketini nitel ve nicel anlamda zayıf düşürdü. Bu zayıflık, kitle hareketinin kendine bir çıkış yaratamadığı bir dönemde, olduğundan da büyük bir etkide bulunarak gençlik hareketinde bir 'susunluk' dönemini başlatmış oldu.

Susunluk dönemini yaşayan gençlik hareketi, zaman zaman gelişen ani çıkışları kendi sorunlarını aşmak için bir kaldırıca dönüştüremedi. Öğrenci gençliğe yönelen ve her cepheden yükselen azgın düzen saldırıları, her dönem malul olunan bir takım zaafarla birleştiğinde, devrimci gençlik gruplarını, bedel ödemeye henüz hazır olmayan kitlelerden yalıtı. Devrimci gençlik grupları bu yetmiyormuş gibi tıkanıklığı örgüt modelleriyle aşma kör uğraşlarıyla kendilerini birbirlerinden de büyük ölçüde yalıtı. Sonuçta gençlik kitlelerinin kendi içinde her zaman barındırdığı devrimci dinamikler bir kez daha doğru bir devrimci önderlikten yoksunluk nedeniyle somuta dökülemedi.

Mersin çıkışı

Yeni öğretim yılı başlamadan kısa bir süre önce Mersin Üniversitesi Senatosu'ndan yükselen YÖK karşıtı tepkiler tıkanan gençlik hareketi için yeni bir soluk oldu denilebilir. Öğretim elemanları cephesinden, artık savunabilir bir yanı kalmamış olan 12 Eylül artığı YÖK'e karşı oluşturulan tepkiler ve özerk-demokratik üniversite istemleri gençlik hareketini bu ekseninde gelişen bir mücadele sürecine soktu. YÖK'ün kuruluş yıldönümü olan 6 Kasım, tüm ülke üniversitelerinde kitlesel protesto eylemliliklerine sahne oldu.

Gençlik hareketinin içine girdiği canlanma dönemi, sermaye devletinin de bildik taktiklerle bu canlılığı sabote etme çabalarını koşulladı. Sivil-faşist terör, bir kez daha gençlik kitlelerini hedefledi. Burdur, Ankara, Antalya gibi üniversitelerde başlayan faşist saldırılar bir anda bütün ülke üniversitelerini sardı. Bu saldırılara her zaman olduğu gibi polis-idare-mahkeme terörü de eşlik etti. Gençlik hareketinin gündemi bir süre faşist saldırılara endekslendi. Faşist saldırılara ve ardından gelen resmi teröre karşı düzenlenen etkinlikler yine polis saldırısıyla karşılandı. Onlarca öğrenci gözaltına alınarak fişlendi, birçok öğrenci evi

basıldı ve bir çoğu hakkında davalar ve disiplin soruşturmaları açıldı.

Düzenin saldırıları, gençlik hareketinde belirgin bir biçimde ortaya çıkan yükselme eğilimine büyük darbeler vuramadı. Kuşkusuz saldırıların bu eğilime zarar vermemesinin birincil nedeni aynı dönem kendini kitlesel eylemliliklerle ifade eden işçi-emekçi hareketindeki yükselme eğilimiyle olan kesişmeydi. Öğrenci gençlik kendisini bu eylemliliklerde de ifade ederek mücadele dinamiklerini biletti.

Gençlik hareketindeki bu gelişme ivmesi kendini son olarak 17 Aralık Kızılay eyleminde ortaya koydu. Mecliste har(a)çlara karşı pankart açtıkları için onlarca yıl ceza alan arkadaşlarının mahkeme günü olan 17 Aralık'ta, devletin tüm engelleme çabalarına ve kent girişinde gerçekleşen yüzlerce gözaltına rağmen ülkenin dört bir yanından gelen binlerce öğrenci Kızılay Meydanı'nı zaptetti. Dağılma sırasında yaşanan polis saldırısı karşısında yer yer örülen militan karşıkoşuş tavrı önümüzdeki döneme ait olumlu sinyaller oldu. Bu eylemde geride kalan dönemin karakteristik bir özelliği haline gelen ve kendini sivil faşistlere karşı sergilenen militan tavrın resmi güçler karşısında hayata geçirilememesi şeklinde ifade eden zaafın kırılması anlamında önemli bir gelişmedir.

Malatya'yı bir dönemeç yapalım

Gençlik hareketinin kendini kitlesel ve militan bir biçimde ifade etmesi devlet terörü ve sivil-faşist saldırıları bir kez daha gündeme getirdi. Sermaye devleti, kitle hareketinin yükseliş eğilimi içersine girdiği son dönemde gelişecek militan bir gençlik hareketine tahammül göstermeyeceği zaten açıktı. Yeniden ülkenin birçok üniversitesinde sivil-faşist saldırılar yaşandı. Son olarak Malatya'da, İnönü Üniversitesi Edebiyat Fakültesi öğrencisi Ümit Cihan TARHO faşistlerce katledildi. Ümit Cihan TARHO darbeleri sonucu bitkisel hayata giren

ve solunum dışında tüm yaşam fonksiyonlarını kaybeden Ümit Cihan TARHO'nun hastanede kaldığı süre içersinde Malatya'da gelişen süreç sermaye devletinin planlarını bir anda tersine çevirdi. Malatya emekçi halkı bu faşist saldırıya öfkesini, Ümit'i sahiplenerek göstermiş oldu. Hastane önünde binlerce kişi nöbet bekledi. Sermaye devletinin olayı başka boyutlara (oruç tutma tartışması) sıkıştırma çabaları ve hastane sürecinde yaydığı sahte umutlar kitlenin öfkesini dindirmeye yetmedi. 12 Ocak'ta Malatya'da düzenlenen kitlesel cenaze törenine yoğun kar yağışına rağmen onbine yakın emekçi ve öğrenci katıldı. Ümit Cihan TARHO, örnek bir şekilde sloganlar ve marşlarla uğurlandı.

Malatya'da ve çevre köylerde yaşayan emekçilerin faşist saldırı sonucu katledilen Ümit Cihan TARHO'yu sahiplenmelerinin kuşkusuz sevindirici ve ümit vadeden bir yönü var. Bu olay, böylesi bir sahiplenmenin saldırılar karşısında yaratacağı etkinin

gücünü ortaya sermesi ve gençlik hareketine sorumluluklarını hatırlatması bakımından ayrıca önemlidir.

Gençlik hareketi, yükselme eğilimine girdiği ve kitleselleşme yönünde adımlar attığı her dönemde karşısına çıkan sivil-faşist teröre karşı mücadelenin düello ve amfilere sıkışmış niteliğini değiştirme gerekliliğini anlamak ve buna uygun pratik-politik hattı örnek zorundadır. Gençliğe yönelen sivil-faşist saldırıların devlet ve sermaye ile bağlarının geniş öğrenci yığınlarına ve emekçilere teşhir edilmesi ve bu saldırıların karşısına birleşik-kitlesel-militan eylemlerle çıkılması tayin edici bir önemdedir. Sermaye devletinin bir yönüyle devrimci gençlik hareketini geniş yığınlardan soyutlayarak ezmek için örgütlediği sivil-faşist saldırılar, böyle bir eylemlilik hattında etkisizleşecek ve bu kez silah tıpkı Malatya'da olduğu gibi kendine dönecektir.

Aralık ayında gerçekleşen eylemlerle yükselme belirtileri gösteren işçi-emekçi hareketliliği, içinde bu hattın örülebilmesi için büyük imkanlar barındırmaktadır. Geçmiş dönemde faşizmi ihtar eylemleri çerçevesinde saldırıları şalter indirerek karşılayan bir işçi sınıfı ordusunun varlığı, sermaye devletini bir kez daha pişman etmek için önemli bir şanstır. Yeter ki gençlik soluğunu tutabilsin ve sivil faşist saldırılar karşısında her dönem düştüğü zaafı düşmemek için yeterli çabayı gösterebilsin.

Faşistlerin İpleri Sermayenin Elinde!

Faşizme Karşı Birleşik-Militan Mücadeleye!

Bornova Demokrasi Platformu faşist saldırıları protesto etti

Çocuklarımız Yalnız Değildir!

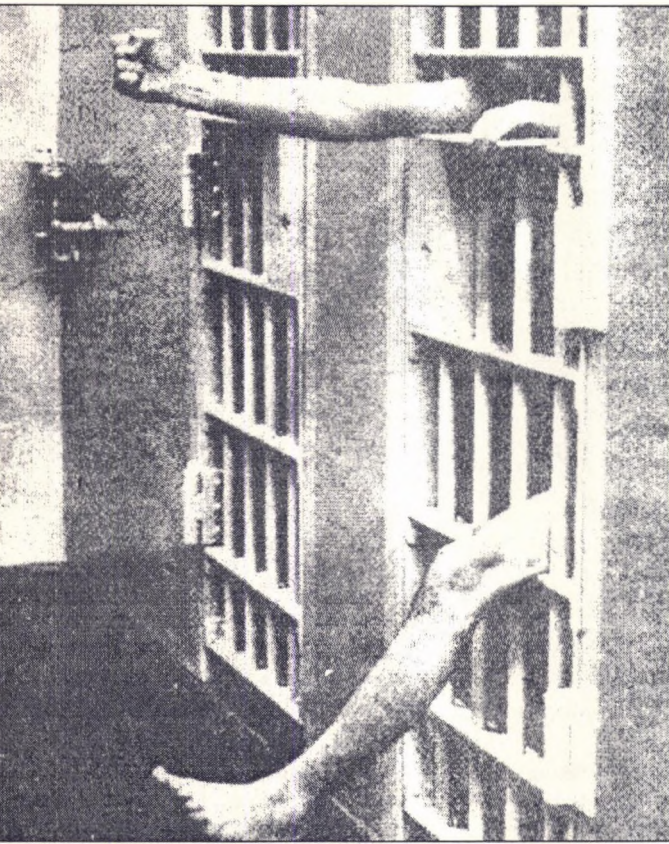
Son dönemde öğrenciler üzerinde yoğunlaşan baskıları, faşist saldırıları, polis idare işbirliğini kınamak amacıyla, İzmir Bornova Demokrasi Platformu tarafından 18 Ocak saat 13.00'te İzmir Bornova Cumhuriyet Meydanı'nda basın açıklaması yapıldı.

250 kişinin katıldığı, "Gençlik gelecek, gelecek sosyalizm!", "Polis-idare işbirliğine son!", "Gerici, faşist eğitime son!", "Faşizme karşı omuz omuza!", "Yaşasın devrimci dayanışma!" sloganlarının atıldığı eylemde, idare-polis işbirliğine son verilmesi, faşist saldırıların polis, idare, devlet gözetiminde gerçekleştiği ve buna sessiz kalınmayacağı ifade edildi.

Açıklamada Bornova'daki liselerde son haftalarda faşist saldırıların arttığı, Hayrettin Duran Lisesi, Mustafa Kemal Lisesi, Suphi Koyuncuoğlu Lisesi'nde, çetelerin, öğrencilerin üzerinde terör estirdiğini vurgulayarak çocukları sahipsiz bırakmayacağız, ırk, cins ayrımcı ve yobaz eğitime karşı eşitlikçi, demokratik, bilimsel, parasız eğitim talebinin yanındayız denildi. Bornova Demokrasi Platformu olarak liselerdeki idare, faşist çete ve polis işbirliği ile yürütülen planlı, sistemli baskılara, öğrenciler üzerinde yürütülen saldırılara, haksız uygulamalara karşı sessiz kalınmayacağı dile getirildi.

SERMAYENİN ZİNDANLARA DÖNÜK SON SALDIRISI:

HÜCRE TİPİ

Almanya'dan, ABD'den ve Latin Amerika'daki hücre tipi uygulamalarından çıkarttığı sonuçlar doğrultusunda bu saldırıyı planlamıştır. IRA savaşçıların tutulduğu Long Beach, Vitnam'da Paulo Condor, İsrail'in Shin Bheat, Almanya'da Baaden-Meinhoff katliamı, Şili ve Uruguay'da uygulanan 10 senelik hücre cezaları, Peru'da Gonzalo örneği, ABD'de uygulanan hücre tipi cezaevleri, Türkiye'de Diyarbakır vahşeti, Mamak, Metris

ortaya çıkartılması için devrimci hareketin -komünistlerin dışında- bir çaba göstermemesini, kitlesel desteğin ise zayıf kaldığını, nedenleriyle ve sonuçlarıyla vurgulamıştır. Geleneksel devrimci hareket, bir yandan direnişin kazanımları üzerinden kısır didişmelere girerken, diğer yandan da kendi yapamadığı eylemlilikler üzerinden reformist hareketi eleştiriyordu! İşte devrimci hareketin daha bir sene önce zafer naralarıyla geçiştirdiği yapısal zaafı, bugün su yüzüne bu şekilde çıkıyor. Düşmanımız bize öğretiyor!

Sermaye sınıfı ise bu süreçte tüm kurnazlığını sergiledi. SAG-ÖO direnişinin son günlerinde ortaya attığı "af-şartlı tahliye" söylentisini, direniş sonrasında da gündemleştirerek, hava boşaltma işlemini yaptı. Sermaye medyası ise üzerine düşen kirli görevi, layıkıyla yerine getirdi.

GDH ise '96 1 Mayıs'ı sonrası içerisine girdiği atalet ve rehabet ile düşümdeş olan bu politikayı -kırmak bir yana- göremedi bile.

Sermaye ise, bir yandan "af-şartlı tahliye" söylentileriyle kamuoyunu rahatlatırken, diğer yandan da hücrelerini yaptı.

Bugün bir çok cezaevinde hücreler hazır olup, faaliyete geçirilmek için uygun bir zaman kollanmaktadır. Fakat bu kez, geçen seneki direnişten ders alan sermaye, adım adım hücreleri devreye sokarak, sinsi ve daha tehlikeli bir taktikle saldırmaktadır.

Komünist tutsaklar daha önceki 2 Genel Direniş'te de olduğu gibi, bulundukları bütün zindanlarda, öncü misyonlarına uygun olarak devrimci tutsaklarla beraber, olası tüm direnişlerin başında olacak ve aile-çevre örgütlülüklerini, demokratik kamuoyunu harekete geçireceklerdir. Komünistlerin ve devrimci hareketin bugünden yapması gereken şey, işçi sınıfının devrimci enerjisini ortaya çıkartmak için, hücre tipi saldırısının sınıfsal karakterini doğru nitelendirip propaganda

faaliyetiyle örgütleyerek kitlesel mücadeleye hazırlık yapmaktır. GDH, içerisinde bulunduğu atalet ve rehabeti bir an önce aşmalıdır. Aksi taktirde ödeyeceğimiz bedel, bir önceki direnişten daha fazla olacak, üstelik, sermaye sınıfı bir kez daha aynı saldırıyı tekrarlama pervasızlığını kendisinde bulacaktır. Zira gelen saldırının köklü bir şekilde püskürtülebilmesi için sınıf hareketinin devrimcileştirilmesi ve bunun, Kürt Hareketi ile ve Gençlik Hareketi ile birleştirilmesi, zorunlu bir görev olarak karşımıza çıkmaktadır bugün.

Saldırının uluslararası bir boyut taşınması, TDH'nin uluslararası planda da demokratik kamuoyu yaratma görevini önüne koymaktadır. Yanısıra ülkede de, gerçek anti-emperyalistlere ve anti-faşistlere, saldırının uluslararası ve faşist bir içerik taşıdığı açıklanarak, harekete geçmelerini sağlamak da bir başka görev olarak karşımızda durmaktadır.

17. 11. 97

Yoldaşca selamlar

Şoför İdris'in mezarı başında yapılan konuşma

İdris yoldaşım!

İşte huzurundayız...

Senin emperyalizme ve faşizme karşı komünistçe karşı duruşunun tanıkları yoldaşların ve tarihimizdir.

Yoldaşım!

Kavga sürüyor, sürecektir. Sınıfsız toplumu kurana dek. Sen kavgamızda yaşıyorsun. Sen Sirkeci'deki Sansaryan Han işkencehanesinde "Direncim ölüme kadar sürecektir" demiştin. "Ölüm kavgada, ölüm benim" demiştin.

Yoldaşım İdris!

Bu emperyalist uşaklarını başımızdan atmanın bir bedeli olmalı. Dediğin gibi ölümüne kavga yoldaş. Birlikte olduğumuz, yaşadığımız 15-16 Haziran ve 1977 1 Mayıs başkaldırısını işçi sınıfımız ve emekçi halkımız hiç kuşku yok bir daha sınıfın iktidarına yönelik olarak yineleyecektir. Bundan kimsenin kuşku olmasın. Bu kez faşizme karşı başkaldırının başarı ile sonuçlanacağı şiarı ile işçi sınıfımızı ve devrimden yana herkesi bu onurlu kavgaya çağırıyorum.

İdris yoldaş sen rahat ol, yoldaşların seni saygı ile anıyor.

Yaşasın Marksizm-Leninizm!

Yaşasın Proletarya Diktatörlüğü!

Yoldaşım Ali Eriş

örnekleri, uluslararası sermayenin bir parçası olan Türkiye sermaye sınıfının birikimi olagelmıştır.

Sık sık değişen hükümetlere ve Adalet bakanlarına rağmen bu politikanın değişmeden sürekli olarak zindanlara dayatılması da, derin devlet MGK'nın lanetli misyonunu ve iktidarın kimde olduğunu göstermektedir. Hücre tipinin planları CIA-MGK tarafından ve çok önceden planlanıp-programlanmıştır.

Sermaye sınıfı, komünistleri ve devrimcileri hücre tipi cezaevlerine kapatarak onları, politik kimliğinden soyutlamak ve teslim almak istemektedir. Şubede, işkenceden geçirilen tutsakların kendilerini toparlamalarına fırsat vermemek için, hücre tipi cezaevlerine konması, emekçi sınıfları öncüsüz bırakma anlamında, sermaye sınıfı cephesinden hayati bir önem arzemektedir. Böylelikle komünist ve devrimci tutsaklar tekleştirilecek ve kişilikleri çözülecek/teslim alınacaklardır. Sermaye sınıfının deneyimlerine dayanarak planladığı politika budur. Zira işkencehanelerinde, tutsak ettiği devrimcilerin gözünün bağlanmasındaki espi de budur. Gözbağı açılmamak istenmektedir.

Geçen sene bu saldırıyı püskürtürken verdiğimiz 12 şehit arkadaşımızın kanlarının sıcaklığı dururken, bu sene yeniden tabutluk uygulanmaya çalışılmasının nedeni işte budur. Peki egemenler, bu perasızlığı nereden bulmaktadır?

Komünistler, '96 SAG-ÖO direnişinin hemen ardından yaptıkları değerlendirmelerinde, bu direnişin politik bir kaldıraç olarak kullanıldığını işçi sınıfının devrimci enerjisinin

Devrimci-Sosyalist basını ve demokratik kamuoyunu takip edenler yaklaşık son 9-10 yıldır, sermayenin değişik gerekçelerle hücre tipi cezaevlerini sürekli olarak gündeme getirdiğini görürler. Siyasi kimliğe ve insanlık onuruna böylesine pervasız bir saldırı yönteminin, defalarca devrimci direniş hattıyla püskürtülmesine rağmen yinelenmesi, sınıf devrimcilerinin bu saldırının arka planı üzerinde durmasını gerekli kılmaktadır.

Türkiye sermaye sınıfının tarihsel olarak, işkenceci-katliamcı-yağmacı-talancı bir devlet geleneğini devraldığı bilinir. Türk egemen sınıflarının özellikle 20 yy. da bu lanetli misyonuna, bir de "zindancı" karakterini ekleyen sermaye sınıfı, NATO'ya girmesiyle beraber uluslararası emperyalizmin tecrübe birikimini de kendi şahsında cisimleştirmiştir. Zira NATO'ya giren her ülkenin, gizli antlaşmalarla kendi emekçi sınıflarına karşı, nasıl bir özel savaş aygıtına/Kontr-gerilla cumhuriyetine dönüştürüldüğü, Susurluk'la beraber bugün artık gözler önüne serilmiştir.

İşçi sınıfına, ezilen halklara, ilericilere, devrimcilere ve komünistlere yönelik tüm faşist katliamlar, CIA tarafından planlanıp sermaye sınıfının enternasyonalist dayanışmasına sunulmaktadır.

İşte, Türkiye'deki sömürgeci sermaye sınıfının da son 9-10 yıldır ısrarla hücre tipi cezaevi dayatmasında bulunması, CIA'in, Türkiye'deki derin devleti temsil eden asıl iktidar organı MGK'ya sunduğu bu "sınıf dayanışması" sayesinde. Zira CIA, İngiltere'den, Vitnam'dan, İsrail'den,

KARDELEN OLMAK KAVGADA

Sabahın ilk saatlerinde hani
güneş doğar ya ufuktan.
Aydınlatırken denizi, ıslıl ıslıl olur
Boğaz'ın suları...
Birkaç tane de gemi, vapur
geçer Köprü'nün altından.
Köpükler bırakırken arkasından,
Dalıp gider insan hiç de
farkında olmadan...
Bazen korkunç bir arzu duyar
denizin orta yerinde olmak için,
Kovalamak için o beyaz
köpükleri.
Ne çare ki güneş çoktan
gökyüzündeki yerini almıştır,
Hayat hareketlenmeye
başlamıştır.
Denizin ve Boğaz'ın da o
çoşkulu ve görkemli güzelliği
kaybolmuştur.
Sürekli tekrar eder, yahut her
gün aynı manzara yaşanır
Boğaz'ın dingin sularında.
Ta ki bir rüzgar esene,
bir fırtına çıkana,
bir yağmur, kar yağana kadar.
Ne zaman ki kara bir rüzgar
bulandırmaya başlarsa
o dingin suları,
Sular da aniden acımasızca
kabarmaya,
öfkeyle ayaklanmaya başlar.
Sanki kendisini kızdırmaya
çalışan,
keyfini bozan bu aniliğe
isyan edercesine...
Dalgalanmayan öfkesini
dindirmeye uğraşır adeta.
Aliverir kızgın sularına
önüne gelen ne varsa.
Kapılanlar da olmaz değil hani
bu kabarmalara.
Suların kendi halini almasıyla
kapılanlar ortadan kaybolurlar,
Gömülürler artık boğazın azgın
sularına.
Bir girdaba yakalanmışlardır,
El kaldırırlar yavaş yavaş
girdaba sürüklenirken.
Umut ile beklerler bu dipsiz
kuyudan çıkarılmayı,
Boşuna bir bekleyiştir bu.

Nasıl ki sonbaharda
daldaki yaprağın düşüşü
engellenemezse,
Aniden çıkan dalgalara
kapılanların da
ölümü şaşkınlık vermeyecektir
insanoğluna.
Ne kadar yeni ölümler
yaşansa da,
Güneş yeniden ışıldatacaktır
denizi.
Kardelenler dayanmaya
çalışacaklardır,
İnadına kışın ayazına
renk renk açarak yeniden
karşılık vereceklerdir.
Hayat yeni yaşamlarda
kendisini varedecektir.
Ellerinde pankartlarla yürüyen
işçiler
yeniden dolduracaktır alanları.
Sevgilisine sarılan gencin
hasretine tanık olacaktır
belki de sokaklar.
Dağda kardelen olan yoldaş
daha bir başka karşılayacak
günü,
Özgürlüğün tadını

almıştır çünkü.
Hayat devam edecektir
bütün kopuşlara rağmen;
Elinde namlularla gerillalar,
Sırtında "grev sözcüsü" ile
işçiler,
Çocuğunu emziren analarla,
Geleceğini karanlıklarda arayan
Emine'lerle, Elif'lerle
Fadime'lerle...
Hayat yeni yaşamlarda
varedecektir kendini.
Yitip gidenler olsa da!!
Umut var yaşamı güzelleştiren,
Hem öyle bir umut ki dünyayı
verecek
direnip yarınları yaratanlara
Ümraniye'de, Buca'da,
Dersim'de, Botan'da...
İşte o gün ağlaşanlar duvarı
yapılacak belki de
Kopup da yarınını kaybedenler
için!
Hayat yeni yaşamlarda
varedecektir kendini,
Biz böyle gördük.

3.01.1998

M.İŞİK

Yakında kitapçı ve bayilerde!

H. FIRAT

Partileşme Süreci-2

Polemikler:

Devrimci

Proletarya'ya

Yanıt

Sınıf dışı bir çalışma ve mücadele içinde, sınıfla birleşme süreci dışında ve sınıfın ileri unsurlarından beslenmeyen bir örgütsel gelişme süreci içinde "sağlam ve nitelikli bir Bolşevik çekirdek" yaratılabileceğine inanabilmek için, Leninizm'den kopmak, Bolşevizmin sınıf özünü ve temelini unutmak, Bolşevizmin tarihi konusunda da tümünden bilgisiz olmak gerekir. İnanılması güç böylesine garipliğe, halkçılığın yarattığı ideolojik bulanıklık ile dar bir kadro örgütünün faşizme karşı direnişte gösterdiği kararlı tutumun yarattığı "pratik doğrulanma" yanılsaması yol açabilmiştir. Böyleleri bilmelidir ki, tarih henüz sınıf dışı, sınıfa dayanmayan ve sınıf içinde sağlam kökleri olmayan "sağlam ve nitelikli bir Bolşevik çekirdek" örneği kaydetmedi. Böyle yanılsamaların kaynağı, küçük insan gruplarının mücadelesi ile sınıflar mücadelesini; sınıf dışı dar bir kadro örgütü ile sınıfın en ileri, en sağlam, en nitelikli öğelerinden oluşan, organik olarak sınıfın bir parçası, onun örgütlenmesinin en üst düzeyi olan devrimci sınıf partisini birbirine karıştırmak olabilir ancak. Bu bakışın gerisinde, sosyalizmi sınıf temelinden koparan ve sosyalist hareketin, sınıf hareketiyle tarihsel buluşmasını gerçekleştiremediği sürece, ne "sağlam" ve ne de "nitelikli" olabileceği temel gerçeğini gözden kaçıran halkçı-idealist düşünüş tarzı yatabilir ancak...

"Buz kırılmış, yol açılmıştır"

V.İ. LENİN

Lenin Yoldaş

Yeni Ekim'ler Mücadelesinde Yaşıyor!

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete